

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 10. LISTOPADU 2024

Duše má, chval Hospodina.

EUCHARISTIE V KATEDRÁLE SV. MARTINA - 'ZA KARLA IV. A ZA BOŽÍ POŽEHNÁNÍ PRO NÁROD', Lucca, Itálie.
Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent, 26. června 2016.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, prosme s důvěrou Boha, který zachovává věrnost navěky, zjednáva právo utlačeným, dává chléb lačným, napřimuje sklíčené a miluje spravedlivé:

L: BOŽE, VELIKÝ VE SVÝCH SVATÝCH, VYSLYŠ NÁS.

- Ved' Svatého otce Františka, ať je proroctvím tvého evangelia, aby Církev i svět v jeho slovech a činech viděl Tebe – Přicházejícího odplatit každému podle jeho jednání.
- Za křesťany, aby po příkladu sv. Martina využívali každou příležitost ke konání dobra a tak následovali tvého Syna, který nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil.
- Za nemocné a trpící naší farnosti, aby v pohledu na svatou Anežku, sklánějící se k nářku trpících, zakusili útěšnou přítomnost Krista, který svým křížem vykoupil svět.
- Za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského barbarství, pozná čas míru.
- Modleme se, aby všichni rodiče, kteří oplakávají smrt syna nebo dcery, našli oporu ve společenství, a od Ducha Utěšitele se jim dostalo pokoje srdce.
- Modleme se, aby ti, kdo dlouhodobě pečují o potřebné, nalézali prostor na obnovu svých sil v Božím slově, svátostech a přátelských vazbách.
- Za věrné zemřelé, aby patřili na tvou Tvář, kterou v každodennosti své víry hledali.

K: Bože, shlédni milostivě na naše pokorné prosby a vyslyš modlitbu této své rodiny.
Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 17. LISTOPADU 2024

Ochraň mě, Bože, neboť se k tobě utíkám.

„POZNALI JSTE TÍHU SVĚTA BEZ BOHA, ALE POZNALI JSTE I MOC KRISTOVA ZMRTVÝCHVSTÁNÍ“, Jan Pavel II., Velehrad, 22.4.1990.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, vložme do rukou našeho Velekněze své prosby a volejme:

L: SYNU ČLOVĚKA, SMILUJ SE NAD NÁMI.

- Ať se o tomto světovém dni chudých, vedeni výzvou papeže Františka, stáváme poutníky křesťanské naděje a přáteli chudých, vědomi si, že modlitba chudého vystupuje až k Bohu.
- Za naši vlast, která se před 35-ti lety vymanila z komunistické tragédie, aby ti, kdo se podíleli na šlapání po lidské důstojnosti, našli odvahu k pravdě, spravedlnosti a pokání, a mladá generace toužící po naději, ať nezavírá oči před hrdinstvím i zbabělostí předků.
- V této době, kdy hlas naděje přehlušuje hřmot zbraní, křik tolika nevinných zraněných a mlčení nesmírného počtu obětí válek, zvláště na Ukrajině, prosme Boha o mír.
- Za nemocné a trpící, aby v pohledu na sv. Anežku a sv. Alžbětu Uherskou, sklánějící se k nářku trpících, zakusili útěšnou přítomnost Krista, který svým křížem vykoupil svět.
- Modleme se, aby všichni rodiče, kteří oplakávají smrt syna nebo dcery, našli oporu ve společenství, a od Ducha Utěšitele se jim dostalo pokoje srdce.
- Modleme se, aby ti, kdo dlouhodobě pečují o potřebné, nalézali prostor na obnovu svých sil v Božím slově, svátostech a přátelských vazbách.
- Za všechny věrné zemřelé, ať dojdou blaženého patření na tvou slávu.

K: Bože, vyslyš tyto pokorné prosby, které ti předkládáme skrze tvého Syna, Ježíše Krista. Neboť On s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje na věky věků. **L:** Amen.

PO MOŘI ZA RYBÁŘEM Z GALILEJE - SV. ONDŘEJEM DO AMALFI.

Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent, 26. června 2016.

EUCHARISTIE U HROBU SV. ONDŘEJE, katedrála v Amalfi, Itálie, *Anni Paulini Peregrinatio*, 1. července 2009.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE – 24. LISTOPADU 2024

Hospodin kraluje, oděl se velebností.

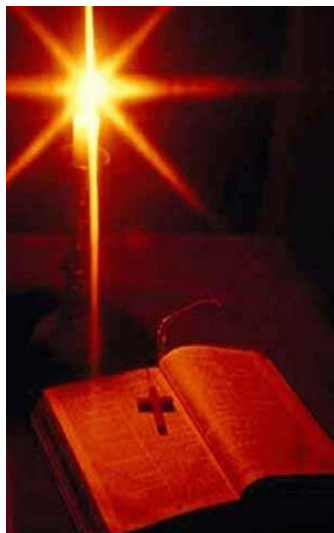
PANTOKRATOR - KRISTUS VŠEVLÁDNÝ, mozaika na klenbě katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Monreale, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 2. července 2019, Monreale, Sicílie, Itálie.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Kristus, Král vesmíru a dějin byl dříve než všechno ostatní, a všechno má trvání v něm. Vyzývejme jej proto s důvěrou: **L: KÝRIE, KÝRIE, ELEISON.**

- Králi a Pastýři, shromáždí své stádce ze všech koutů světa a veď je po cestách života.
- Spasiteli, obnov a posvěť svůj lid, posilni slabé, shromáždí rozptýlené a nevěřící povolej k jednotě víry.
- Soudce světa, až odevzdáš své království do rukou Otce, přijmi nás do slávy a uděl nám dědictví, které je nám připraveno už od založení světa.
- Králi pokoje, shlédni na tuto zem, kterou jsi posvětil svou přítomností, zbav zmučenou Ukrajinu ruského barbarství a uděl pokoj místu, kdes před Pilátem vyznal: „Já jsem král“.
- Dědici lidského pokolení, dej, ať se všechny národy shromáždí v tvé Církvi a celá země ať vzdává úctu Tobě, svému Pánu.
- Modleme se, aby všichni rodiče, kteří oplakávají smrt syna nebo dcery, našli oporu ve společenství, a od Ducha Utěšitele se jim dostalo pokoje srdce.
- Modleme se, aby ti, kdo dlouhodobě pečují o potřebné, našli prostor na obnovu svých sil v Božím slově, svátostech a přátelských vazbách.
- Prvorozený z těch, kdo se probudí ze spánku smrti, přijmi naše zemřelé do své slávy.

K: Všemohoucí věčný Bože, dej, ať celé tvorstvo, vysvobozené z otroctví hříchu, slouží Tobě a bez ustání vzdává chválu a čest tvému jménu. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – 1KRÁL 17,10-16

Čtení z první knihy královské.

Prorok Eliáš šel do Sarepty. Přišel k bráně města, a hle – jedna vdova tam právě sbírala dříví. Zavolal ji a řekl: „Prosím, dej mi trochu vody v nádobě, abych se napil.“ Když mu pro ni šla, zavolal na ni: „Vezmi s sebou také kousek chleba!“ Ona odpověděla: „Jako že je živ Hospodin, tvůj Bůh, nemám nic upečeného, ale jen hrst mouky v hrnci a trochu oleje ve džbánu. Právě sbírám pár kousků dřeva, pak půjdu a upeču z toho sobě i svému synu. Najíme se a umřeme.“ Eliáš jí řekl: „Buď bez starosti, jdi a udělej, jak jsi řekla. Nejdřív z toho upeč mně malou placku a přines mi to, pak půjdeš a upečeš sobě a svému synu. Neboť tak praví Hospodin, Bůh Izraele: Nevyprázdní se hrnec s moukou a neubude ve džbánu s olejem až do dne, kdy Hospodin sešle déšť na zemi!“ Ona tedy šla a udělala podle Eliášových slov a jedla ona, on i její syn po drahý čas. Z hrnce se mouka nevyprázdnila a ze džbánu oleje neubývalo podle Hospodinova slova, které promluvil skrze Eliáše.

ŽALM 146

Hospodin zachovává věrnost navěky, – zjednává právo utlačeným, – dává chléb lačným. – Hospodin vysvobozuje vězně. Hospodin otvírá oči slepým, – Hospodin napřimuje sklíčené, – Hospodin miluje spravedlivé, – Hospodin chrání přistěhovalce. Hospodin podporuje sirotka a vdovu, – ale mate cestu bezbožníků. – Hospodin bude vládnout na věky, – tvůj Bůh, Sióne, po všechna pokolení.

2. ČTENÍ – ŽID 9,24-28

Čtení z listu Židům.

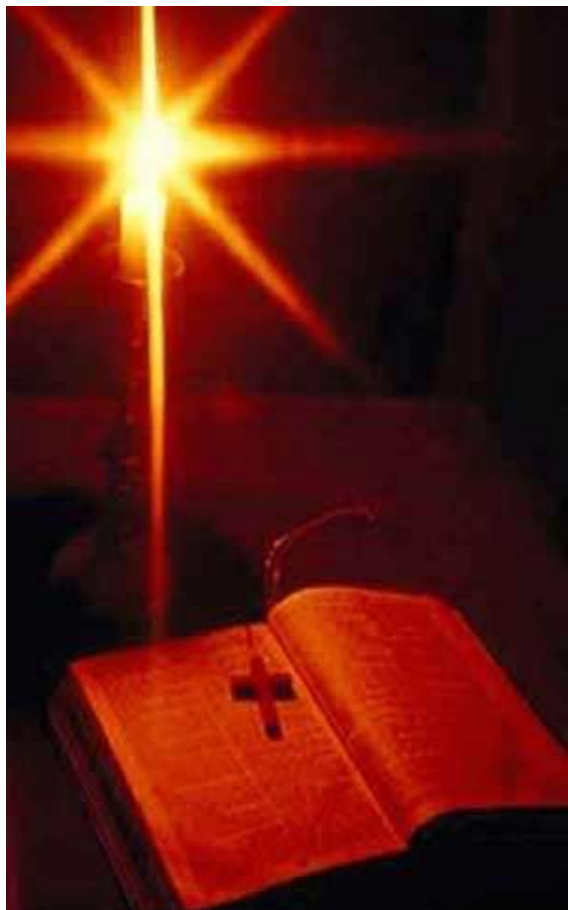
Kristus nevešel do svatyně, zbudované lidskýma rukama, která je jenom napodobeninou té pravé, ale do samého nebe, aby se teď staral o naše záležitosti u Boha. A není třeba, aby víckrát obětoval sám sebe, jako velekněz vchází do velesvatyně rok co rok s cizí krví, jinak by byl musel trpět už mnohokrát od stvoření světa. Ale zjevil se teď na konci věků jednou provždy, aby svou obětí odstranil hřích. A jako je lidem určeno, že musí jednou umřít, a pak nastane soud, podobně je tomu i u Krista: když byl jednou podán v oběť, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí, objeví se podruhé – ne už pro hříchy – ale aby přinesl spásu těm, kteří na něho čekají.

EVANGELIUM – MK 12,38-44

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš učil zástupy: „Varujte se učitelů Zákona! Chodí rádi v dlouhých řízách, mají rádi pozdravy na ulicích, první sedadla v synagogách a čestná místa na hostinách; vyjídají vdovám domy pod záminkou dlouhých modliteb. Ty stihne tím přísnější soud.“ Potom se posadil proti chrámové pokladnici a díval se, jak lidé dávají do pokladnice peníze. Mnoho boháčů dávalo mnoho. Přišla také jedna chudá vdova a dala dvě drobné mince, asi tolik jako pár halířů. Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám: tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž tam dali ze svého nadbytku, ona však dala ze svého nedostatku. Dala všechno, co měla, celé své živobytí.“

LITURGICKÉ TEXTY 33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – DAN 12,1-3

Čtení z knihy proroka Daniela.

Povstane Michael, veliký kníže, který chrání syny tvého lidu. To bude čas úzkosti, jaký nebyl od té doby, kdy povstaly národy, až do té doby. Tehdy bude zachráněn tvůj národ, každý, kdo bude zapsán v knize. Probudí se mnozí z těch, kteří spí v zemi prachu, jedni k věčnému životu, druzí k potupě, k hanbě navěky. Kterí byli poučeni, budou zářit jako zář oblohy, a ti, kteří mnohé přivedli ke spravedlnosti, jako hvězdy na věčné časy.

ŽALM 16

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, – ty mně zachovááš můj úděl. – Hospodina mám neustále na zřeteli, – nezakolísám, když je mi po pravici. Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, – i mé tělo bydlí v bezpečí, – neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, – nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, – u tebe je hojná radost, – po tvé pravici je věčná slast.

2. ČTENÍ – ŽID 10,11-14.18

Čtení z listu Židům.

Každý jiný kněz stojí denně ve službě a znovu a znovu přináší stejné oběti, které však vůbec nemají sílu, aby zahladily hříchy. Avšak Kristus podal za hříchy jednu jedinou oběť a pak se navždycky posadil po Boží pravici a teď už jen čeká, „až mu budou jeho nepřátelé položeni k nohám jako podnož“. Jedinou obětí totiž přivedl k dokonalosti navždy ty, které posvětil. Kde však je odpuštění hříchů, není už třeba oběti za hřích.

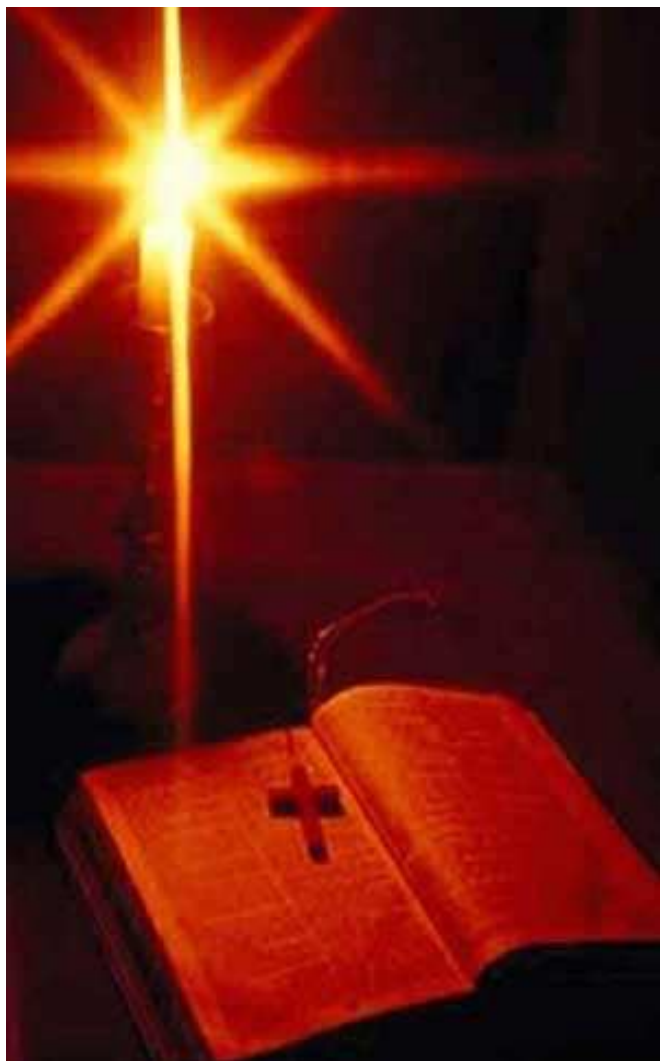
EVANGELIUM – MK 13,24-32

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům: „V těch dnech, po velkém soužení, se zatmí slunce a měsíc přestane svítit, hvězdy budou padat z nebe a hvězdný svět se zachvěje. A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. Potom pošle anděly a shromáždí své vyvolené ze čtyř světových stran, od konce země až po konec nebe. Poučte se z přirovnání o fíkovníku! Když se už jeho větve nalévají mizou a nasazují listy, poznáváte z toho, že léto je blízko. Stejně tak, až uvidíte, že se to děje, poznáte, že je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám: Toto pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. O tom dni a o té hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE

1. ČTENÍ – DAN 7,13-14

Čtení z knihy proroka Daniela.

Díval jsem se v nočním vidění, a hle – s nebeskými oblaky přicházel někdo jako syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je moc věčná, a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno.

ŽALM 93

Hospodin kraluje, oděl se velebností, – oděl se Hospodin, opásal se mocí. Dal světu základ, – že nezakolísá. – Pevný je trůn tvůj od pradávna, – jsi od věčnosti. Tvé výroky jsou nejvyšší spolehlivé, – tvému domu přísluší svatost, Hospodine, – na věčné časy.

2. ČTENÍ – ZJ 1,5-8

Čtení z knihy zjevení svatého apoštola Jana.

Ježíš Kristus je svědek hodný víry, prvorozený z mrtvých a vládce nad pozemskými králi. Tomu, který nás miluje,

který nás svou krví zbavil hříchů a udělal z nás královský národ a kněze Boha, svého Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen. Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj naříkat všechna pokolení na zemi. Ano, amen. Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Všemohoucí.

EVANGELIUM – JAN 18,33B-38

Slova svatého evangelia podle Jana.

Pilát se zeptal Ježíše: „Ty jsi židovský král?“

Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“

Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“

Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“

Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“

Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření."
(Mk 16,15)

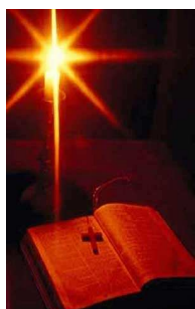
LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Není možné, aby nepřišla pohoršení, ale běda tomu, od koho pocházejí! Bylo by pro něho lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a uvrhli ho do moře, než aby svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných. Dejte si pozor! Když tvůj bratr zhřeší, domluv mu, a bude-li toho litovat, odpusť mu! A když se proti tobě prohřeší sedmkrát za den a sedmkrát se na tebe obrátí a řekne: 'Je mi to líto', odpusť mu!'“ Apoštolové prosili Pána: „Dej nám více víry!“ Pán řekl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko a řekli této moruši: 'Vyrvi se i s kořeny a přesad' se do moře!', poslechla by vás.“ (Lukáš 17,1-6)

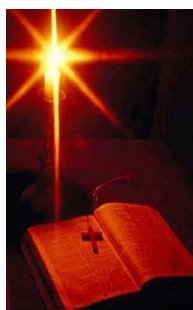

Prohřeší-li se tvůj bratr, domluv mu. Kde žijí lidé pohromadě, častěji dojde k nedorozumění, snadno jeden druhému ublíží vědomě nebo nevědomě. Jak se máme zachovat? Bývá tu dvojí postoj. Jedni říkají: „Nedej se! Život je boj. Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá.“ Druzí říkají: „Mlč, snášej příkoří, trp! Tím jsi podobnější Kristu, dáš příklad lásky a máš naději, že bližního obrátíš.“ Tu druhou radu čteme tam, kde se mluví o křesťanské trpělivosti. Definují ji jako schopnost snášet v tomto světě zlo, „které nemůžeme napravit“. Ve skutečnosti se mnoho věcí napravit dá. Je známo, že mnoho rozepří mezi lidmi pochází z nedorozumění. Náprava pak spočívá v tom, že obě strany svůj postoj a své jednání objasní. Je k tomu potřeba odvahy. Mlčet k urážce vypadá pokorně, ale je to pohodlnější, než zajít za druhým a klidně poprosit o vysvětlení, aby se záležitost urovnala.

Odpusť mu, lituje-li. Jak se v normálním styku projevuje tato lítost? Máme pro to ustálené výrazy: „Promiňte, já nerad, spletl jsem se, byl jsem rozčilen a ztratil jsem kontrolu.“ Taková omluva obvykle musí stačit. Proto také odpovídáme: „Nic se nestalo! Zapomeňte na to“ apod. Někdy se musíme spokojit i s omluvou němou. Někdo např. zvýšil hlas, křičí na nás, ale pak si to uvědomí a mluví tiše a slušně. Omluva už je obsažena v tom, že změnil vůči nám své chování. Nemáme žádat víc. Nestačí ovšem slovo „promiňte“, když nám někdo narazil do auta. Pak se v klidu a bez hádek hledíme dohodnout, jak napravit škodu. Umět odpustit a napravit křivdy je velké životní umění, je

to jediná cesta, jak žít v tomto světě v míru. Je to napodobení Boha samého a Jeho Prozřetelnosti ve světě, ta vede ke stálému odpouštění hříchů.

Třeba i sedmkrát za den. Je konfliktů mezi lidmi mnoho? Někteří jich mají mnoho, jiní méně, ale jsou na denním pořádku. Lidé, kteří neumějí odpustit, se stanou časem zatrpklými a uvěří, že je svět plný zlořádů a že se nedá vůbec žít. Ale to všechno pochází ze špatného, nereálného pohledu na skutečnost. Předpokládá se mylně, že bychom měli žít v ráji a dávat jenom pozor, abychom z něho nebyli vyhnáni. Bible vidí problém z opačného hlediska. Jsme všichni „vyhnaní synové Evy“ a musíme se stále snažit najít cestu do ztraceného ráje. Jediná cesta, která tam vede, je odpouštění. Proto se modlíme stále: „Odpusť nám naše hříchy!“ Přidáváme pak k tomu, že uskutečňujeme podmínku, která k tomu vede: „Jako i my odpouštíme našim viníkům.“

ÚTERÝ 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. LISTOPADU 2024

Pán řekl: „Když někdo z vás má služebníka a ten orá nebo pase, řekne mu snad, až se vrátí z pole: ‘Hned pojd’ a sedni si ke stolu’? Spíše mu přece řekne: ‘Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji. Potom můžeš jíst a pít ty.’ Děkuje snad tomu služebníkov, že udělal, co mu bylo přikázáno? Tak i vy, až uděláte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: ‘Jsme jenom služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.’” (Lk 17,7-10)

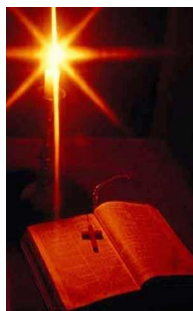

Jsme služebníci. Zdá se, že slovo sluha, otrok už patří minulosti. Vyjadřuje ponižující pracovní poměr. Měli se sluhové vždycky zle? Sotva. Při královských a šlechtických palácích bývala spousta dvorních povalečů, kteří za málo práce dobře jedli. I v měšťanských domech bývaly staré služebné dobře zajištěné. Ale postavení sluhů záviselo vždycky na tom, jak uměli vyhovět pánům. Svobodná a nezávislá práce byla v této situaci největším proviněním a skoro vzpourou. Tento stav pak člověka ponižuje, umenšuje jeho hodnotu. Máme tedy i náš vztah k Bohu vyjadřovat v tomto „služebním“ poměru? Neřekl snad Kristus apoštolům, že už je nenazývá sluhy, ale svými přáteli? (Jan 15,15). Jak vidíme, užívá obojích slov současně. Evangelium zdůrazňuje i Boží službu i Boží přátelství. Je to slučitelné, protože podřídit se Bohu člověka neponíží, ale povýší. Je to zázrak Kristova tajemství.

Až uděláte všechno. Kdo se může pochlubit, že udělal všechno, co mohl? Každé opravdové dílo vyžaduje mnoho přípravy a musíme se mu zcela věnovat. Jde-li o důležitou věc, necháme všeho ostatního a obětujeme i odpočinek, jenom abychom si byli jisti, že jsme nic neopomenuli. Studenti před vážnou zkouškou sedí u knihy i pozdě do noci. Spasit duši, zachránit věčný život je záležitost nejvážnější. Není divu, že ti, kdo si to plně uvědomili, obětovali všechno ostatní. Ale i záchrana bližních není maličkost. Sv. Františka Xaverského proto velmi mrzelo, když slyšel, že pronikli do Japonska dřív obchodníci, aby vydělali peníze, než on, který tam šel hlásat evangelium. Na každém kroku totiž vidíme, že

se pro peníze a pro zábavu dělá daleko víc než pro to, co je opravdu hodnotné a důležité. Jsme ve službě nízkého na úkor hodnot vysokých.

Služebníci neužiteční. „Pracujte, jako by všechno záviselo jenom na vás, ale modlete se tak, jako by všechno záviselo na Bohu a na vás nic.“ Sv. Ignác z Loyoly shrnul v této větě starou zkušenost duchovního života. Bůh může udělat všechno sám. Děláme-li něco i my, není to z potřeby, ale je to privilegium, že můžeme spolupracovat. Když velký mistr maluje obraz a dovolí učedníkovi, aby i on na něm vypracoval malý detail, považuje to učedník za velkou čest. Podobně je i velká pocta pro nás, že smíme zasadit malý kamének do velké mozaiky světa. Jeden francouzský kněz píše tuto vzpomínku: Když byl jeho otec na vojně, matka mu psala. A pak vzala ruku malého chlapce a vedla ji tak, že i on napsal několik slov. Otcí na vojně to bylo tak milé, že si tu pohlednici schovával. Autor dodává: „Dnes jsem kněz, občas mě napadají pochybnosti, je-li má práce užitečná. Ale vzpomenu si, jak jsem poslal kdysi dopis otcí. Myslím, že i dnes dělám něco podobného. Boží milost mně drží ruku, a to, co píši, je zřejmě Bohu Otcí milé.“

STŘEDA 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. LISTOPADU 2024

Když na cestě do Jeruzaléma procházel Ježíš mezi Samařskem a Galilejí a přicházel do jedné vesnice, šlo mu naproti deset malomocných. Zůstali stát opodál a volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím.“ A jak odcházeli, byli očištěni. Když jeden z nich zpozoroval, že je uzdraven, vrátil se, mocným hlasem velebil Boha, padl mu k nohám tváří až k zemi a děkoval mu. Byl to Samaritán. Ježíš na to řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět? Nikdo z nich se nenašel, aby se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?“ A jemu řekl: „Vstaň a jdi! Tvá víra tě zachránila.“ (Lk 17,11-19)

Žádný se nenašel, aby se vrátil a vzdal Bohu chválu? Výraz „chválit Boha“, „slavit ho“ se vyskytuje často v Písmu i v liturgii. V našem jazyku nemá slovo „chvála“ nejlepší zvuk. Znamená cosi podřadného. Proto se říká: Nestarej se o to, jestli tě někdo chválí nebo ne! Nestaneš se větším chválou, ale dobrými skutky. V hebrejštině a v semitských jazycích se chválí trochu v jiné souvislosti. Nebylo tam slovo pro děkování. Ostatně i my jsme je převzali z němčiny. Jak se tedy vyslovoval dík a vděčnost? Prostě tím, že se chválil, blahoslavlil ten, kdo nám něco dobrého udělal. Proto se v Bibli nejčastěji blahoslaví, chválí Bůh: „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid“ (Lk 1,68). Je tedy přirozená povinnost člověka chválit Boha, od kterého denně dostává tolik darů.

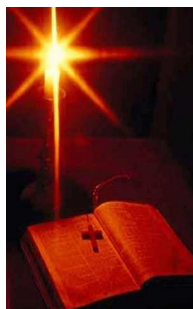
Než tento cizinec? Jde tu o známou zkušenost. Vděčnější bývají lidé cizí, neznámí než vlastní, příbuzní. Důvod je psychologický. To, co dostáváme často, zevšední a považujeme to za samozřejmé. Proto je také častým zjevem nevďěčnost vůči rodičům, učitelům nebo manželům vůči sobě navzájem. Na prvním místě jsme ovšem nevďeční samému Bohu. V ignaciánských exerciciích je návod, jak zpytovat denně svědomí. Myslíme si, že tu jde

především o to, abychom si uvědomili své hříchy a napravili chyby. Ten úmysl máme ovšem mít. Ale návod začíná něčím jiným. Máme si na prvním místě uvědomit, co jsme dostali dobrého od Boha i od lidí. Každý den je toho mnoho. Nevšimli jsme si toho. Když si to uvědomíme, poděkujeme Bohu a pomodlíme se za lidi, kteří nám umožňují život, který vedeme.

Samaritán velebil Boha. Ježíš jej uzdravil. K němu se tedy Samaritán vrátil, aby mu poděkoval. Ale přitom velebil Boha. Náboženský člověk totiž vztahuje k Bohu všechno, co se mu přihodí, ať už to má jakoukoli jinou bezprostřední příčinu. Když nemocného vyléčí dobrý lékař, patří vděčnost lékaři za jeho práci, ale na prvním místě musíme poděkovat Bohu, že nám dobrého lékaře poslal. Lidé totiž patří k našemu okolí, které celé nazývá Písmo jedním slovem „svět“. Je tento svět dobrý, nebo zlý? Podle Bible je jakoby zrcadlo našeho poměru k Bohu, k dobrým je dobrý, ke zlým je zlý. Táž voda, která uchránila při přechodu Rudým mořem Izraelity, potopila jejich pronásledovatele. A lidé? I ti jsou v rukách Božích. Dvě přísloví to vyjadřují názorně. „S kým je Bůh, s tím jsou všichni svatí.“ „Když svatý neslyší, je to proto, že je Bůh hluchý!“ Umět poděkovat Bohu usnadňuje tedy i náš poměr k lidem.

Jeden francouzský filozof popisuje moderního člověka jako "obří miminko". Stále něco potřebuje, nikdy nemá dost, pokud se mu něco nedaří, mohou za to druzí. Je nenasytný, věčně nespokojený a nešťastný. Myslím, že mu dáme za pravdu. Modernímu člověku totiž chybí, - stejně jako těm devíti uzdraveným z malomocenství - vděčnost. Vděčnost v sobě zahrnuje přijetí minulosti jako celku. Máme Bohu děkovat nejen za to dobré, co nám vyšlo, podařilo se, za úspěchy, zdraví, ale i za to, co život přináší v podobě nemoci, bolesti, zklamání, ztráty přítele či milované osoby, osobního selhání - protože všechny tyto skutečnosti se stali cennou zkušeností; vytrýbily náš charakter, stali se tou nejlepší formací k tomu, abychom svůj život žili lépe a s větším nasazením. Každý večer bychom měli začínat zpytování svědomí ne výčtem svých hříchů, ale poděkováním za to, co jsme dobrého dostali od Boha i od lidí, a je to mnoho. Děkuje proto Bohu za lidi, kteří nám umožňují žít život, který vedeme. Největším projevem vděčnosti není naše modlitba, ale mše svatá, kdy skrze Ježíše Krista děkujeme Otci za vše, co jsme obdrželi - povolání do Božího království, za víru, přátelství, pokoj i zdraví. Když nás třeba vyléčí dobrý lékař, patří mu vděčnost za jeho práci, ale na prvním místě děkujeme Bohu, že nám dobrého lékaře poslal.

ČTVRTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. LISTOPADU 2024

Když se farizeové zeptali Ježíše, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Boží království nepřichází tak, že by se to dalo pozorovat. Ani se nedá říci: ‘Hle, tady je!’ nebo ‘tam je!’ Neboť Boží království je mezi vámi.“ Učedníkům pak řekl: „Přijdou dny, kdy byste rádi viděli aspoň jeden ze dnů Syna člověka, ale neuvidíte ho. Budou vám říkat: ‘Hle, tady je!’, ‘hle, tam!’ Neodcházejte a neběhejte za nimi! Neboť jako blesk, když vyšlehne, zazáří od jednoho

konce nebe až k druhému, tak to bude i se Synem člověka v jeho den. Napřed však musí mnoho vytrpět a od tohoto pokolení být zavržen.“ (Lk 17,20-25)

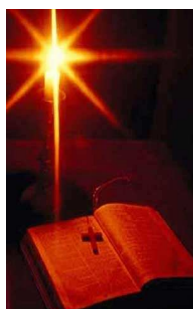

Království Boží nepřichází tak, že by se dalo pozorovat. Starý režim těšival své poddané těmito sliby: Nová lepší společnost tu sice ještě není, ale už je na obzoru. Z toho pak koloval vtip, že je obzor imaginární linie, která se tím víc vzdaluje, čím víc se k ní přibližujeme. Musíme si však dát pozor, abychom nepředstavovali podobným táborovým řečením i Boží království, které slibuje Kristus. Křesťanství se sice za dva tisíce let rozšířilo do celého světa, staly se křesťanskými i celé národy a státy. Ale přesto dobře víme, že se nedá tzv. křesťanská společnost ztotožnit s Božím královstvím, které je především v srdci člověka. Do srdce pak vidí jenom Bůh.

Proto se máme vyhnout dvojímu extrému: naříkat, jak je málo věřících v dnešním světě, nebo se naopak chlubit, jak počet věřících roste. Co o tom všem doopravdy víme? Jsme před tajemstvím Boha, který chce všechny spasit, ale nevíme kdy a jak.

Království Boží je mezi vámi. Pravdy víry mají vždy dvojí stránku, dva pohledy, které se navzájem doplňují. Tak je tomu i zde. Boží království je na prvním místě vnitřní a neviditelné. Ale neviditelný Bůh se také zjevuje navenek. Zjevením Božího království na zemi je církev, kde je Duch svatý „mezi námi“. Na Druhém vatikánském koncilu se dlouho diskutovalo o tom, nakolik se kryje vnitřní neviditelná církev s vnější církevní institucí, kterou známe ze společnosti. Otcové se shodli v tom, že musíme věřit, že je neviditelná církev skutečnost neskonale bohatší a plnější. Ale přesto jsou vnější organizace, liturgie, svátosti, posvátná znamení, která nás do spojení s Kristem uvádějí. Když se společně modlíme a přijímáme eucharistii, jsme si vědomi, že je Bůh mezi námi, aby se uskutečnilo Jeho království jako na nebi, tak i na zemi.

Nebot' jako blesk, když vyšlehne, tak bude i se Synem člověka v jeho den. Svátosti jsou vnější znamení. Vidíme tu obrazně, co se děje uvnitř. Voda při křtu omývá hlavu dítěte, vnitřně se očišťuje duše. Ale toto vnitřní očištění je život, který roste do plnosti. Podobně je i společná modlitba v kostele obraz vnitřního spojení s Kristem. Ale i to je prozatím částečné. Při liturgii k nám přichází na oltář. Ale jednou přijde v plnosti a slávě. Středověcí kazatelé to rádi líčili jako den soudu nad hříchem a zlem. Téma posledního soudu nás má povzbudit k obrácení a pokání. Je to pohled pravdivý, ale částečný. Odsouzení zla znamená i vítězství dobra. První křesťané tedy ten den očekávali s touhou. Modlili se: „Amen, přijď, Pane Ježíši“ (srv. Zj 22,20). On pak odpovídá ve Zjevení sv. Jana: „Hle, přijdu brzy, a moje odplata se mnou, abych odměnil každého podle jeho činů. Já jsem Alfa i Omega, První i Poslední, Začátek i Konec“ (Zj 22,12-13).

PÁTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako bylo v době Noemově, tak tomu bude v době Syna člověka: jedli a pili, ženili se a vdávali až do dne, kdy Noe vstoupil do archy a přišla potopa a zahubila všechny. Podobně se stalo v

době Lotově: jedli a pili, kupovali a prodávali, sázeli a stavěli; ale ten den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, z nebe spadl oheň a síra a zahubilo to všechny. Právě tak to bude v den, kdy se zjeví Syn člověka. Kdo bude v ten den na střeše a své věci bude mít v domě, ať nesestupuje, aby si je vzal, a stejně tak, kdo bude na poli, ať se nevrací nazpět! Pamatujte na Lotovu ženu! Kdo si bude hledět život zachránit, ztratí ho, a kdo by ho ztratil, zachová ho. Říkám vám: Té noci budou dva na jednom lůžku: jeden bude vzat, druhý ponechán. Dvě ženy budou spolu mlít obilí: jedna bude vzata, druhá ponechána.“ Zeptali se ho: „Kde, Pane?“ Odpověděl jim: „Kde bude tělo, tam se slétnou i supi.“ (Lk 17,26-37)

Tak tomu bylo za dnů Noemových: jedli, pili, ženili se a vdávali.

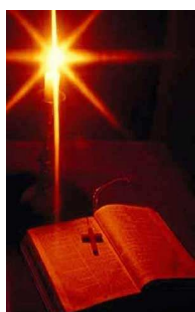
Stalo se neštěstí v horách. Lavina se zřítila a pohřbila celou skupinu turistů. Přišlo to znenadání ve slunečném dni, nikdo to nemohl předvídat. Ale jednomu francouzskému novelistovi to dalo námět k fantastické povídce. Líčí tam, jak před mnoha lety se tam kdesi nahoře zvrátil strom, jak po mnoha letech tam lehával kamzík, jak se ponenáhlu v tom dolíku sbírala voda atd. Byl tu dlouhý, staletý proces uvolňování, který se ukončil tím, že se nakonec utrhla lavina. Náhodou? Náhodně to vypadalo pro lidi, ale ve skutečnosti se to dalo předvídat, kdyby o tom lidé věděli. Ale nejenom v přírodě, i v životě společnosti probíhají dlouhé procesy uvolňování mravních zásad. Jednoho dne to pak skončí katastrofou, zánikem říší a kultur. Vědí o tom lidé? Dá se to často pozorovat, předvídat, často i kazatelé hrozí Božími tresty. Ale lidé raději jedí a pijí, žení se a vdávají, nechť jí myslet na důsledky.

Pamatujte na Lotovu ženu! Vypravování Genese o zkáze Sodomy a Gomory je známé. Čteme tam, jak se při útěku z hořících měst Lotova žena ohlédla a proměnila v solný sloup (Gn 19,26). Je to symbolické. Goethe podobné pokušení vyjádřil ve Faustovi kratičkým veršem: „Okamžiku, jsi krásný, neutíkej!“ Hřích se podobá balvanu, který zatěžuje srdce. Balvany pak jsou nehybné. Tak je i těžké změnit život tomu, kdo vidí, že směřuje ke zkáze, k tragédii. Vyjadřuje se ten postoj také rčením: „Po nás potopa!“ Tolstoj o tom napsal alegorickou povídku o člověku, který visí nad propastí, drží se keře, který se odtrhává. Dvě myši, černá a bílá (symbol noci a dne) překusují jeho kořeny. Ale on uvidí, že jsou na keři sladké plody, a celý šťastný si je trhá do úst. Zapomenout na důsledky je to, co vede k životním tragédiím.

Tu noc budou dva na jednom loži, jeden bude vzat, druhý ponechán. Autor, žijící ve čtvrtém století, kterému dali jméno Makarios, srovnává stádo ovcí a zástup lidí. Ovce jsou navenek všechny ovce a skutečně všechny ovce jsou. Lidé jsou navenek všichni lidé, ale uvnitř v srdci jsou jedni ovce a druhí vlci. Dnes je těžko rozeznáváme, ale ty obrovské rozdíly se projeví při příchodu Krista. Autor myslí na poslední definitivní rozdělení na konci světa. Ale nějakým způsobem už dnes cítíme, že se lidé rozdělují. Shodnou se, když mluví o jídle, o sportu, dost i o kultuře, ale jakmile se jedná o problém náboženství, o poměru ke Kristu, začínáme cítit, že je mezi jedněmi a druhými propast těžko překlenutelná. Všechna krásná slova o snášenlivosti, o společných humanitních cílech, o národní soudržnosti apod. nakonec vyzní naprázdno. Prožíváme tu názorně, že je jediným opravdovým mostem mezi lidmi sám Kristus. Zboříme-li tento most, nemáme už, co by nás spojilo.

Od úsvitu lidských dějin až do dnešního dne se vlastně s námi lidmi nic nezměnilo: jíme, pijeme, ženíme se vdáváme, jak už připomněl Pán Ježíš v evangeliu. Jenže jeho slova jsou velmi vážná, protože se týkají konce světa nebo i konce našeho života o kterých nic bližšího a konkrétního nevíme. Máme být hlavně stále připraveni. Denně slyšíme o tragédiích na silnicích, zákeřných nemocech a přírodních katastrofách. Přicházejí nečekaně a jejich oběťmi jsou lidé všech věkových kategorií. Za vzor připravenosti jsou nám dnes představeny dvě starozákonní postavy, o kterých čteme na prvních stránkách Bible. Je to spravedlivý Noe, který byl poslušný Boha a jeho nařízení (zákonů) a proto se zachránil před zkázou pohanských měst Sodomy a Gomory, známých pro zvrácenost a nemravnost jejich obyvatel. Kdo je připraven není ohrožen. Naše připravenost spočívá v životě lásky, jak naznačil sv. Jan v prvním čtení. Láskou se zde nemyslí nějaký cit či náklonnost nebo nějaká tělesná touha, ale láska - život podle desatera, podle jeho přikázání. Někdy sice klopýtneme, ale důležité je stále povstávat! Mějme na mysli, že vytrvalostí zachráníme své duše. Blíží se konec jak církevního tak i kalendářního roku; příroda se také připravuje k zimnímu spánku a my lidé se máme v duchu Božího slova zamýšlet nad posledními věcmi, tedy nad odchodem z tohoto světa, který nevíme, kdy bude, ale víme, že jistě jednou nastane. Chceme se tedy dnes zamýšlet nad tím, jak být připraven a nemít strach z konce svého života zde na zemi.

SOBOTA 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. LISTOPADU 2024

Ježíš pověděl svým učedníkům podobenství, že je třeba stále se modlit a neochabovat: „V jednom městě byl soudce, Boha se nebál a na lidi nedal. Byla v tom městě i vdova, chodila k němu a říkala: 'Zastaň se mě proti mému odpůrci!' Ale on dlouhou dobu nechtěl. Potom si však řekl: 'I když se Boha nebojím a na lidi nedám, přece se té vdovy zastanu, protože mě obtěžuje; jinak sem bude ustavičně chodit a mě trápit.'", A Pán řekl: „Slyšte, co říká ten nespravedlivý soudce! A Bůh by se nezastal svých vyvolených, kteří k němu volají ve dne v noci, a nechal by je dlouho čekat? Říkám vám, že se jich rychle zastane! Ale nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde?“ (Lk 18,1-8)

Bůh že by nepomohl k právu svým vyvoleným? Poselství Bible Starého zákona zní, že je Bůh milosrdný. Nový zákon to doplňuje zjevením, že je nebeský Otec. To je nauka, kterou svorně popíraly filosofické směry starověku. Bůh je první příčina, je vzor vši dokonalosti. Ale musí být uzavřený do sebe, mít všechno štěstí v sobě, nesmí se dát ovlivnit ničím zvenčí. Nemůže ho tedy dojmout ani bída lidí, neslyší jejich prosby. Kristus se ovšem nepouští do filosofické diskuze, ale dokazuje otcovství Boží v duchu biblické tradice. Boha přímo nikdo nikdy neviděl (Jan 1,18). Ale poznávat ho v jeho odlesku, v obrazu. Nejdokonalejší Boží obraz je člověk (Gn 1,26). Dobré lidské vlastnosti jsou paprsky Božího slunce. Lidé pak dokážou být milosrdní, dokonce i ti, kteří jsou otupělí. Jak by tedy nebyl

milosrdný Bůh, jak by mohl neslyšet ty, kdo se k němu obracejí.

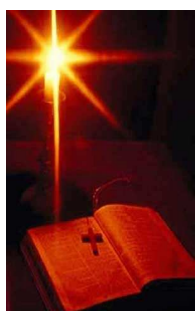
Kteří k němu volají ve dne v noci ... Poselství o milosrdném Bohu Otci je v Písmu svatém tolikrát a tak důrazně zjeveno, že o tom nikdo nemůže pochybovat. A přece, jak se zdá, odporuje denní zkušenosti. „Kolikrát jsem se modlil,“ nařikají si lidé, „a Bůh mě nevyslyšel. Co mám ještě dělat?“ „Modli se ještě dál!“ odpovídá na takové nářky sv. Augustin. A jako by předpokládal další námitku, hned na ni odpovídá: „Nenarostou Bohu uši, ale ty sám uslyšíš, zač vlastně prosíš.“ I my jednáme podobně s dětmi a lidmi, kteří neuvažují. Nemůžeme jim vyhovět, když víme, že by později velice litovali toho, že ten dar nebo dovolení dostali. Dospělý syn dovede ocenit, jak bylo dobře, že mu v něčem rodiče nepovolili. Až budeme dospělí na věčnosti, uvidíme, že i Bůh takto s námi jednal. Ale to nepřekáží, že ho často o něco prosíme. Tou častou prosbou v nás samých uzrává lepší pochopení a dochází i k vnitřní změně v hodnocení toho, zač prosíme.

Jenomže až přijde Syn člověka, nalezne na zemi víru? Víra je v duchu Bible pramen a střed celého náboženského života. Z jedné strany se tu postupně zjevuje Boží dílo ke spáse světa. Tomu pak má z druhé strany odpovídat stále rostoucí víra. Je to důvěra v Boha Otce, že se o nás stará, že k nám mluví. Toto je pak také dobrovolné přijetí všeho, co řekl, uznání za pravdu toho, co zjevil. Zjevení Boží bezesporu roste, je jako semínko, které už je skoro stromem. Roste však i víra? Slyšíme nářky, jak jí všude ubývá, jak se počet věřících zmenšuje, jak naopak zaplavuje svět materialismus teoretický i praktický. Co o tom víme? Velmi málo, je to Boží tajemství. Proto není radno vymýšlet teorie. Musíme být spíš připraveni v tomto oboru na velká překvapení a také na překvapení kříže. Vždyť i život Krista byl takový. Zpočátku jej neznali, pak se k němu hrnuly nadšené zástupy, ale současně se ho i úředně zříkali. On však šel svou cestou dál až ke konečnému vítězství.

Bůh je mocný. To si uvědomili Izraelité, když prošli suchou nohou přes Rudé moře, aby se zachránili před otroctvím Egyptanů. I nás Kristus zachraňuje, když svých hříchů litujeme a začínáme zase znovu. Smysl podobenství o bezbožném soudci je ten, že máme být vytrvalí ve svých modlitbách. Tolikrát jsem se modlil a Bůh mě nevyslyšel - co mám ještě dělat? Sv. Augustin odpovídá: modli se ještě dál. Proč nám Bůh nedává hned to, zač prosíme? Zřejmě proto, že vidí dále, než my. Jak já mohu vědět, že to, zač prosím je pro mě to nejlepší? Ví to jen Bůh, a proto je třeba se vytrvale modlit, ale také vše nechat na Bohu, co je pro nás lepší. Pane, ty víš, co bych já rád, ale ty víš, co je pro mně lepší. Jednej, prosím, podle své vůle. Boží slovo končí dnes otázkou, na kterou nenajdeme hned tak odpověď, na kterou si musíme odpovědět každý sám, ale nejprve je třeba ji trochu poopravit, přizpůsobit. Nalezne Bůh víru u mě, když mě povolá z tohoto světa k sobě? Samozřejmě si přejeme, abychom vytrvali ve víře až do konce, ale je třeba, abychom se každý z nás osobně zamysleli nad svou vírou, na jakém fundamentu vlastně stojí. Někdo si myslí, že je věřící, protože má za to, že nad námi něco musí být. Další se považuje za věřícího, protože ho rodiče kdysi pokřtili. Jiný je přesvědčený o tom, že je věřící, když chodí dvakrát, třikrát do roka do kostela, protože to patřilo k rodinné tradici. Víra je především život. To nám jasně ukazuje i svěťice, jejíž památku budeme slavit - sv. Alžběta Uherská, sestřenice sv. Anežky České. Šest let žila v manželství, vychovala tři děti a po

celý svůj život se starala o nejchudší a nejubožejší, nechala pro ně postavit nemocnici, všechny své majetky, které měla, dokonce i své ozdoby a drahocenné šaty nechala prodat a vše věnovala chudým. Všeho se vzdala ještě před svou smrtí a nechala si jen šaty do hrobu. Rád bych vzpomněl i její sestřenici, sv. Anežku Českou, které vděčíme za den, který se stal státním svátkem, kdy oslavujeme vítězství svobody nad totalitou, demokracii nad vládou jedné strany. Byl jsem na jejím svatořečení ještě jako bohoslovec v Římě a vím, že se říkalo, že v Čechách bude dobře, až bude Anežka svatořečena. A tak se i stalo. Také ona byla dcerou českého krále, ale vyměnila jemný královský šat za hrubý řeholní hábit, aby se mohla věnovat po vzoru našeho Pána těm nejpotřebnějším. Ze svého staví kostel a při něm dva kláštery a slouží pražské chudině. Její kostel zbořili husité, klášter zrušil Josef II., ale její památka zůstává stále. Obě dvě sestřenice a řekněme v našich poměrech "revoluční světice", nám ukazují, co je víra. To není nějaká představa, ale život pro druhé, zvláště pro ty nejpotřebnější. Z jejich příkladu si odnesme vědomí, že i náš život bude šťastný, pokud budeme zodpovědně přistupovat ke svému životu, poctivě pracovat a žít svůj život pro své blízké.

PONDĚLÍ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. LISTOPADU 2024

Když se Ježíš blížil k Jerichu, seděl u cesty jeden slepec a žebrol. Slyšel, že jde kolem zástup, a ptal se, co to znamená. Pověděli mu, že tudy prochází Ježíš Nazaretský. Tu zvolal: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ti, kteří šli napřed, ho okřikovali, aby mlčel. On však ještě víc křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ježíš se zastavil a poručil, aby ho k němu přivedli. Když se přiblížil, zeptal se ho: „Co chceš, abych pro tebe udělal?“ Odpověděl: „Pane, ať vidím!“ Ježíš mu řekl: „Prohlédni! Tvá víra tě uzdravila.“ Ihned začal vidět; velebil Boha a šel za ním. A všechen lid, který to viděl, vzdal Bohu chválu. (Lk 18,35-43)

Slepý žebřá. Z milodarů musí žít ten, kdo nemůže pracovat. Pro normálního člověka je to ponížení. Proto se dnes snažíme o to, abychom i takovým lidem umožnili jistou činnost.

Jak byl např. hrdý na svou práci slepec, který se naučil pracovat v telefonní centrále, a jak svědomitě svou funkci zastával. Je proto velký skutek lásky umožnit lidem, kterým se dnes říká „handicapovaní“, aby se začlenili do společnosti. Ale v jistém smyslu, alespoň v malém měřítku, je v této situaci každý z nás. I když někdo dovede mnoho věcí, i když je schopný v mnoha oborech, je vždycky nějaké pole, kde se neumí uplatnit a kde má pocit méněcennosti. Zpozorovat to a umět pomoci v případném okamžiku je brána, která otvírá srdce i lidem, kteří se zdají uzavření a nepřístupní. Tak se získávají přátelé. Čteme o sv. Filipu Neri, že měl pro to zvlášť jemný cit. Proto je to světec velmi sympatický. On toho

uměl použít i k vyšším cílům. Lidé, jejichž sympatie si získal, pak přiváděl blíž k Bohu.

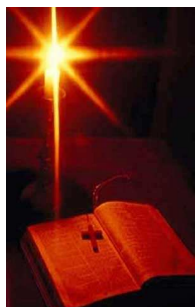
U cesty. Je to obvyklé místo, kde sedávají žebráci. Pokud možno to bývá cesta, po které chodí co nejvíc lidí, jako např. na poutních místech před kostelem, na nároží ve městě apod. Důvod je jednoduchý. Ti, co dávají almužnu, obvykle vyhledávají v peněžence tu nejmenší minci, za kterou se celkem nic nekoupí. Musí se jich proto sejít víc do klobouku, aby se staly hodnotou. Bývají i někteří dovední žebráci, kteří umějí sebrat za den slušnou částku. Lacardairovi se připisuje výrok, že máme takové žebráky obdivovat a napodobit, ovšem ve smyslu duchovním: stát u cesty, pozorovat svět a lidi a od každého člověka se naučit něco dobrého. Kdo se to naučí, sebere za den mnoho krásných myšlenek. Ruský světec Tichon Zadonskij napsal knihu Duchovní poklad posbíraný ve světě. Ukazuje tam na konkrétních příkladech, jak nám Bůh ve všem chce něco pěkného říci. Jsou to malinká slůvka, ale dohromady se z nich naskládá poklad.

Po cestě šel Ježíš. Koho na cestě potkáváme? Mnoho lidí. Někteří jsou známí, většina je však neznámých. Znamé zdravíme, neznámých si nevšímáme. Zdá se, že tomu nemůže být jinak. A přece se tím ochuzujeme o velkou zkušenost. Kdyby procházel někdo obrazárnou a všimal si jenom těch obrazů, které už zná, naučil by se málo. Není však na tom o mnoho líp ani ten, kdo chce v galerii uvidět to, co ještě nikde neviděl. K obrazům se přistupuje jinak. Snažíme se především o to, aby nás oslovily, abychom pochopili to, co jimi chtěl umělec vyjádřit, jaká je jejich idea. I lidé jsou obrazy, a to obrazy Boží, stvořené podle prvotního drahocenného originálu, a tím je Ježíš Kristus. Kdo dovede v každém člověku, kterého potká, vidět Krista, cesta se mu stane chrámem a pohled na lidi modlitbou.

Dnes jsme otevřeli poslední knihu Nového zákona - Zjevení apoštola Jana. Jak už název napovídá, jde o knihu plnou různých obrazů a symbolů. Těžko rozluštitelných učenými teology, takže i teologové podávají různé výklady. Duchovní smysl však s pomocí Ducha svatého jsme schopni pochopit všichni. Kniha Zjevení - Apokalypsa - byla napsána před rokem 100 po Kristu, v době, kdy se začal v maloasijských křesťanských obcích projevovat úpadek vlivem různých pohanských směrů. například se prokazoval božský kult císařů, což je jistě neslučitelné s křesťanstvím. My jsme slyšeli nejprve chválu na církevní obec v Efesu, kterou založil sv. Pavel. Křesťané si zaslouží uznání za svou horlivost, vytrvalost, bdělost, ale má to jeden háček, a to že ochladla jejich láska ke Kristu a tím i k bližnímu. Je to tak trochu i o nás. Je to již 27 let, kdy jsme prožívali radost ze svobody, kdy jsme setřásli strach z chození do kostela, z donašičů a udavačů, ale jak dlouho to lidem vydrželo? Začaly se houfně stavět nové kostely, opravovat staré a poničené chrámy, ovšem po nějakém čase se lidé začali z kostelů vytrácet a vidíme, že nás zůstalo pár, kteří do kostela přijdeme. 17. listopadu byl státní svátek, volno, do práce ani do školy nikdo nešel. A kde byli rodiče a jejich děti? Musíme dát za pravdu Božímu slovu, které je nadčasové a aktuální i v této naší době a v této naší zemi. Zvětrá-li vztah k Bohu, pak ztrácejí i lidé vztah a úctu jeden k druhému. I v evangeliu slyšíme, jak bránili slepci, který uzdravující moc Ježíšovu nejvíc potřeboval. Snažme se vidět Krista v každém člověku se kterým se setkáme a jemu sloužit. Tomu nás učí i sv. Alžběta Uherská, jejíž památku jsme minulý týden slavili, - která Kristu sloužila v těch nejchudších a nejubožejších a zvláště v těch,

kterých se mnozí štítili. Ona je krmila, osobně ošetřovala, starala se o jejich potřeby, nosila je na ramenou, a to byla královna! Jistě to dokázala díky tomu, že k této lásce čerpala lásku od zdroje lásky, kterým je Bůh.

ÚTERÝ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. LISTOPADU 2024

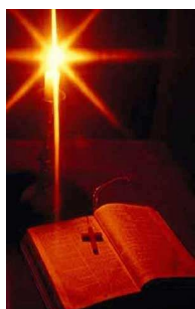
Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. Byl tam jistý člověk, jmenoval se Zacheus. Byl to vrchní celník, velmi bohatý. Rád by uviděl Ježíše, jak vypadá, ale nemohl, protože tam bylo plno lidí a on byl malé postavy. Běžel napřed a vylezl na fíkovník, aby ho viděl, protože tudy měl procházet. Když Ježíš přišel k tomu místu, podíval se nahoru a řekl mu: „Zachee, pojd' rychle dolů: dnes musím zůstat v tvém domě.“ On rychle slezl dolů a s radostí ho přijal. Všichni, jakmile to uviděli, reptali a říkali: „Vešel jako host k hříšníkovi!“ Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovici svého majetku, Pane, dám chudým, a jestli jsem někoho o něco ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně!“ Ježíš mu řekl: „Dnes přišla do tohoto domu spása. Vždyť i on je potomek Abrahámův. Syn člověka přišel hledat a zachránit, co zahynulo.“ (Lk 19,1-10)

Syn člověka přišel hledat a zachránit, co je ztraceno. Známe ze zkušenosti, kolikrát se musíme vrátit po cestě, když jsme něco ztratili, když vypadly z kapsy klíče, peněženka, osobní průkazka. A přece to neděláme vždycky. Někdy mávneme prostě rukou a řekneme: „Nestojí to za to!“ Aby se člověk vrátil a hledal to, co ztratil, musí si být vědom, že jde o něco cenného, co patří jemu samému. Dá se tato zkušenost aplikovat na poměr Boha a člověka? Filosofové skoro svorně odpovídají záporně. Bůh, píše např. Aristotelés, je nekonečně blažený právě proto, že nikoho nepotřebuje a že nemůže nic ztratit. Jak by se ho mohla dotknout okolnost, že nějaký smrtelný člověk si zkazil svůj vlastní život. Kolik takových je! Vždyť se to většinou nedotýká ani nás, kteří jsme s nimi na jednom místě. A přece nám zjevuje evangelium docela jinou tvář Boha. Je to Otec, který hledá syny, kteří zabloudili na cestě.

Vešel k hříšníkovi jako host. Víme, jak je nepsychologické přijít k druhému člověku s návrhem, že ho napravíme, že ho přivedeme na správnou cestu. I ten, kdo se náhodou spletl v počtu, nerad slyší, že se spletl. Když na to přijde sám, má naopak radost, že objevil chybu. Stará pedagogická zásada proto zněla: „Naučte se napomínat tak, že neponížíte druhého.“ Dcera sv. Tomáše Mora se přiznala, že často dělávala malé chyby schválně, aby ji otec napomenul. Uměl to totiž dělat tak úžasně dobře, že to byl zážitek vzájemné lásky. Obyčejní lidé mají postrach z návštěvy policie a mravokárců. Obojí totiž přicházejí proto, že někde zjistili přestupek. Jdou tedy za přestupkem, ne za člověkem. Přišli z povinnosti a ne jako hosté. O sv. Františku Xaverském čteme, že přišel s hodností papežského legáta do Indie. Když objevil v této kolonii, jak snadno se tam Evropané osvobozují od mravních zásad, dával se k jednotlivcům pozvat jako host, a teprve až si získal sympatie, vyrukoval s napomenutím. Jen za takových okolností se výtka přijme.

Polovici svého majetku dám chudým. Pedagogové se ptají, kdy je hotov morální růst člověka, známky charakteru. Někteří tvrdí, že velmi brzy, snad prý už ve dvanácti letech, jiní posouvají hranici dále. Když se namítá, že i dospělí lidé někdy změni zásadní směr života, odpovídají, že to nebývá změna člověka, ale spíš předmětu, cíle, za kterým šel. Byl např. nadšený pro jednu stranu, pak se stane stejně horlivým členem strany opačné, ale je to psychologicky pořád on. Ať už je tomu jakkoli, jisté je, že známe z evangelia a z celých dějin církve velká obrácení, která se dají těžko zařadit do psychologických pozorování. Jsou to zázraky Boží milosti, zázraky vnitřní, daleko důležitější než uzdravení z vnějších nemocí. A zpovědníci mohou dosvědčit, že se dějí i dnes a že si je můžeme vyprositi i pro sebe i pro ty, kteří jsou nám blízcí.

STŘEDA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. LISTOPADU 2024

Ježíš byl blízko Jeruzaléma a (lidé) mysleli, že se Boží království musí ihned objevit; pověděl jim (toto) podobenství. „Jeden urozený člověk odcházel do daleké země, aby převzal královskou důstojnost a pak aby se vrátil. Zavolal si deset svých služebníků, svěřil jim deset hřiven a řekl jim: ‘Hospodařte s nimi, dokud se nevrátím.’ Ale jeho občané ho nenáviděli; poslali proto za ním poselstvo se vzkazem: ‘Nechceme toho člověka za krále!’ On se však vrátil s královskou hodností a nařídil předvolat k sobě ty služebníky, kterým svěřil peníze, aby zjistil, kolik kdo vyzískal. Přišel první a řekl: ‘Pane, tvoje hřivna vyzískala deset hřiven.’ Řekl mu: ‘Správně, dobrý služebníku! Že jsi byl věrný v maličkosti, budeš mít pod mocí deset měst.’ Přišel druhý a řekl: ‘Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.’ Odpověděl mu: ‘A ty budeš mít pod sebou pět měst.’ Další přišel a řekl: ‘Pane, tady je tvoje hřivna; měl jsem ji uloženou v šátku. Báł jsem se tě, protože jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, sklízíš, co jsi nezasel.’ On mu na to řekl: ‘Špatný služebníku! Z tvých vlastních slov tě budu soudit. Věděl jsi, že jsem přísný člověk: беру, co jsem nedal, a sklízím, co jsem nezasel? Proč jsi tedy neuložil moje peníze do směnárny? A já, až bych přišel, vyzvedl bych je i s úrokem.’ Těm, kdo stáli okolo, řekl: ‘Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven!’ Namítli mu: ‘Pane, ten má už deset hřiven.’ Říkám vám: Každému, kdo má, bude dáno, kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Ale ty moje nepřátele, kteří mě nechtěli za svého krále, přiveďte sem a přede mnou je pobijte!’, Po těch řečech šel dál, vzhůru do Jeruzaléma. (Lk 19,11-18)

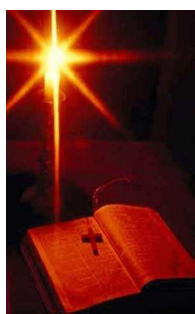

Svěřil jim hřivny. Staré římské právo hájilo tvrdě soukromé vlastnictví a osobní svobodu občana. Proto se stalo základem evropských státních zřízení. Ve své formulaci ovšem zašlo až do extrému. Soukromé vlastnictví je to, čeho mohu užít a beztrestně zneužít. Chápeme, že je tato formulace nevyhnutelná. Stát mě nemůže trestat za to, že jsem rozbil své vlastní jízdní kolo, že jsem zahodil šaty, které byly ještě pěkné atd. Když mně bude někdo vytýkat, že jsem jednal nešetrně, odpověď bude vždycky stejná: „Byly to moje věci, a ne vaše!“ Tato právní zaručení jsou nutná pro

bezpečnost osobních iniciativ před státem a před druhými lidmi. Ale platí také před Bohem? Křesťané věří, že mají všechno od Boha. Bůh pak dává své dary k tomu, aby se používaly, a ne k tomu, aby se zneužívaly. Při jejich užití máme velkou svobodu, žádná iniciativa se nevylučuje, ale musí to být vždycky k dobrému, k užití, a nikdy k zneužití.

Tvoje hřivna vyzískala deset hřiven. Ve středověku zakazovala církevní nařízení půjčovat peníze na úroky. Bylo to opatření proti lichvářům. Autoři ten zákaz odůvodňovali bizarním důkazem: peníze jsou věc mrtvá, nemohou mít mladé. Dnes se tomu usmějeme. Vlastně je to chybné. Není totiž nic opravdu mrtvé. Považujeme-li věci za dar Boží, mají všechny své poslání k životu a pro život. To platí o darech duchovních, duševních, ale i o hmotných. I s mrtvým penízem se může a má udělat dobrý skutek. Každé dobro pak je život a život roste, vyvíjí se. Jaká je to radost vidět mladého umělce, který tvoří. Zapomene na všechno jiné, uskromní se v jídle, v bydlení, jen když smí pracovat, tvořit. Nejsme všichni malíři, sochaři, básníci, ale v jistém smyslu jsme všichni umělci. Bůh nám všem dal talent, abychom namalovali co nejkrásněji obraz vlastního života, zazpívali nejkrásněji píseň o tom všem, co je krásné v lidském srdci.

Každému, kdo má, bude dáno. Když stát rozdává podporu, úředníci obvykle požadují výkaz o majetkových poměrech. Větší nároky ovšem mají ti, kteří mají nejméně, ne ti, co už něco mají. Jak může evangelium převrátit tento požadavek spravedlnosti? Zřejmě se tu nemluví o rozdávání peněz. To, co dává Bůh, má společné jméno „milost“. Milost pak je život. I v přírodě pak víc roste a vzkvétá to, co má v sobě víc vitality, co je životnější. Máme-li víc životní síly v nadpřirozeném smyslu, rosteme rychleji ve ctnostech a dostáváme tedy i víc Božích darů. Milost znamená také styk s Bohem, modlitbu. Kdo se víc modlí, naučí se modlit líp, jeho přátelství s Bohem je vroucnější, má větší radost k životu. Tedy jmění toho, kdo má Boha, roste do nekonečných hodnot.

ČTVRTEK 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. LISTOPADU 2024

Když se Ježíš přiblížil k Jeruzalému a uviděl město, zaplakal nad ním a řekl: „Kéž bys v tento den poznalo i ty, co je pro tebe k pokoji! Nyní však je to tvým očím skryté. Neboť přijdou na tebe dny, kdy tě tvoji nepřátelé obklíčí náspem, oblehnou tě a sevrou ze všech stran, srovnají tě se zemí, (vyhladí) tvé děti a nenechají v tobě kámen na kameni, protože jsi nepoznalo čas, kdy ti Bůh nabídl svou přízeň.“ (Lk 19,41-4)

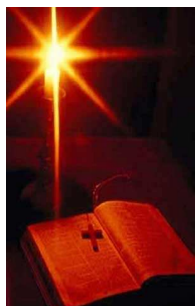

Když se přiblížil k městu, rozplakal se nad ním. Dodnes je Jeruzalém posvátné místo pro Židy, křesťany, muslimy. V dějinách Bible má zvláštní postavení od dob Abraháma. David tu zbudoval svou pevnost, přinesl tam archu úmluvy, Šalamoun tu vybudoval chrám. Je tedy město úzce spojeno s dramatem vyvoleného národa: město ochraňované Bohem, město Bohem opuštěné. Mystickým autorům se stalo obrazem lidské duše. V městě je mnoho ulic, obchodů, úřadů. Uprostřed pak je opevněný chrám. Tak i lidská duše má mnoho schopností, možností, zájmů. Všechny dostávají smysl,

když se usídlí v jejich středu Bůh. Ten dokáže sjednotit všechno to, co je v našem životě rozptýlené. Vypudíme-li však z duše vzpomínku na Boha, všechny naše myšlenky a zájmy ztratí jednotu, přestávají být ucelené. Podle Pseudo-Makaria v nás nezůstane kámen na kameni. Kristus, který stvořil naši duši jako svůj obraz, pláče nad zkázou tak velkého uměleckého díla, nad zničením pevnosti, ve které se On sám usídlil, aby odtud vládl světu. Na zničenou duši je daleko smutnější pohled než na zničené město.

Kéž bys poznalo, co vede k pokoji. K rozkvětu měst je potřeba pokoje, míru. Ve válkách pustnou. Tak je potřeba i vnitřního míru, aby se mohly rozvinout duševní schopnosti. Jsme-li např. rozčileni, nedovedeme rozumně číst ani noviny. Ve smutné náladě posuzujeme křivě i lidi, kteří jsou nám blízcí a dělají nám dobře. Jsme si toho vědomi a hledáme proto něco, co by nás uklidnilo. Prostředků k uklidnění je mnoho: ušlechtilých, banálních i zvrácených. Jeden se uklidňuje vycházkou, druhý hudbou, třetí skleničkou, čtvrtý narkotikem. Ale je tomu podobně jako s bolavým zubem. Některé prostředky jenom umrtvují nervy, abychom necítili bolest, něco jiného však je uzdravení. Dnešní svět má i v lékařství nadprodukcí pilulek, o jejichž síle uzdravit se pochybuje. Pokud jde o vnitřní život, prostředků k umrtvování nepokoje jsou tisíce. Ale k opravdovému pokoji vede jenom mír, který přináší Kristus, „Kníže míru“.

Nyní však je to tvým očím skryté. Švédský dramatik Ibsen je mistr ve vylíčení toho, čemu říkáme „životní omyl“. Náš V. Dyk se tou myšlenkou inspiroval v dramatu Zmoudření Dona Quijota. Známý Cervantesův hrdina je totiž klasickým typem člověka žijícího ve svých vlastních představách, které neodpovídají skutečnému světu, a proto je celá životní pouť Dona Quijota plná komedií, které jsou vlastně jednou velikou tragédií. A přece i tu zůstává velký problém. Don Quijote reprezentuje ideje, mínění, iluze. Proti němu je Sancho Panza se svým přirozeným selským rozumem, který vidí skutečnost. Ale je to opravdová skutečnost? Není iluze i to, a dokonce nebezpečnější? Vždyť pravá skutečnost je to, co vidí Bůh, jak On se na věci dívá. A kolika lidem je to docela skryto. Není to proto, že by se Bůh nezjevoval, ale proto, že vidět odpírají. Život se stává tragickou komedií z hlediska věčnosti. A přece nás chce Bůh uzdravit z poblouznění, abychom „zmoudřeli“.

PÁTEK 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 22. LISTOPADU 2024

Když Ježíš vešel do chrámu, začal vyhánět prodavače a řekl jim: „Je psáno: 'Můj dům má být domem modlitby', ale vy jste z něho udělali lupičské doupě.“ Každý den učil v chrámě. Velekněží a učitelé Zákona i přední muži z lidu usilovali o to, aby ho zahubili, ale nevěděli, jak to provést, protože všechen lid (na něm) visel a (rád) mu naslouchal. (Lk 19,45-48)

Můj dům ... Těch slov už užil Izaiáš (Iz 56,7) i Jeremiáš (Jer 7,11). Ve všech náboženstvích jsou posvátná místa, kde se božstvo lidem přibližuje, kde se s ním navazuje rozhovor. Bývá to na horách, v posvátných lesích. Starý zákon zakazuje uctívání bohů „na výšinách“. Místo samo nemůže být svaté, to by byla modloslužba. Něco jiného však je, když Bůh sám k lidem sestupuje. Přizpůsobuje se jejich situaci. Zjevuje se tedy na určitém

místě. To se stalo na Sinaji (Ex3). Později měli Židé záruku Boží přítomnosti ve „schránce úmluvy“ (Ex 26,27), kterou nesli s sebou na pouti do zaslíbené země. Ta pak byla předzvěstí jeruzalémského chrámu, o kterém Bůh prohlásil: „Mé jméno je tam“ (1Kráľ 8,29). Jeruzalémská svatyně pak byla předobrazem přítomnosti Boží v Kristu, v jeho lidství a všech míst, kde se s Kristem setkáváme, tedy i chrámů křesťanských.

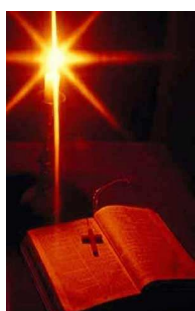
Je dům modlitby. Máme se modlit v kostelích nebo se máme modlit všude? Máme-li se modlit všude, proč tedy chodit do kostela? Těmito otázkami se zabývali křesťané od samého počátku. Apoštolové po nanebevstoupení Kristově pokračovali ve zvyku chodit do jeruzalémského chrámu. Když však ten shořel při dobytí města Titem, vzali tuto skutečnost jako znamení, že se mají s Bohem stýkat všude. Tuto myšlenku zdůrazňují první křesťanští autoři často. „Bůh se nestydí za žádné místo,“ píše sv. Jan Zlatoústý, „žádá jenom jedno: horlivou mysl a skromnou duši.“ Ovšem tyto texty nesmíme brát příliš radikálně, protože hned po nich následují povzbuzení opačná. Tak i sv. Jan Zlatoústý jakoby obrátil stránku: „Jistěže je možné se modlit i doma, ale je nemožné se tam modlit tak dobře jako v kostele.“ I Origenés myslí stejně. Křesťan se musí naučit modlit všude, i když dokonalejší místo je chrám. Tam se scházíme ke společné modlitbě s anděly, svatými i samým Pánem.

Každý den učil v chrámě. Ježíš učil na horách, na jezeře, ale ke konci své činnosti především v jeruzalémském chrámě. I dnes jsou v kostele kázání. Ale i sám chrám má být postaven tak, aby učil to, co věříme, svou konstrukcí. Podle sv. Maxima Vyznavače má být obrazem vykoupeného světa, setkáním nebe a země. Oltář je na východní straně, protože ráj byl v zemi východní (srv. Gn 2,8). Loď připomíná Noemovu archu, ve které se zachránili ti, kdo unikli potopě. I středověcí autoři mluví o symbolice kostelů. Sloupy jim připomínají apoštoly, čtyři světové strany čtyři evangelisty, pomalované zdi historii světa. Nedivíme se proto, že i my připisujeme bohoslužbám v chrámu zvláštní hodnotu. Chrámy se svěťí, slaví se svátek jejich posvěcení, jejich patronů. Jsou tedy i nejvhodnějším místem k modlitbě.

Chrám je místem setkání člověka s Bohem, místem, kde se spojuje nebe se zemí. Bůh se nejprve zjevil Mojžíšovi na Sinaji, kde mu dal desatero, pak byl přítomen v arše úmluvy, v níž byly desky desatera a kterou nesli izraelité do zaslíbené země. Nakonec se stal jeruzalémský chrám místem zvláštní Boží přítomnosti a předobrazem všech ostatních chrámů, kde je Kristus přítomen, tedy i zde, v našem kostele. Nad vchodem do baziliky sv. Marka ve Florencii je vymalován obraz, na kterém apoštol Petr má prst na ústech. Tento obraz nám připomíná, že máme vždycky do kostela vstupovat s úmyslem "mlčet a poslouchat". Stejně jako mladý Samuel říká Bohu: "mluv, Pane, tvůj služebník naslouchá". Když Pán Ježíš po příchodu do Jeruzaléma jde hned do chrámu, nešlo mu jen o vnější úctu k posvátným chrámovým prostorám. Spíše mu šlo o to, aby upozornil na nebezpečí ziskuchtivosti, které se snadno usadí v srdci člověka. Pán Ježíš radikálně zasahuje proti

prodavačům, kteří z Božího domu dělají tržnici, a tak jej znesvěcují. My tento problém nemáme. Občas nám možná vadí na některých poutních místech různí stánkaři, kteří odvádějí naši mysl od podstatného, proč jsme na pouti, ale nás zde se to bezprostředně netýká. Můžeme být spíše hrdí na to, jak máme naše kostely upravené, uklizené a vyzdobené. Z druhé strany si však připomeňme, že každý z nás má být takovým chrámem. "Boží chrám je svatý a ten chrám jste vy", čteme v Písmu. Proto se upřímně ptejme, jak vypadá chrám našeho nitra, s jakou pečlivostí dbáme o to, aby skutečně byl čistý a krásný? Jak to v něm vypadá poznáme podle toho, co čteme, na co se v televizi díváme, kolik času věnujeme neužitečným řečem, zálibám a zbytečným činnostem namísto, abychom věnovali čas Bohu a službě bližním. Myslím, že všichni máme co uklízet, na čem pracovat. Jeden perský král si zavolal nejmoudřejší lidi svého království a otázel se jich, co považují za nejhorší na světě. První říká: nejhroznější je nemoc; druhý řekl: nejhroznější je zestárnout; a třetí po dlouhém uvažování odpověděl takto: nejhroznější je, když člověk stojí před smrtí a má za sebou promrhaný život. A to měl jistě pravdu. Snažme se proto, bratři a sestry, každý okamžik svého života dobře prožít. Nevracejme se do minulosti, ale nečekejme ani na budoucnost, ale žijme přítomnost - mysleme na Boha a konejme jeho vůli.

SOBOTA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. LISTOPADU 2024

K Ježíšovi přistoupilo několik saduceů, kteří tvrdí, že není vzkříšení, a otázali se ho: „Mistře, Mojžíš pro nás ustanovil: ‘Zemře-li někomu bratr, který měl manželku, ale byl bezdětný, ať si tu manželku vezme jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.’ Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. Ženu si vzal druhý a třetí a stejně tak (všech) sedm, nezanechali však děti a zemřeli. Nakonec zemřela i ta žena. Kterému z nich bude tedy ta žena náležet při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!“ Ježíš jim řekl: „Lidé tohoto světa se žení a vdávají. Ale ti, kdo budou uznáni za hodné dosáhnout onoho světa a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Už přece nemohou zemřít, jsou totiž rovní andělům a jsou syny Božími, neboť mají účast na vzkříšení. A že mrtví budou vzkříšeni, to naznačil i Mojžíš ve (vyprávění o hořícím) keři, když nazývá Pána ‘Bohem Abrahamovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým’. On přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.“ Někteří z učitelů Zákona mu na to řekli: „Mistře, dobře jsi odpověděl!“ Nikdo se pak už neodvážil dát mu nějakou otázku. (Lk 20,27-40)

Lidé tohto světa se žení a vdávají. „Pomlouváš to, z čeho jsi vyšel,“ píše sv. Jan Zlatoústý proti heretikům, kteří považovali manželství za hříšné nebo alespoň za následek hříchu. V ráji, jak říkali, byli lidé nesmrtelní, nepotřebovali se množit, nebylo tedy zapotřebí zakládat rodinu a množit se. Proti těmto názorům hájí Otcové církve svátost manželství. Založil je Bůh sám tím, že stvořil muže a ženu. Důvod tohoto rozdílu v pohlaví však není jenom biologický, jenom proto, aby se lidé množili. Proto by nebylo manželství svátostí. Vždyť i zvířata se množí! Otcové církve uvádějí, tak jak to znovu

zdůraznil Druhý vatikánský koncil, že cílem manželství je především uskutečnění vzájemné lásky. Lidé tohoto světa se žení a vdávají, potřebují někoho, kdo by při nich stál, na koho by se mohli spolehnout, nemohou žít bez lásky, která by neměla konkrétní formu, stálost a věrnost.

Bůh není Bůh mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho.

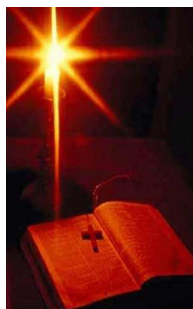
Obyčejně říkáme, že si muž a žena slibují věrnost až do smrti, tedy pokud žijí. Úmrtím jedné strany se manželský svazek rozvazuje. Ale křesťané přece věří ve věčný život! Neměli tedy pravdu saduceové? Nebylo těžké setkání na věčnosti pro muže, který měl vícero manželek nebo pro ženu, která byla vícrát vdaná? A přece je Kristus odbyl několika málo slovy. Námitky podobného druhu platí jenom u těch, kdo si představují posmrtný život po způsobu, kterému se lidově říká „turecké nebo“, tj. blahobytnou zemi. Ti, kdo žijí věčně, žijí s Bohem a pro něho. V něm ovšem je i shledání s lidmi, které jsme opustili, ale je to shledání v nekonečné Boží lásce, která převyšuje všechno a všechno zahrnuje. Muž a žena na tomto světě spolu žili. Ale bylo-li to v milosti Boží, jejich život se rozvinul do údivné dálky a šířky, už jej neváže omezení času a prostoru, je to setkání se všemi.

Budou rovni andělům. Od nejstarších dob nazývali řeholní povolání životem andělským. Andělé, kteří nemají tělo, se nežení, nevžívají, nejsou mužského nebo ženského rodu. Také lidská duše, říkali Otcové tzv. alexandrijské školy, není ani mužská a ani ženská. A protože Bůh vtiskl svůj obraz především do duše, duchovní hodnoty jsou stejné pro muže i pro ženu. Jsou si na tomto poli úplně rovni. Nerozlišovali proto ani nějakou zvláštní mužskou nebo ženskou zbožnost, řeholní pravidla byla stejná pro mužskou nebo ženskou větev téhož řádu. Je v tom mnoho pravdy, ale přece je ta úvaha jednostranná. Duchovní život není mužský nebo ženský v tom smyslu, že by tu platila různá pravidla různé hodnoty. Ale přece může být postoj ke stejným hodnotám trochu jiný u muže i u ženy. Obojí však směřují k tomu, aby byli „jako andělé“, tj. ne bez těla, ale jako ti, kteří vidí stále tvář nebeského Otce, které vede ve všem myšlenka na Boha.

Nesmrtelnost duše nepopírají jen materialisté, židokřesťanské sekty, adventisté, ale také bohužel i křesťané. Při jednom průzkumu se zjistilo, že v některých zemích značné procento křesťanů (katolíků z toho bylo naštěstí nejméně!) v Boha sice věří, ale nevěří v posmrtný život. Hlavním důvodem asi bude poněkud hrubá, lidská představa o nebi - někdo si myslí, že po smrti budeme pokračovat v pozemském způsobu života - jíst, pít, ženit se, vdávat; dále se lidem vynořuje prostorová představa - kde se tam všichni vejдем? a co tam celou věčnost budeme dělat? ... Pro nás je důležité, že půjde o stav nekonečné radosti a štěstí, které v tomto životě prožíváme velmi relativně nebo ještě lépe jsou jen takovým odvarem nebo zábleskem slávy, která bude u Boha. Máme se tedy na co těšit. Víme však, že máme už zde na zemi budovat Boží království. Touha po štěstí doslova žene člověka k tomu, aby usiloval ho dosáhnout už zde na zemi, - úsilím o štěstí druhých získáváme štěstí své. A tady to vidíme zase v jasných barvách na příkladu sv. Cecílie a pohanského krále Antiocha. Antioch chtěl

být bohatý, mocný, slavný a šťastný tak, že si podrobí své poddané, bude jim ubližovat, zabíjet, krást, znesvěcovat posvátné věci - a slyšeli jsme, jak to dopadlo: místo radosti prožívá výčitky svědomí, deprese a umírá v naprosté opuštěnosti. Cecílie - horlivá křesťanka, slouží uvězněným spolukřesťanům, mrtvé pochovává, nakonec svým příkladem strhne i svého snoubence, který se dá pokřtít.

PONDĚLÍ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. LISTOPADU 2024

Ježíš se rozhlédl a pozoroval, jak bohatí dávají do chrámové pokladnice své dary. Spatřil také jednu chudou vdovu, jak tam dala dvě drobné mince, a řekl: „Opravdu, to vám říkám: Tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní. Ti všichni totiž dali darem něco ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku dala všechno, co měla na živobytí.“ (Lk 21,1-4)

Viděl, jak bohatí lidé vkládají do pokladnice dary. Sbírký v kostelích, ať už jsou to kostely katolické nebo jiné, mají dvojí stránku. Jsou podmíněny sociálním složením naší společnosti, diktuje je praktický život. Ale vyjadřují také osobní postoj k Bohu. Peníze dáváme normálně jenom těm, kteří jsou naši, k nám patří nebo si je chceme získat, aby byli na naší straně. Je to vidět např. na kostelích, které si v Americe postavili vystěhovalci různých národů. Bylo to často s velkými obětmi, ale lidé neměli zavřenou ruku. Hlavní důvod byl: Je to náš kostel! V tomto duchu dávali také velké dary jeruzalémskému chrámu Židé. Byl to jejich chrám, na který byli tolik pyšní. Není v tom ovšem nic zlého. I dnes chválíme ty, kdo si sami postavili a chrání svou svatyni. Ale přesto křesťanství vyžaduje, aby se ten pojem „náš“ rozšiřoval a zduchovňoval. Podle stupně tohoto vývoje se měří i náboženská hodnota darů na svatyni.

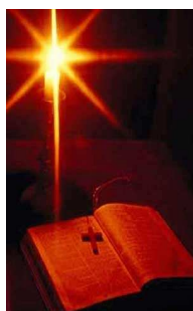
Chudá vdova vložila více. Když se díváme na kostelní sbírky jenom z praktické stránky, přijdeme k závěru, že mají platit na církev především lidé bohatí. Chudí by měli být osvobozeni od všech povinností tohoto druhu. A přece světcí, kteří zakládali nějaké dobré dílo nebo stavěli svatyni, rádi brali příspěvky právě od chudých. Říká se o jednom z lidových apoštolů v Neapoli, že odepřel vzít sumu peněz od zbohatlíka s poznámkou: „To by mně kostel spadl, kdybych jej za ty peníze postavil.“ Dar je totiž symbolem vnitřního postoje. Dar Bohu pak má smysl tehdy, vyjadřuje-li duši. Vnějších věcí Bůh nepotřebuje. Duše pak má správný postoj k Bohu, když se modlí. Dáváme-li tedy něco pro Boží službu nebo na jakýkoli jiný účel, je-li to z lásky k Bohu, má to být vždycky úkon modlitby. Inspiruje jej vědomí, že daru potřebujeme nejvíc my sami, že jsme víc přijímající než dávající. To, co dáváme, je jenom jakoby malá splátka velkého dluhu.

Dvě drobné mince. Těžko se dá odhadnout, jakou to mělo hodnotu ve srovnání s dnešní měnou. Spíš si můžeme všimnout okolnosti, že ty mince byly dvě. Stává se totiž i nám, že

když dáváme almužnu, jakoby automaticky vybereme z peněženky nejmenší peníz, který tam je. Ale vzápětí se zastydíme a přidáme ještě jeden. Člověk je totiž od přirozenosti lakomý. Pud sebezáchovy nás vede k tomu, abychom sbírali všechno sami pro sebe. Ale vede nás i druhý instinkt. Jsme společenští. Musíme tedy stále ustupovat druhým, s nimi se dělit. Děláme to ovšem skoupě, minimálně. Zásada obchodu je neplatit víc, než je naprosto nutné. Ale objevuje se v nás čas od času stud za tuto odměřenost. Proč se za to stydíme, když je to přirozené? I ten stud je krásný zjev. Ukazuje, že je v nás nějaká podivná síla, která přemáhá přirozený egoismus. Je to hlas druhé, vyšší přirozenosti, síla lásky. Je to jakoby druhá mince, která stále přepřeláčí tu minci první, odlesk Boží velkodušnosti.

V jeruzalémském chrámu na nádvoří žen byla klenotnice, kde bylo 13 pokladen. Poslední z nich byla určena pro libovolné dobrovolné dary. Z těchto peněz se nakupovala obětní zvířata pro celopaly. Dárce musel chrámovému služebníkovi, který měl u pokladny službu, říct sumu peněz, služebník to přepočítal, a pak je dárce mohl hodit do pokladny. Farizeové rádi vyhlašovali sumu, kterou dávali do pokladny hodně nahlas, aby si získali pověst dobročinných lidí. Ježíš pozoroval pyšné farizeje, ale všiml si i chudé vdovy, která sice dala malý obnos, ovšem před Bohem tento její čin byl velmi záslužný. Ona nedávala z přebytku, ale z nedostatku. Dala vše, co měla. Ježíš stojí vždy na straně chudých, a proto dává za vzor všem i chudou vdovu. On sám se narodil ve chlévě, žil životem bezdomovce a zemřel smrtí otroka. Ztotožnil se tak se všemi hladovými, nemocnými, bezdomovci a uvězněnými. Být chudý znamená být nezávislý na všem, co nás chce spoutat a vnutit nám svá pravidla.

ÚTERÝ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. LISTOPADU 2024

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, (všechno) bude rozbořeno.“ Zeptali se ho: „Mistře, kdypak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?“ Odpověděl: „Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí (lidé) totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: 'Já jsem to!' a 'Ten čas je tady!' Nechoďte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec.“ Potom jim řekl: „Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozné úkazy a velká znamení na nebi.“ (Lk 21,5-11)

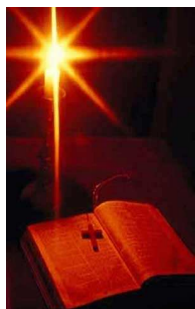
Nezůstane kámen na kameni. Stavba budovy se děje tím, že se klade kámen na kámen a tím se pomalu roste do výše. Všecku lidskou práci, všecku námahu přirovnáváme k budování lepšího světa. Utopisté všech druhů věří, že se nám to podaří brzo a dokonale, že se všichni dočkáme lepšího světa. Ti, kdo utopím nevěří, říkají svorně, že se nedá svět

předělat rychle, že je potřeba pracovat pomalu, ale vytrvale, a především doufat, neztrácet naději. Evangelní předpověď, jak se zdá, tuto naději zásadně boří. Nezůstane kámen na kameni. Znamená to, že všechno budování bylo nadarmo? Jak si máme vyložit předpovědi o pohromách, které mají přijít před koncem světa? Není radno, abychom je tuze upřesňovali. Ale jedno je jisté. Jako člověk vstupuje do slávy křížem, do věčného života smrtí, tak i svět, který budujeme, dojde do své dokonalosti ve znamení kříže, tj. úspěchu skrze tisíce neúspěchy.

Povstane národ proti národu. Mluvíme-li o budování světa, myslíme především na to, že se zlepší sociální podmínky, že vzroste blahobyt. Ale svět se skládá především z lidí a z jejich poměrů. Pokrok si proto vždycky představujeme ve formě univerzálního míru. Války svět ničí. Touha po míru je věčná touha všech lidí dobré vůle. A přece jsou stále války! Ale utěšujeme se, že už lidstvo pro mír přece jenom mnoho vykonalo a že už dovedly spojené národy vyřešit mnoho rozporů. Věříme, že svět bez válek je možný. Ale zase tu je proti tomu proroctví evangelia. Jak se zdá, ohlašuje se tu válka světová v plném slova smyslu: Bude bojovat národ proti národu. Kdy a jak? Zase to nevíme přesně. Ale musíme si uvědomit, že smysl tohoto proroctví se dá pochopit jenom v souvislosti celku. První a základní předpověď evangelia je příchod Božího království. To je královstvím míru. Uskutečnění této slavné předpovědi nepřekazí ani skutečnost, že zatím národy bojují a nenávidí se.

Mnozí přijdou pod mým jménem a budou říkat: "Já to jsem." Boží království se uskuteční až s druhým příchodem Krista na tuto zemi. Kdy to bude? Je ovšem mnoho netrpělivých. To vysvětluje, proč se tak snadno množí falešní proroci a rozšiřují falešná proroctví. Většinou mají ráz náboženský, a to sektářský. Jedna skupina se prohlašuje za vyvolenou a předpovídá zavržení celé mase lidí. Ale tento utopismus má daleko častěji profánní ráz. Jistí lidé se najednou stanou tak populárními, že se od nich očekává víc, než čeho je člověk schopen. Čeká se, že budou „otci národa“ nebo hlavou celého světa. Je to jejich vina? Mohou to být i lidé dobří a chtějí se stát „vůdci“ lidu z beznadějně situace. Mohou mít i zásluhy, které se nedají upřít. Ale je vždycky velmi nebezpečné očekávat od člověka to, co může dát jedině Bohočlověk – Kristus. Člověk bez Krista se dříve nebo později stane Anti-Kristem.

STŘEDA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám (na soud) a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od (vlastních) rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši.“ (Lk 21,12-19)

Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno. V dějinách se střídají periody, kterým se říká klerikalismus a antiklerikalismus. Ale to je výraz nesympatický a částečný. V poměru k církvi se totiž odráží celková vlna sklonu nebo odklonu do náboženství. To pak občas nabývá fanatické formy, které se dají těžko vysvětlit přirozenou psychologií. Ztrácí-li někdo zájem o hudbu, přestane chodit na koncerty. Ale nenapadne ho, že by měl zničit koncertní síň a zavřít hudebníky do vězení. Jakou logikou vysvětlíme, že ten, kdo nevěří v Boha, považuje za svého úhlavního nepřítele řeholní sestru, která se v klauzuru modlí? Ateismus není jenom problém přesvědčení. Většina těch, kdo říkají, že nevěří, se ve skutečnosti Boha bojí. Samozřejmě pak přenášejí svůj postoj na všechno a na všechny, které vidí ve spojitosti s Bohem. Nesnášejí kříž na stěně, uplivnou si před kněze apod. Jeden z řeholníků, kterému se to přihodilo, řekl dotyčnému: „Jak by to bylo pěkné, kdybyste skutečně dokázal vyplivnout všecku tu čern ze srdce. Budu se za to modlit!“

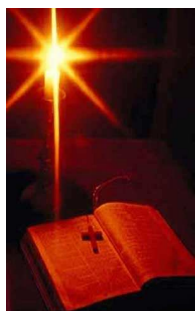
Nepřipravujte si předem, jak se hájit. Co všechno zmůže u soudu dobrý obhájce obžalovaného! Dá si někdy velice mnoho zaplatit, ale stojí to za to. Prostuduje případ, uváží všechny možné dotazy ze strany soudce, námítky ze strany žalobce. Naštěstí nejsme často předvoláni k soudu. Ale přesto nás soudí naše vlastní okolí. Připravujeme se na to, jak uhájit vlastní práci, vlastní postavení před pomluvami a podezříváními. Když pak jde o věc Boží, v tom případě bychom se neměli připravit, jak ji správně obhájit? Vždyť i ta se občas musí hájit. Ale je tu ještě jeden činitel, na který se nesmí zapomínat. Hájí se totiž Bůh sám. V přítomnosti ho často obžalovávají, ale soud dějin mu dá vždycky za pravdu. Dějiny jsou totiž poněkud zjevným, ale jistým zjevením spásy. A v toku těch dějin jsou i lidé, kteří jsou na straně Boží. Bůh jim tedy zjevuje, co mají v pravý čas povědět. Stávají se „vyznavači, tj. vyznají před světem pravdu, která vítězí!“

Ani vlas se vám z hlavy neztratí. Na hranicích se musí lidé prokázat pasem. Znamená to, že mohou projít, že je nezadrží policie. Zajímavé jsou staré pasy. V Benátské republice měly formu doporučujícího dopisu. Začínají oslovením neznámého člověka, kterému se pas dostane do ruky. Pak se představuje dotyčná osoba, které pas patří, upozorňuje se na to, že stojí pod ochranou Benátské republiky a doporučuje se tedy i pozitivně, aby se k jejímu občanu chovali s láskou. Ve středověku se podobné listiny říkalo ochranný „glejt“ na cestu. Obrazně řečeno jsme i my na cestě cizím územím, protože je naše vlast, jak dosvědčuje sv. Pavel, v nebi (2Kor 5,1). Ale i nám dává Bůh pas, glejt do ciziny. Není psaný, ale je to osobní zaručení, že stojíme pod Jeho ochranou a že by každé pokoření nebo ohrožení naší osoby bylo přímou urážkou našeho Ochránce. Můžeme si přát něco bezpečnějšího?

Pokaždé, když slyším úryvek z evangelia o pronásledování učedníků, tak si vzpomenu na nezapomenutelnou historku ze 4. ročníku gymnázia, kdy jsem si podal přihlášku do semináře, jak jsem byl na koberečku u své třídní učitelky. Ta si zavolala ještě svého manžela, také učitele, a pustili se oba dva do mě a snažili se zvrátit mé rozhodnutí jít na kněze. Vzpomínám si už jen hodně málo, ale to podstatné bylo, že mě chtěli na základě ateistické

ideologie rozbít základy naší víry. Bohužel se jim to nepodařilo, protože jsem jim vyvracel jeden argument za druhým, takže si nevěděli se mnou rady. Nebylo to nějakými mými exkluzivními znalostmi jako spíše pomoc shůry, že Bůh mě dal skutečně vhodná slova do mých úst, a tak jsem se na vlastní kůži přesvědčil o pravdivosti těchto slov, která jsme právě slyšeli. Vy děti a mládež jste už nezažili to, co třeba moji vrstevníci a starší. My ještě prožili dobu, kdy ten, kdo chodil do kostela měl problém v práci i ve škole, protože se to psalo do posudků a tím se dotýčný nemohl třeba dostat na vysokou školu, kterou si vybral nebo vůbec mít nějaký postup třeba i v zaměstnání. Kněží na tom byli také špatně. Ke svému působení potřebovali tzv. státní souhlas a mohli o něj přijít třeba tím, že se věnovali lidem i mimo kostel, jezdili někam s mládeží, apod. Já si vzpomínám třeba na jednoho kněze, který působil v naší farnosti jako kaplan, věnoval se mladým lidem, zakládal tajně různá společenství, takže komunisti po něm jeli, no a pak ho na rok zavřeli do vězení za to, že na faře objevili cyklostyl, což byl takový předchůdce kopírky nebo tiskárny, na kterém tiskl písně, které nyní zpíváme při mši svaté a ještě jiné články s duchovní tematikou. My máme dnes svobodu. Bohu díky za to. Na druhé straně však na nás číhají další nepřátelé - ne vnější, ale vnitřní: televize, hry, zábavy a všechno možné, co se nám snaží nahradit Pána Boha. vytrvejte ve víře - dávejte přednost kostelu před vším, modlete se a pamatujte si - kdo má Boha, má všechno!

ČTVRTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 28. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až uvidíte Jeruzalém obklíčený vojskem, pak vězte, že je blízko jeho zpusťování. Tehdy ti, kdo budou v Judsku, ať utečou do hor; kdo budou v Jeruzalémě, ať z něho odejdou; kdo budou na venkově, ať do města nevcházejí, protože to jsou dny odplaty, kdy se naplní všechno, co je psáno. Běda ženám, které budou v těch dnech těhotné nebo budou kojít! Přijde totiž velká pohroma na tuto zemi a Boží trest na tento lid: padnou ostrhým meče, budou odváděni jako zajatci mezi všechny národy; po Jeruzalémě budou šlapat pohané, dokud se čas pohanů nenaplní. Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na (celý) svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení. (Lk 21,20-28)

Přijde velká pohroma na tuto zemi. Velká většina starozákonních proroků ohlašuje pohromy, které mají přijít na Jeruzalém a na celou zemi. Historie jim pak dala za pravdu. Přiřadilo se to, co předpovídali. Stejného rázu jsou i předpovědi Kristovy o pádu města Jeruzaléma. I tu se ukázala pravdivost proroctví velmi brzy. Město Jeruzalém je však obrazem budoucího světa a Izrael znázorňuje církev. Předpovědi pohrom se tedy vztahují i na nás. V jakém smyslu jim máme rozumět? Proč se nám ohlašují? Na prvním místě je užitečné si uvědomit, že proroci nejsou druh jasnovidců. Předmět jejich kázání není přímo budoucnost. Mluví k lidem své doby. Jejich předpovědi se podobají analýzám lékaře: Budete-li žít tak, jak žijete, bude to mít takové a takové následky. Každý hřích má za

následek pohromy. Pokračujete v hříchu? Přijdou pohromy. Je tedy v každém proroctví i pozitivní hodnota. Můžete se napravit, můžete pohromám předejít.

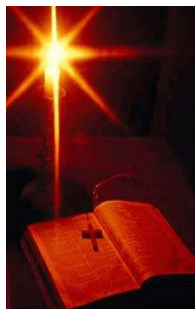
Po Jeruzalému budou šlapat pohani. Hlavním předmětem biblických proroctví je Jeruzalém, město Boží, město svaté, hora Sion, na které stál chrám. Proto také když se mluví o blížících se pohromách, za největší z nich se považuje znesvěcení svatých míst. Bůh jakoby je opustil. Nebudou se tam konat oběti, chrám nebude místem modlitby. Novozákonní bohoslužba už se nekoná v Jeruzalémě, ale na celém světě a její hlavní oltář je lidské srdce. Ale i tu přicházejí pohromy ve formě tzv. sekularizace. Lidské myšlenky a přání ztrácejí vztah k Bohu, člověk se přestane modlit. Po jeho ideálech „šlapou pohané“, tj. banální zájmy hmotné a hmotařské. Člověk, který byl pokřtěn a ještě si říká křesťan, se už v ničem neliší od ateisty. Jeho posvátné a krásné srdce vymizelo a zůstal tam kal banality. Jeho mysl se stala jakoby průjezdním místem cizích zájmů, které jeho samého ničí.

Až se naplní čas určený pohanům. Biblické předpovědi pohrom mají ještě jinou zvláštní stránku. Nejsou definitivní. Bible nezná tragédie v literárním slova smyslu. Zlo není definitivní. Má určený čas. Teologové říkají, že jsou v tomto životě všechny Boží tresty „medicinální“. Slouží jako lék, aby se člověk mohl napravit. Proto mají určený čas a smysl. Teofan Zatvornik si všiml, že je v každém pronásledovateli církve jakási nevysvětlitelná nervozita. Zlo všude pracuje s velkým spěchem. Ve srovnání s pronásledovateli náboženství se jeví věřící jako pomalí a liknaví. Ale Teofan to nevidí jenom negativně. Spěch znamená slabost. Dábel ví, že jsou jeho dny sečteny, že má jenom relativně krátký čas, musí tedy jednat rychle a brutálně. Bůh má naopak věčnost. Žalm to vyjadřuje smělým přirovnáním: „Bůh se jim směje...“ (Žl 2,4). V pohledu z výše věčnosti jsou všechny pohromy na světě jen malou epizodou v dějinách spásy.

Co Bůh řekne, to se jistě stane. Slovo Boží, na rozdíl od slova lidského, nepostrádá uskutečnění. U Boha slovo a čin jsou jedno. Pán Ježíš předpověděl zkázu Jeruzaléma, což se stalo v roce 70 po Kristu. O život přišlo podle historiků 1.100.000 lidí, 96.000 židů bylo odvečeno do Říma a ostatní byli prodáni do otroctví. To se už stalo. V závěru evangelijního poselství byla řeč i o definitivním konci světa, který je před námi, a který způsobí kosmická katastrofa. Současní vědci jsou si vědomi toho, že taková katastrofa možná je, ba dokonce se obávají, že by to nemuselo ani tak dlouho trvat. Zdá se, že jsme stále v nebezpečí a ohrožení. Nám věřícím však tyto skutečnosti nemají nahánět děs a hrůzu, ale právě naopak, jsme vyzváni, abychom vzpřímili svou hlavu, protože se blíží naše vykoupení. Každým dnem se blíží příchod našeho Pána. To je důvod k naději, optimizmu a radosti. Budeme-li se snažit myslet a jednat jako Ježíš, pak není žádný důvod k nějakým obavám. Zlo bude definitivně zničeno. Padne velký Babylón, který je v Janově proroctví symbolem zla, pýchy, nemravnosti a všech špatností. Dobrou zvítězí nad zlem a vše bude navěky rozlišeno. Jásavé 'Aleluja' pak bude znít navěky. Amen.

PÁTEK - 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 29. LISTOPADU 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagogám (na soud) a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od (vlastních) rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro jméno mé ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Trpělivostí zachráníte svou duši.“ (Lk 21,12-19)

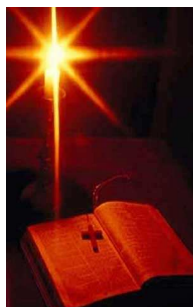

Nebe a země pomínou. Na ikonách posledního soudu bývají nahoře dva andělé, kteří svíjejí nebeskou oblohu. Je ve formě svitku, na který se kdysi psávaly knihy. Na rozvinutém je vidět slunce, hvězdy, měsíc. Nyní se svíjí tak, jako když se kniha dočetla a odkládá se. Podle prastarých mytologií je čas věčný. Je to bůh Chronos, který zrodil bohy i lidi. Jeho symbol je kolo, které se stále točí, nebo had, který užírá svůj vlastní ocas. V tom čase máme všichni nějaké hodiny, léta, a pak nás kolo života rozdrtí. Země má čas delší. Jsou to „věky“. Ale i ty pomínou. Po této zemi přijdou jiné, ve věcích budoucích. Tak si to představovali staří pohané. Biblické pojetí je docela jiné. Bůh se nezrodil v čase, ale vládne na věky věků. Není času poddaný. On jej dává zemi i lidem. Ten darovaný čas znamená poslání, úkol. Kdo své povinnosti splnil, vyčerpal svůj čas, který dostal.

Nepomíne toto pokolení, než se všecko stane. V minulém století byli někteří exegeti, kteří mysleli, že Ježíš předpovídal konec světa, jako by byl velmi blízký. Proto i sv. Pavel myslel, že někteří z jeho současníků se dočkají druhého příchodu Kristova (srv. 1Sol 4,15). Jisté je, že se současníci Ježíšovi dočkali pádu Jeruzaléma, který je obrazem posledních dnů světa. Ale slova sama mají i hlubší, nadčasový smysl. Bůh stvořil svět a dal mu nezvratitelný rytmus. Nic nemohlo vzniknout, nedal-li tomu Bůh existenci, ale také nic nemůže pomínout, než se stane to, k čemu to bylo stvořeno. Proto mluví Bible často o „plnosti času“. Všechno přichází, když se „naplnil čas“ (srv. Lk 1,20). Tím víc to platí o životě člověka. Zdá se, že je mnoho smrtí náhodných, nepředvídaných. Vypadají, jako by nečekaně překazily splnění úkolu. Ale to je lidská iluze. Úkoly Boží a lidské se nekryjí. Bůh nikoho nevolá k sobě „předčasně“, ale až se „stane všecko“, co patří k jeho životu.

Moje slova nepomínou. Všecko pomíní, nic nezůstává. Říkají, že řecký filosof Herakleitos, který vycházel z tohoto zjištění, nakonec umřel smutkem. Proto se starala řecká antická filosofie o to, aby našla ve světě něco, co nepomíní, něco stálého. Jen to může být pravé. Klasičtí myslitelé došli k závěru, že stálými a neproměnnými jsou ideje, myšlenky. Kdo je Platón? Už se dávno rozpadl v prach. Ale jeho myšlenky dodnes žijí, čtou se jeho knihy. Dějiny národů tvoří především jejich kultura. Ta pak roste z myšlenek velkých lidí. Ty myšlenky pak žijí v knihách, ve školním vyučování, v mluvě národa. Jsou jakoby naším duchovním podnebím, ve kterém rosteme. Proto si všichni „idealisté“ myšlenek lidstva velmi váží. Ale přece jen přehánějí. Ideje se zapomenou, přetvoří, degenerují. Bible vidí základ dějin také v myšlence, ne však v lidské, ale Boží. Bůh ji

vyslovil na počátku svým slovem. A to, co Bůh řekne, je věčná skutečnost. Kristus pak je Bůh. Proto i Jeho slova vytvářejí dějiny, jsou jejich věčný smysl.

SOBOTA - 30. LISTOPADU 2024 - SVÁTEK, SV. ONDŘEJ, APOŠTOL

Když se Ježíš ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry – Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí.“ Oni hned nechali síť a následovali ho. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry – Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť. A povolal je. Oni hned nechali loď i otce a následovali ho. (Mt 4,18-22)

U svatého Ondřeje obdivujeme především jeho horlivost pro Krista. Nejprve získává svého bratra Petra, prvního papeže a později se stává široko daleko jeho hlasatelem. Také my máme být horliví ve víře. Jistě náš dobrý příklad nenejpřesvědčivější, ale máme se snažit různými jinými způsoby získávat pro Krista jiné. Pozvat na mši svatou, zavolat kněze k nemocnému, nabídnout křesťanskou literaturu či televizi Noe, rádio Proglas. Prosme sv. Ondřeje, abychom i my získávali druhé pro Krista, protože ten, kdo se setkal skutečně s Ježíšem, nenechává si to jen pro sebe, ale chce se o to podělit s druhými.

POSELSTVÍ PAPEŽE FRANTIŠKA K VIII. SVĚTOVÉMU DNI CHUDÝCH

33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ - 17. LISTOPADU 2024

Modlitba chudého vystupuje až k Bohu (srv. Sirachovec 21,5)

Drazí bratři a sestry,

1. Modlitba chudých stoupá k Bohu (srov. Sir 21,5). V roce zasvěceném modlitbě a v očekávání Jubilejního roku 2025 je tento výraz biblické moudrosti o to vhodnější, protože nás může připravit na 8. Světový den chudých, který připadne na 17. listopad. Křesťanská naděje zahrnuje také jistotu, že naše modlitba dosáhne Božího sluchu; ale

nejen tak ledajaká modlitba: modlitba chudých! Přemýšlejme o tomto slově a „čtěme“ ho ve tvářích a příbězích chudých, které v těchto dnech potkáváme, aby se modlitba stala cestou ke společenství s nimi a ke sdílení jejich utrpení.

2. Kniha Sírachovcova, na niž odkazujeme, není příliš známá a zaslouží si, abychom ji objevili díky bohatství témat, jimiž se zabývá, zejména pokud jde o vztah člověka k Bohu a ke světu. Její autor, Ben Sira, je učitel, jeruzalémský písař, který psal pravděpodobně ve 2. století před Kristem. Je to moudrý muž, zakořeněný v tradici Izraele, který učí o různých oblastech lidského života: od práce po rodinu, od života ve společnosti po výchovu mládeže; věnuje pozornost otázkám spojeným s vírou v Boha a s dodržováním Zákona. Zabývá se nelehkými problémy svobody, zla a Boží spravedlnosti, které jsou pro nás velmi aktuální i dnes. Ben Sira, inspirován Duchem Svatým, chce všem zprostředkovat cestu k moudrému a důstojnému životu před Bohem a před svými bratry a sestrami.

3. Jedním z témat, jimž tento posvátný autor věnuje nejvíce prostoru, je modlitba. Činí tak s velkým zápal, protože dává zaznít své osobní zkušenosti. Žádný spis o modlitbě by opravdu nemohl být účinný a plodný, kdyby nevycházel od člověka, který denně stojí v Boží přítomnosti a naslouchá jeho slovu. Ben Sira prohlašuje, že od svého mládí hledal moudrost: „Ještě v mládí před svými cestami jsem v modlitbě zjevně toužil po moudrosti“ (Sir 51,13).

4. Na své cestě objevuje jednu ze základních skutečností zjevení, totiž že chudí mají v Božím Srdci výsadní postavení, až do té míry, že tváří v tvář jejich utrpení je Bůh „netrpělivý“, dokud jim nezjedná spravedlnost: „Modlitba chudého proniká oblaka a nezastaví se, dokud tam nedojde. Nevzdálí se, dokud Nejvyšší nezakročí, nerozsoudí spravedlivě a neobnoví právo. A Pán nebude váhat, nebude k nim shovívavý“ (Sir 17-19). Bůh zná utrpení svých dětí, protože je pozorným a starostlivým Otcem všech. On se jako Otec stará o ty, kteří to nejvíce potřebují: o chudé, lidi odstrčené na okraj, trpící, zapomenuté... Nikdo však není z jeho Srdce vyloučen, protože před ním jsme všichni chudí a potřební. Všichni jsme žebráci, protože bez Boha bychom nebyli ničím. Neměli bychom ani život, kdyby nám ho Bůh nedal. A přesto, jak často žijeme, jako bychom byli pány života nebo jako bychom si ho museli dobýt! Světská mentalita vyžaduje, abychom se stali někým, abychom si navzdory všemu a všem udělali renomé tím, že porušujeme společenská pravidla, jen abychom získali bohatství. Jak smutná iluze! Štěstí se nedá získat pošlapáváním práva a důstojnosti druhých.

Násilí způsobované válkami jasně ukazuje, jak velice arogantní jsou ti, kdo se považují za mocné před lidmi, zatímco v Božích očích jsou ubozí. Kolik nových chudáků vytváří tato špatná politika založená na zbraních, kolik nevinných obětí! Přesto však nemůžeme ustoupit. Pánovi uředníci vědí, že každý z těchto „maličkých“ nese tvář Božího Syna, a naše solidarita a znamení křesťanské lásky se musí dostat ke každému z nich. „Každý křesťan a každé společenství je povoláno být nástrojem Božím k osvobození a k podpoře chudých, aby se mohli plně integrovat do společnosti. To předpokládá, že budeme chápaví a budeme pozorně naslouchat prosbám chudých a poskytovat jim pomoc“ (apoštol. exhort. Evangelii gaudium, 187).

5. V tomto roce věnovaném modlitbě musíme modlitbu chudých přijmout za svou a modlit se spolu s nimi. To je výzva, kterou musíme přijmout, a pastorační činnost, kterou je třeba rozvíjet. Vskutku, „nejhorší diskriminací, kterou trpí chudí, je nedostatek duchovní pozornosti. Nezměrná většina chudých se vyznačuje zvláštní otevřeností pro víru. Potřebují Boha a nemůžeme jim nenabízet jeho přátelství, jeho požehnání, jeho slovo, slavení svátostí a cestu růstu a zrání ve víře. Preferenční volba pro chudé se musí projevovat hlavně tím, že především k nim obracíme svou náboženskou pozornost“ (tamtéž, 200).

To vše vyžaduje pokorné srdce, které má odvahu stát se prosebníkem. Srdce, které je připraveno uznat, že je chudé a nuzné. Mezi chudobou, pokorou a důvěrou totiž existuje souvislost. Skutečný chudý je pokorný, jak řekl svatý biskup Augustin: „Chudý člověk se nemá čím pyšnit, bohatý má pýchu, proti které musí bojovat. Slyš mě tedy: Buď opravdovým chudým, buď ctnostný, buď pokorný“ (Promluvy, 14,4). Pokorný člověk se nemá čím chlubit a čeho se domáhat, ví, že se nemůže spoléhat sám na sebe, ale pevně věří, že se může dovolávat milosrdné Boží lásky, před níž stojí jako marnotratný syn, který se kajícně vrací domů, aby přijal otcovo objetí (srov. Lk 15,11-24). Chudý člověk, který se nemá o co opřít, přijímá sílu od Boha a do něj vkládá veškerou svou důvěru. Pokora totiž vytváří důvěru, že Bůh nás nikdy neopustí a nenechá nás bez odpovědi.

6. Chudým, kteří obývají naše města a jsou součástí našich společenství, říkám: Neztrácejte tuto jistotu! Bůh je pozorný ke každému z vás a je vám nablízku. Nezapomíná na vás a ani by na vás nikdy nemohl zapomenout. Všichni máme zkušenost s modlitbou, která se zdá být nevyslyšena. Někdy prosíme o vysvobození z bídy, která nás nutí trpět a ponižuje nás, a zdá se, že Bůh naše volání neslyší. Boží mlčení však není odvrácením pozornosti od našeho utrpení; spíše v sobě skrývá slovo, které žádá, abychom ho s důvěrou přijali a svěřili se jemu a jeho vůli. Svědčí o tom opět Sírachovec: „Prosba chudáka jde přímo do Božího ucha a hned se mu dostane spravedlnosti“ (srov. 21,5). Z chudoby tedy může vytrysknout píseň té nejoprávněnější naděje. Nezapomínejme, že „když se vnitřní život uzavře do vlastních zájmů, nezbyvá už prostor pro druhé, nepřicházejí už chudí, Božímu hlasu se nenaslouchá, nezakouší se již radost z jeho lásky a nerodí se nadšení pro konání dobra. (...) Toto není život v Duchu, který pramení ze srdce vzkříšeného Krista“ (ap. exhort. Evangelii gaudium, 2).

7. Světový den chudých se stal událostí pro každé církevní společenství. Je to pastorační příležitost, kterou nelze podceňovat, protože podněcuje každého věřícího, aby naslouchal modlitbám chudých a uvědomoval si jejich přítomnost a jejich potřeby. Je to vhodná příležitost k uskutečnění iniciativ, které konkrétně pomáhají chudým, a také k uznání a podpoře mnoha dobrovolníků, kteří se s nadšením těm nejpotřebnějším věnují. Musíme děkovat Pánu za lidi, kteří se dávají k dispozici, aby naslouchali těm nejchudším a podporovali je. Jsou to kněží, zasvěcené osoby a laici, kteří svým svědectvím poskytují hlas Boží odpovědi na modlitby těch, kdo se k němu obracejí. Mlčení je pak prolomeno pokaždé, když je bratr v nouzi přijat a přivítán. Chudí nás mají stále co učit, protože v kultuře, jež na první místo staví bohatství a často obětuje lidskou

důstojnost na oltář hmotných statků, veslují proti proudu, neboť poukazují na to, že podstatné pro život je něco úplně jiného.

Modlitba tedy nachází potvrzení své pravosti v dobročinné lásce, která se stává setkáním a blízkostí. Pokud se modlitba nepromítne do konkrétních činů, je marná; vždyť „víra beze skutků je mrtvá“ (Jak 2,26). Avšak dobročinná láska bez modlitby riskuje, že se stane filantropií, která se brzy vyčerpá. „Bez každodenní věrně prožívané modlitby se naše konání stává prázdným, ztrácí svou hlubokou duši a redukuje se na pouhý aktivismus“ (BENEDIKT XVI., Katecheze 25. dubna 2012). Musíme se vyhnout tomuto pokušení a stále bdít se silou a vytrvalostí, která pochází od Ducha Svatého, jenž je dárce života.

8. V této souvislosti je dobré připomenout svědectví, jež nám zanechala Matka Tereza z Kalkaty, žena, která obětovala svůj život pro chudé. Tato světička neustále opakovala, že modlitba byla místem, odkud čerpala sílu a víru pro své poslání služby chudým. Když 26. října 1985 hovořila na Valném shromáždění OSN, ukazovala všem růženec, který vždy držela v ruce, a řekla: „Jsem jen chudá řeholnice, která se modlí. Tím, že se modlím, Ježíš vkládá do mého srdce svou lásku a já ji jdu rozdávat všem chudým, které na své cestě potkávám. Vy se také modlete! Modlete se a uvědomíte si, že chudé máte vedle sebe. Třeba na podestě schodiště vašeho domu. Možná i ve vašich domovech jsou ti, kteří čekají na vaši lásku. Modlete se, vaše oči se otevrou a vaše srdce se naplní láskou.“

A jak bychom si mohli zde v Římě nevzpomenout na svatého Benedikta Josefa Labreho (1748- 1783), jehož tělo odpočívá a je uctíváno ve farním kostele Santa Maria ai Monti. Poutník z Francie do Říma, odmítnutý mnoha kláštery, prožíval poslední léta svého života jako chudý mezi chudými, trávil hodiny a hodiny v modlitbě před Nejsvětější svátostí, s růžencem, recitoval breviář, četl Nový zákon a knihu Následování Krista. Neměl ani malý pokoj, kde by mohl přebývat, a tak obvykle přespával v koutě u trosek Kolosea jako „Boží tulák“ a proměňoval svůj život v nepřetržitou modlitbu, která stoupala vzhůru k Bohu.

9. Vyzývám všechny, aby se na cestě ke Svatému roku stali poutníky naděje a dávali hmatatelná znamení pro lepší budoucnost. Nezapomínejme si vážit „drobných projevů lásky“ (apoštol. exhort. Gaudete et exsultate, 145): zastavit se, přiblížit se, věnovat trochu pozornosti, úsměv, pohlazení, slovo útěchy... Tato gesta nelze improvizovat, vyžadují spíše každodenní věrnost, často skrytou a tichou, ale posilovanou modlitbou. V této době, kdy se zdá, že zpěv naděje ustupuje rachotu zbraní, křiku tolika zraněných nevinných a zmlknutí nesčetných obětí válek, obraťme se s prosbou o mír k Bohu. Jsme chudí na mír a vztahujeme své ruce, abychom jej přijali jako vzácný dar, a zároveň se snažíme jej vpravovat do svého každodenního života.

10. Jsme povoláni být za všech okolností přáteli chudých a následovat Ježíše, který jako první projevil solidaritu s těmi posledními. Kéž nás na této cestě podporuje Matka Boží, Nejsvětější Maria, která nám při zjevení v Banneux zanechala poselství, na něž nesmíme zapomenout: „Já jsem Panna chudých“. Jí, na niž Bůh vzhlédl pro její

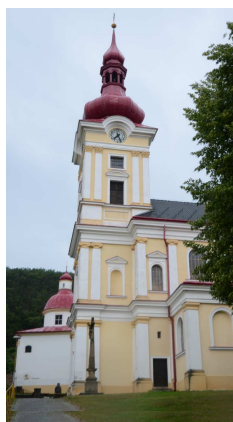
pokornou chudobu a která svou poslušností dokázala velké věci, svěřme svou modlitbu v přesvědčení, že vystoupá k nebi a bude vyslyšena.

Řím, u svatého Jana v Lateránu 13. června 2024,
památku sv. Antonína Paduánského, patrona chudých

Franciscus

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

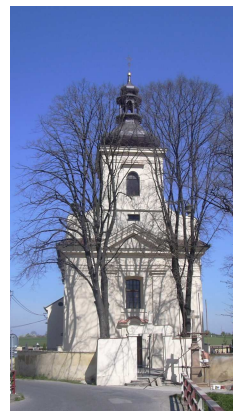
ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (3. 11. 2024)

PUSTIMĚŘ: 3.400,-Kč; DRYSICE: 3.500,-Kč; PODIVICE: 2.350,-Kč; TOPOLANY: 900,-Kč
Pán Bůh odplať a žehnej vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

Poslední den světa

(TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.)

S Tomášem kard. Špidlíkem, S.J. v kapli Redemptoris Mater ve Vatikánu, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 13.6.2007.

Chodíval jsem doma okolo sochy sv. Cyrila a Metoděje. Sv. Metoděj měl u nohou obraz posledního soudu. Nikdy jsem nevěděl, proč tam je. Teprve hodně pozdě jsem se dočetl, že se mu přičítá vypravování o obrácení bulharského krále tím, že mu namaloval obraz posledního soudu. Je zajímavé sledovat, od kdy se v křesťanském umění stávají tyto obrazy posledního soudu plastickými, aby působily na obrazotvornost. Na mozaikách v Ravenně je ještě jenom prostý symbol Krista rozdávajícího beránky. Jisté však je, že už musely být velmi konkrétní malby v Jeruzalémě v 6. století, když tak zapůsobily na mladého sv. Dositea, že se stal mnichem. Ve středověkých italských výstavných hřbitovech, např. Campo Santo v Pise, byl tento obraz ve středu pozornosti umělců. Ostatně obyčejně zaujímal i celou zadní stěnu katedrál, nad vchodem. Byli si tedy všichni vědomi toho, že na lidi působí a že je účinný prostředek k obrácení na pravou cestu. Působí ještě dnes? Moderní člověk, který stojí před obrazem posledního soudu, je ve velké nevýhodě. Nevěří ničemu, co zní bizarně, co nezapadá do toku normální skutečnosti. Zmenšila se však bohužel i jeho schopnost chápat obrazy a děje symbolicky. Zvláště pevně pak je sevřen kategoriemi času a prostoru, jak je zná z technické zkušenosti. Před obrazem, který má znázornit přechod z času do věčnosti a přednost reality morální před experimentální, stojí tedy bezradně nebo s ironickým úšklebkem. Nedivíme se proto, že se dnes obrazy posledního soudu zřídka malují. Sotva by někoho obrátily. Ale i kazatelé jsou v rozpacích, jak hlavní ideu mystéria konce světa lidem přiblížit. Pokusme se dotknout několika perspektiv, které se zdají dnešním lidem cizí. První z nich jsem jednou slyšel ve formě této námítky: Poslední soud má znamenat zničení světa starého a začátek éry nové, která povstane nad zříceninami. Je to představa, která je nehodná Boží prozřetelnosti. Lidští obnovitelé budují na troskách minulosti. Bůh nemůže patřit do jejich kategorie, protože pro něho žádná minulost neexistuje. Nemůže milovat novou «budoucnost», protože jeho láska patří tomu, co je dnes. Proč by to měl zničit, aby vybudoval něco nového? Nebylo lepší představit si Boha jako lékaře, který přijde, aby vyléčil všechny

neduhy a ne aby zlámal všechny nalomené třtiny (sr. Mt 12,20)? Na tuto námitku se dá celkem snadno odpovědět. Podléhá iluzi, kdo si představuje «novou zemi a nové nebe» tak, jako by neměla se starou skutečností už nic společného. Myslíme totiž v obrazech z denní zkušenosti. Obnovujeme města tím, že se strhnou staré domy a postaví jiné. Obnovuje se i městská správa tak, že přijdou noví lidé; začnou platit odlišné zákony a nařízení. Vzkříšení z mrtvých se naopak podobá spíš odborné restauraci lidského života. Alespoň tak si to představovali řeční Otcové. Podle nich Bůh vymaloval svůj dokonalý obraz v prvním člověku na počátku. Hřích ho pokryl nánosem černě. První restaurace se vykonala při křtu, který je symbol smrti a vzkříšení. Poslední bude tehdy, kdy symbol dospěje do úplné skutečnosti. Latinští Otcové užívali pro obnovitelskou činnost Kristovu pěkný výraz *restauratio*, restaurace. Nijak by nás nepotěšilo, kdyby někdo strhl zčernalého Rembrandta a namaloval obraz nový. Jsme naopak vděční tomu, kdo dovede starou malbu restaurovat tak, že se zaleskne v původní kráse. Každý lidský život však je neskonale víc než Rembrandt, tím méně by mě ovšem těšilo, kdyby někdo chtěl odhodit můj vlastní život. Kristus nerestauruje plátno, ale život. Toto pojetí posledního dne je ovšem daleko přijatelnější. Katastrofický prvek se tu zredukuje na minimum, vztahuje se jenom na tu čern, která pokryla živé barvy originálu. Je tu však zase jiná potíž. Restaurace říká návrat k původní dokonalosti. To je ideální u obrazu, ne však v životě. Život pak, jak jej známe ze zkušenosti, znamená stálý vývoj a růst. Nikdo se nevrací, jde stále dál a dál. Proto i řeční Otcové, kteří tolik zdůrazňovali *apokatastasi*, návrat k původní dokonalosti, doplnili své úvahy i jinou myšlenkou, která je typicky biblická: zrání, dospívání, dorůstání. Bůh dal všemu, co stvořil, čas, aby všechno mohlo dojít k dokonalosti. Bůh vyměřil čas každému člověku, aby splnil určený úkol. Ale podle Bible má svůj čas i slunce i hvězdy i země. I náš vesmír splní jednu svůj úkol. Splní ho tím, že se stane «novou zemí a novým nebem» (Zjev 21,1). V tomto případě se poslední den nejeví tolik jako «restaurace» starého obrazu, ale spíš jako dokončení původní skizy. Že je obojí pojetí slučitelné, dokazují řeční Otcové tím, že spojují obojí myšlenku někdy i v jednom textu. Bůh na počátku udělal náčrt. Hřích jej deformoval. Je ho tedy potřeba i opravit i dokončit. Protože je však každá metafora částečná, vyvstává ještě třetí námitka. Dokončení díla zase znamená stagnaci tvůrčí činnosti. Dokončený život znamená zastavení pohybu. Ale je to ještě život? Není to nová smrt? Stává se cosi paradoxního. Mrtví se mají vzkřísit k novému životu a přitom by měli vlastně přestat žít? Máme-li odpovědět na tuto tak závažnou námitku, musíme opustit kategorie života biologického, který známe z viditelné přírody. Život je činnost, ale není vždycky pohyb, protože pak by sám Bůh nebyl život, nebyl by ten, který «věčně žije a kraluje». Vstupuje-li vzkříšením lidský život do věčnosti, končí se jeho pohyb, ale současně se roste do dokonalosti. To je ovšem něco, co si velmi těžko dovedeme představit, protože se tu lidství přiblížilo už k Bohu. Jakýsi odstín této skutečnosti vidíme v tom, čemu se říká psychologické zrání. Něco jsme prožili už dávno v minulosti, ale v podvědomí to uzrává a proniká do osobnosti i dnes. Žijeme anamnesí, vzpomínkami z minulosti. Ale to je jenom nedokonalá analogie toho, co se děje v životě na věčnosti. Říká se, že o tom nemáme žádné ponětí. Ale jeden markantní příklad máme přece jen stále před očima. Je to lidský život Ježíše Krista. Historicky, časově už dávno minul a přece je činnost lidství Kristova věčně činná, stále se rodí, umírá, posvěcuje a uzdravuje, jako by byl na zemi, a ještě víc. I náš život v čase má vstoupit do věčnosti. Nemá-li to být nová smrt, musí se to stát skrze toho, který je Život, skrze něho, s ním a v něm. Proto je nutný jeho druhý, definitivní příchod, aby čas přešel ve věčnost.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

11. LISTOPAD - SV. MARTIN TOURSKÝ

Svatý Martin Tourský je významným svědkem evangelijní lásky. Rok co rok, 11. listopadu, nám liturgie připomíná jeho vznešenou postavu. Jeho životopis je vyprávěním o úžasných činech, které skrze něj konal Bůh. Události, z nichž se skládá, se staly takřka symbolickými: spjaté s tímto světce, který byl nejprve vojákem a poté biskupem, a zná je celá Církev... Narodil se stovky kilometrů odtud, v Panonii, dnešním Maďarsku, v zemi, kterou jsem před časem navštívil, a urazil pozoruhodné vzdálenosti, aby 'hlásal radostnou zvěst chudým'... Úcta k němu se rozšířila nejen po Francii, ale po celé Evropě. Trvalá síla jeho vlivu sehrála významnou roli při obrácení krále Chlodvika i v životě francouzského národa. Jeho jméno nesou tisíce kostelů a farností. Všichni známe proslulou událost ze života svatého Martina,

k níž došlo v den, kdy byl ještě vojákem, a potkal nahého a zimou se třesoucího chudáka. Martin vzal svůj plášť, rozpůlil ho a zakryl nešťastníka. Právě to říká Matoušovo evangelium, které jsme právě slyšeli: „byl jsem nahý a oblékli jste mě“ (Mt 25,36). Těmito slovy se při posledním soudu obrátí Ježíš k těm, které postaví po své pravici, k těm, kdo prokazovali dobro. Tehdy se ho zeptají: „Pane, kdy jsme tě viděli...? Kdy jsme tě viděli ... nahého, a oblékli jsme tě? (Mt 25,38). A Kristus jim odpoví: „Vpravdě vám pravím: cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nejnepatrnějších bratrů, mně jste učinili“ (Mt 25,40). Tím, že dal chudákovi u Amiensu polovinu svého pláště, Martin uvedl v konkrétní skutek Ježíšova slova, kterými ohlašuje poslední soud: kdy se před Synem člověka 'shromáždí všechny národy, a on oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, a ovce postaví po své pravici, kozly po levici' (Mt 25,32-35). Tu řekne těm po své pravici: 'Pojďte, požehnání mého Otce a ujměte se království, které je pro vás připraveno od založení světa' (Mt 25,34). Rozjímajíc nad životem svatého Martina, a především nad jeho horlivostí v prokazování lásky k bližnímu, Církev hned došla k závěru, že Martin se nachází mezi vyvolenými. K poznání Krista v každém z jeho „nejnepatrnějších bratrů“ (Mt 25,45), je třeba poznat jeho přítomnost ve vnitřním ztišení. Martin – muž modlitby – se

nechal zcela uchvátit Kristem. Mohl opakovat se svatým Pavlem: „to už nežiji já, ale ve mně žije Kristus“ (Gal 2,20). Jeho život se vyznačoval hledáním toho, co je skromné. Když byl proti své vůli povolán k biskupské službě, zachoval si svůj smysl pro pokoru a zůstal mnichem, jak si přál už od svého mládí. On, který byl jedním ze zakladatelů západního mnišství, se postaral o to, aby měl po boku, nedaleko Tours mnišskou komunitu, žijící životem chvály k Boží oslavě a prokazováním křesťanských ctností, zvláště pak udělováním i přijímáním odpuštění. Jako hlasatel evangelia po vesnicích a osadách byl Martin zakladatelem, jehož dílo zaznívá i do našich dnů jako výzva k šíření evangelia až na konec země (srv. Mt 28,20). Svatý Martin zůstal dobrým pastýřem až do konce. Vyprávění o jeho smrti se dostalo až k nám. Osvojil si slova svatého Pavla: „Kristus bude oslaven v mém těle, ať žiji, či umírám“ (Flp 1,20). To, o čem čteme v listu Filipánům se jistým způsobem stalo vzorem, jemuž se připodobnil. Spolu se svatým Pavlem mohl opakovat: „Vždyť pro mne život je Kristus a smrt zisk. Avšak kdybych dál tady žil, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem – a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu (Flp 1,21-24). Stejně jako apoštol, vyjádřil i svatý Martin – blízek smrti – svou touhu zemřít a být s Kristem a přijal to, že bude nadále sloužit jako pastýř lidem, kteří ho potřebovali. Tento postoj je symbolem celé pravdy o křesťanském životě. Evangelium je cestou, která vede ke Kristu a skrze Něj do domu Otce. Do tohoto domu chtějí dojít všichni jeho učedníci: touží být s Kristem. Tento pohled však ty, kdo vyznávají Krista, nezabývá nasazení v každodenním životě. Lidé, kteří následují Krista jako svatý Martin, jsou si vědomi, že tato cesta prochází rozmanitými formami služby bližnímu, počínaje tou první z nich, kterou je hlásání spásy, vykonané Kristem. Tato služba vám dá kráčet vstříc domu Otce po cestách, jež otevřel Kristus. Svatý Martin vám zanechává mimořádné svědectví příslušnosti ke Kristu. Jeho naprostá ochota je vám vzorem i povzbuzením: pokračujte v hlásání evangelia, stejně jak to činil on, „ať je to vhod či nevhod“ (2Tim 4,2). S důvěrou a radostí nabídněte svůj život Kristu: on jej vezme a dá vám, abyste ze sebe vydali to nejlepší. Svatý Martin byl obdivuhodným apoštolem. Nestačí však si jej pouze připomínat. V různých stavech, jste dnes sami živými údy živé Církve, jednotných a otevřených společenství, jež dokáží vydat svědectví naději, která je v nich (srv. 1Pt 3,15)... Blahoslavení vy, křesťané Francie, kteří jste byli hodni mít na úsvitu svých dějin tak velkého patrona!

(Jan Pavel II. v Tours u hrobu sv. Martina, 21. září 1996)

Jeden z českých turistů uviděl nad portálem katedrály v italské Luce velkou sochu svatého Martina na koni. Seká šavlí na půl vojenský plášť. Čech k němu mávnul rukou a pozdravil: "Pozdrav Pán Bůh, krajan!" Považoval ho za krajana, protože je u nás obrazů, soch i kostelů mnoho. Ale ty jsou i jinde. Naši sousedi poslovenštili francouzské město Tours a vznikl Turčanský sv. Martin. I v Itálii se s tímto světcem setkáváme často. Zatímco k nám "přijíždí na bílém koni", v Římě bývají poslední teplé dny, "svatomartinské léto". Vznikla legenda, že sám Pán Bůh poslal světci slunko, aby neprochladnul, když daroval plášť chudáku. Ale popularita sv. Martina není jenom lidová. Jeho starý životopis je důležitým dokumentem v dějinách duchovnosti. Koho má církev považovat za svatého? V jádře to jsou všichni křesťané, kteří dostali při křtu Ducha svatého a milost Boží si uchovali. Na oltáře, za vzor a přimluvce, však staví církev jenom ty, kdo nějakým způsobem vydali svědectví o zvláštní síle Ducha, který v nich byl. V prvních křesťanských dobách to byli mučedníci. Mezi nimi zvláště ctili mladé dívky:

Cecilii, Anežku, Anastázii. Odvahu, kterou při smrti ukázaly, nebyla z nich samých, ale byla v nich síla Boží. Když přestala doba krvavého pronásledování, začali uctívat jako světce mnichy, kteří opustili svět, žili v poušti v těžkých podmínkách, v postech a stále modlitbě. I ti byli světu svědectvím, že je důležitější myslet na Bohu, než na svět. Ale vždycky se přitom lidé ptali: Je svatost jenom pro takové hrdiny, dosáhne se jí jenom tak neobyčejným způsobem? Mají přece dar Ducha svatého všichni věřící. Jak se projeví? Svatý Martin je jeden z prvních uctívaných světců, který nebyl ani mučedníkem, ani mnichem. Byl napřed voják, pak biskup. Ve službě církve vykonal mnoho. Ale tradice uchovala především vzpomínku na vojáka, který rozděluje svůj plášť s chudákem. Je to svědectví, na které už tak důrazně upozornil sv. Pavel. Nejkrásnější znamení Božího království mezi lidmi je láska. Nemohou být všichni mučedníci ani mniši, ale všichni se mohou a mají denně rozdělovat o své jmění s těmi, kdo jsou potřebnější než oni sami. A tak podle římské legendy zasvitne slunko na naší zemi, i když se kolem dokola pozoruje mráz a nepohoda.

(Tomáš kardinál Špidlík, S.J.)

12. LISTOPADU – SV. JOSAFAT

Narodil se asi roku 1580 nebo o něco později, ve Vladimíru (Володимир-Волинський) na Volyňsku, v dnešní západní Ukrajině, necelých 15 km od hranice s Polskem. Rodiče, zchudlý šlechtic i prosperující obchodník Gabriel a Marina, byli pravoslavného vyznání a při sv. křtu dali synovi jméno Jan. Prvního vzdělání se mu dostalo doma, později (asi r. 1596) ho otec poslal do učení ve Vilně (Vilnius) chtěje z něj mít obchodníka. V té době se tam bojovalo proti sjednocení s katolíky, neboť na synodu v litevském Brestu vznikla unie s římským apoštolským stolcem. Jan ve Vilně navštěvoval řeckokatolický chrám a připojil se k unii. Byl člověkem modlitby a obchodnická profese ho nepřitahovala. V roce 1604 vstoupil do basiliánského kláštera Nejsvětější Trojice ve Vilně a

přijal řeholní jméno Josafat. Roku 1609 byl vysvěcen na kněze a v roce 1613 se stal igumenem (představeným kláštera) v Betynj. V dalším roce byl ustanoven archimandritou (vyšším řeholním představeným) ve Vilně, neboť vynikal mimořádným nadáním, zbožným životem i aktivitou v literární činnosti. Modlitbami a kajícími skutky chtěl vyprosit sjednocení s odloučenými bratry. Jeho kázání měla za následek mnoho obrácení, proto začal být nazýván „lupič duší“ nebo „dušechvat“, od jiných „bič na rozkolníky.“ Po smrti polockého arcibiskupa Brolnického v roce 1618 byl Josafat povolán za jeho nástupce a dva roky poté rozkolníci ustanovili Meletije Smotrického jako vzdoro-biskupa. Josafat

chodil mezi lid, Božím slovem poučoval i napomínal, psal, šířil literaturu, projevoval lásku. Mnoho nepřátel ale zůstávalo zatvrzelých. Mnoha kněžím chyběla po stránce duchovní i mravní patřičná úroveň. Šlechta podporovala rozkol, který jí umožňoval zmocňovat se majetku chrámů a klášterů. Bezostyšně se prý vměšovala i do záležitostí týkajících se manželství. Josafat, vedle horlivé pastore, zavazoval duchovní k návštěvám synodálních porad. Vydal tiskem 48 synodálních pravidel se směrnicemi pro život a působení duchovenstva. Dále vydal spis „Obrana unie,“ kterým se snažil vést čtenáře k jednotě. Zachovával přísnou řeholní chudobu a své příjmy rozdával chudým. Snažil se obnovovat zpustlé svatyně, kláštery i církevní ústavy. Jeho denní modlitbou byly oběti za jednotu, za sjednocení církví. Pravoslavní, poté co si zvolili do svého čela Meletije Smotrického, vedli systematický boj proti sjednocení s Římem za pomoci Kozáků. Tím se jejich útoky stávaly hrůznějšími. Josafata jeho povolání a zodpovědnost za duše dovedly do běloruského Vitebska, tam, kde rozkolníci nejvíce řádili. S ochotou k jakékoliv oběti zde vyšel před dům, na který nepřátelé zaútočili. Ti údajně předem zneužili tuláka Eliáše, aby vyprovokovali biskupovy služebníky a tak si zdůvodnili útok. Šlo jim především o smrt biskupa, kterého zabili ranou sekery do hlavy. Zároveň ho pobodali oštěpy a jeho mrtvé, zohavené tělo pak vhodili do řeky Dviny. Věřícími bylo tělo asi pátý den vyloveno a pohřbeno v Polocku. Smotrický, pokládáný za hlavního aktéra zločinu, uprchl do Řecka, ale sužován výčitkami svědomí se prý vrátil a v roce 1627 se smířil se sjednocenou církví. Roku 1705 byly ostatky Josafata Kuncewicze přeneseny do Biale a od roku 1949 jsou uloženy ve svatopetrské bazilice. Blahořečen byl 16. 5. 1643 papežem Urbanem VIII. a kanonizován 29. 6. 1867 papežem Piem IX.

13. LISTOPADU – SV. ANEŽKA ČESKÁ

Život blahoslavené Anežky byl mimořádný, stejně jako i celá její osobnost. Byla dcerou českého krále Přemysla Otakara I., narodila se na přelomu prvního desetiletí třináctého století a byla spřízněna s předními královskými a knížecími rodinami střední Evropy a Dánska. Po otci pocházela ze slavného rodu českých světců Ludmily a Václava, její prarabou byla svatá Hedvika Slezská, její sestřenicí svatá Alžběta Durynská a její neteří svatá Markéta Uherská. Klidu rodinného života se však těšila jen krátce. Už jako tříletá byla spolu se starší sestrou Annou poslána do kláštera cisterciáček v Trebnici u Vratislavi, v němž tehdy žila i svatá Hedvika. Ta útlému děvčátku vštěpovala základní pravdy víry, ta ji učila i prvním modlitbám a uváděla ji do křesťanského života. Příklad tety se hluboce vepsal do Anežčina srdce a následně ji provázel celým životem.

V šesti letech byla svěřena premonstrátkám doksanského kláštera, kde se naučila číst a psát. Už tam byla tak zaujata modlitbou, že jí dávala přednost před hrami s kamarádkami.

Zasnoubení s Jindřichem, sicilským a německým králem, synem císaře Fridricha II., vytrhlo osmiletou Anežku ze zátiší kláštera a uvedlo ji do světského prostředí vídeňského dvora, kde jako budoucí císařovna měla nabýt patřičného vychování. Ale Anežka se tam necítila dobře. Rozdávala hojné almužny a častými posty umrtvovala své tělo. Už tehdy se zcela zasvětila Matce Boží a po jejím příkladu toužila uchovat své panenství neporušené. Zásnuby tedy byly zrušeny. Přesto však se česká princezna nevyhnula politickým spekulacím, které se na její účet odehrávaly na pražském královském dvoře. Za manželku ji chtěl i sám císař Fridrich II. a ze sňatku sešlo jen díky samotnému papeži Řehoři IX., který na Anežčinu prosbu intervenoval u jejího bratra. Zpráva o tomto odmítnutí, zdůvodněném slovy apoštola: „ti, kdo mají co dělat s tímto světem, ať v něm neutkvějí, neboť věci tohoto viditelného světa pomíjejí“ (1Kor 7,31), se však rozšířila po celé Evropě a vzbudila velký obdiv. Anežka si z celého srdce přála žít evangelijní ideál a „starat se o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši“ (1Kor 7,34). Dobře totiž věděla, že kdo se dá přemoci láskou k pozemským statkům, není s to radovat se v Pánu (srv. Sv. Řehoř Veliký, *In Ezechielem* II., XVIII., IX., 16: CCL 142, str. 896). Když se od českých šlechticů, kteří se vrátili z Itálie, dozvěděla o sv. Františkovi z Assisi a o novém řádu svaté Kláry, zatoužila i ona následovat chudého Krista v naprosté chudobě. Zbavila se proto všech svých šperků, ozdob i rouch a výtěžek rozdala chudým, máje na paměti, že dobré skutky, i ty, co pocházejí z pomíjivých statků, nepomíjejí nikdy. Příklad svaté Hedviky a svaté Alžběty Durynské, „těšitelky nuzných“, ji vedl k založení hospice v Praze, a při něm bratrstva Křižovníků s Červenou hvězdou (kteří se později stali řeholními kanovníky, srv. *Annuario Pontificio* 1981, str. 1207), aby pečovali o nemocné. Anežka sama pak vstoupila do kláštera klarisek, který předtím zbudovala v Praze na břehu Vltavy v části, které se dodnes říká „Na Františku“. „Jako holubice se vznesla z potopy zvráceného světa do archy svatého řádu“ (J. Kapistrán Vyskočil, *Legenda blahoslavené Anežky a čtyři listy svaté Kláry*, Praha 1932, str. 107), provázena dalšími pěti dívkami, dcerami předních pražských šlechtických rodin. V klášteře se k nim připojilo pět klarisek, pocházejících z Trenta, které tam vyslala sama svatá Klára. Ta jí později od svatého Damiána poslala list, v němž vyjadřuje potěšení z Anežčina věhlasu, „známého nejen jí, ale skoro celému světu“ a s nadšením chválila ji chválila za to, že dala přednost zasnoubení s Kristem přede všemi poctami světa, a z celým srdcem si zvolila „přesvatou chudobu a tělesná strádání“, a tak se stala nevěstou „nejvznešenějšího Ženicha“ (Vyskočil, *cit. dílo*, List I., str. 139). Tak se mezi oběma Božími ženami zrodilo jedno z nejkrásnějších přátelství. Přestože jim nebylo dáno setkat se na této zemi, a jejich životy se tolik lišily, pojila je stejná láska ke Kristu a táž touha po svatosti. Klášter klarisek v Praze se díky Anežčinu příkladu stal ohniskem, z něhož vznikaly další kláštery v Čechách, Polsku i v jiných zemích. Anežka se vzdala i své pravomoci nad hospicem, který založila a jenž měl klariskám zajišťovat nezbytnou obživu, a prohlásila, „že chce raději trpět nouzi a bídu, než se odklonit od Kristovy chudoby“ (Vyskočil, *cit. dílo*, str. 109). Láska, planoucí v jejím srdci jí nedovolovala uzavírat se do neplodné samoty, ale vedla ji k tomu, aby se dala do služby všem. Starala se o nemocné sestry, pečovala o malomocné a postižené nakažlivými chorobami, prala jim šaty a v noci je vyspravovala, a tak dosvědčovala, že stavba jejího duchovního života spočívá na pevném základě pokory. Tak se stala matkou nuzných a získala si v srdci pražských chudých a prostých místo, které jí patří po staletí. Její čínorodá láska byla

živena modlitbou, soustředěnou na Kristovo utrpení. Trpící Kristus totiž pro ni byl vyjádřením nejvyšší lásky a jeho Kříž jí dodával útěchu především v posledních letech jejího života, kdy s hrdinskou trpělivostí a bez nářku snášela neštěstí, křivdy, chudobu i nemoci, a tak až do krajnosti následovala Krista. Milovala samotu jako příležitost oddávat se modlitbě a kontemplaci, během níž často upadala do extáze. Se spolusestrami nehovořila mnoho, ale pokud mluvila, její slova byla prodchnuta láskou ke Kristu a touhou po ráji, takže jen stěží skrývala slzy. Jako vzácné dědictví Františkovo a Klářino uchovávala úctu k Eucharistii, a bylo to její zásluhou, že tato pronikla i do klášterů řádu a později vyvrcholila v touhu po každodenním svatém přijímání. Utrpení provázelo Anežku neustále. Byla často nemocná. Když se jednou roznemohla natolik, že tušila blízký konec a chtěla přijmout viaticum, niterný hlas ji ujistil, že ji na věčnost předejdou všichni členové její rodiny. A vskutku, během svého dlouhého života viděla umírat svého otce, některé příbuzné, své bratry a sestry, - a mezi nimi i samotného krále Václava I., jehož se jí podařilo smířit ve svém klášteře s odbojným synem Přemyslem Otakarem, a byla svědkem jejich polibku míru, - a téměř všechny jejich děti. Aby vypila kalich utrpení až do dna, měla 26. srpna 1278 během večerních modliteb vidění tragické smrti svého synovce, krále Přemysla Otakara II., který toho dne padl v bitvě na Moravské poli. Také Klára, její nejmilejší sestra, zemřela mnoho let před ní, roku 1253, v roce, kdy zemřel její otec. Přátelství mezi Anežkou a Klárou trvalo dvě desetiletí, bylo stále ryzejší a tím silnější až do té míry, že italská svěřice milovala českou blahoslavenou jako matku i dceru zároveň. Před smrtí se s ní rozloučila tklivým listem, v němž ji nazvala „polovinou své duše“. Anežčin život pohasínal jako obětní svíce za obzvlášť smutných okolností. Čechy byly po smrti Přemysla Otakara II. obsazeny cizími vojsky, panoval tu zmatek a násilí, lidé mřeli hladem a morem, a před branou klarisek, jejichž spíže byly prázdné, se tísnili vyhladovělí umírající, hledající pomoc. Uprostřed těchto hrůz Anežka – už tehdy uctívaná jako svatá – uzavírá 2. března 1282 svou pozemskou existenci. Její odchod ze světa byl prodchnut láskou okolostojících sester a Menších bratří, i její vroucí touhou po nebeském Ženichu. Ještě před smrtí sestry napomínala, aby Jej vždy věrně milovaly a následovaly Ho v pokoře a chudobě, a po příkladu svatých Františka a Kláry byly vždy podřízeny jeho Zástupci a Římskému Stolci. Tak v přesmutné době, kdy usouzení a opuštění Čechové úpěnlivě vzývali svého národního ochránce svatého Václava, aby „nedal zahynouti jim ni budoucím“ („Svatováclavský chorál“), mohli otevírat svá srdce i Anežce, dceři téhož královského rodu, která z útrap oněch dnů odešla na věčnost, aby jim pomáhala u trůnu svého božského Ženicha. A tak tomu bylo i později. Její krajané, vědomi si její dobroty a milosrdenství, jak je projevovala během pozemského života, hledali u ní útočiště a pomoc, a tak vznikla úcta, kterou potvrdil a schválil Pius IX. v roce 1874. Její svatořečení, 12. listopadu 1989 papežem Janem Pavlem II. v bazilice sv. Petra v Římě se stalo proroctvím svobody a nové naděje našeho národa.

15. LISTOPADU – SV. ALBERT VELIKÝ

Titul „veliký“ (*magnus*), s nímž vstoupil do dějin, odkazuje na šíři a hloubku jeho učení, kterou spojoval se svatostí života. Již jeho současníci mu neváhali připisovat výjimečné tituly. Jeden z jeho žáků, Ulrich ze Štrasburku, jej nazval „divem a zázrakem naší doby“.

Narodil se v Německu na počátku 13. století a již v mládí se vydal do Italské Padovy, sídla jedné z nejproslulejších středověkých universit. Věnoval se tam studiu takzvaných „svobodných umění“: gramatiky, rétoriky, dialektiky, aritmetiky, geometrie, astronomie a hudby, tzn. všeobecné kultury a jevil výsadní zájem o přírodní vědy, které se tak velmi záhy staly oblíbeným polem jeho specializace. Během svého pobytu v Padově navštěvoval kostel dominikánů, k nimž pak vstoupil složením řeholních slibů. Životopisné prameny prozrazují, že toto rozhodnutí uzrávalo v Albertovi postupně. Intenzivní vztah k Bohu, příklad svatosti bratří dominikánů, kázání bl. Jordána Saského, nástupce sv. Dominika ve vedení Řádu kazatelů – to byly rozhodující faktory, které mu pomohly překonat veškeré pochybnosti a také přemoci odpor svých příbuzných. V mládí k nám často promlouvá Bůh a představuje nám plán našeho života. Osobní modlitba živená Slovem Pánovým, účast na svátostech a duchovní vedení osvěcenými muži jsou pro Alberta stejně jako pro

nás nástroje k odhalování a následování Božího hlasu. Řeholní hábit obdržel od bl. Jordána Saského. Po kněžském svěcení jej představení pověřili vyučováním v různých studijních centrech teologie spojených s otcí dominikány. Výrazné intelektuální kvality mu umožnily zdokonalit se ve studiu teologie na slavných universitách té doby, např. v Paříži. Již v té době svatý Albert zahájil svou mimořádnou literární činnost, v níž pokračoval po celý život. Byl pověřen významnými úkoly. Roku 1248 byl poslán, aby otevřel teologické studium v Kolíně, jednom z nejvýznamnějších měst Německa, kde v různých obdobích žil a které přijal za své. Z Paříže s sebou přivedl do Kolína výjimečného žáka, Tomáše Akvinského. Už jen zásluha, že byl učitelem svatého Tomáše, by stačila ke vzbuzení hlubokého obdivu ke svatému Albertovi. Mezi těmito dvěma teology vznikl vztah vzájemné důvěry a přátelství, lidských sklonů, které významně napomáhají rozvoji vědění. Roku 1254 byl Albert zvolen provinciálem „Provinciae Teutoniae“ – teutonské provincie otců dominikánů, která zahrnovala také komunity roztroušené na rozsáhlém území střední a severní Evropy. V této své službě vynikal horlivostí, vizitoval komunity a neustále pobízel spolubratry k věrnosti nauce a příkladu svatého Dominika. Jeho talenty neunikly pozornosti papežovi té doby, Alexandru IV., který jej chtěl mít po svém boku v Anagni, kde papežové často pobývali, v Římě i ve Viterbu, aby mohl využívat jeho teologických znalostí. Papež jej jmenoval biskupem Řezna, tedy velké a významné diecéze, která však tehdy prožívala těžké období. Od roku 1260 do roku 1262 zastával Albert tuto službu s neúnavnou oddaností, dokázal vnést do města pokoj, zreorganizoval farnosti a konventy a dal nové podněty charitativním iniciativám. V letech 1263-1264 Albert kázal z pověření Urbana IV. v Německu a v Čechách, odkud se pak vrátil do Kolína, kde se opět chopil svého poslání učitele, badatele a spisovatele. Byl mužem modlitby, vědy a charity, těšil se velké autoritě ve svých vystoupeních během různých

příležitostí v církvi a společnosti své doby. Byl především mužem smíření a pokoje v Kolíně, kde se arcibiskup dostal do ostrého sporu s městskými institucemi. Během Druhého lyonského koncilu, svolaného roku 1274 papežem Řehořem X., se zasadil o sjednocení latinské a řecké církve po velkém východním schizmatu z roku 1054; objasnil také myšlení Tomáše Akvinského, které bylo předmětem zcela neopodstatněných námitek, ba dokonce odsudků. Zemřel v cele svého konventu Svatého Kříže v Kolíně roku 1280 a brzy poté začal být uctíván svými spolubratry. Církev jej vystavila úctě věřících beatifikací v roce 1622 a kanonizací roku 1933, kdy jej papež Pius XI. prohlásil Učitelem církve. Bylo to nepochybně patřičné uznání tomuto Božímu muži a významnému znalci nejenom věroučných pravd, ale také mnoha jiných sektorů vědění. Ostatně, stačí jen zběžný pohled na tituly jeho četných děl a stane se zřejmým, že jeho kultura má v sobě něco obdivuhodného. Jeho encyklopedické zájmy jej stejně jako jeho současníky vedly nejenom ke studiu filosofie a teologie, ale také všech dalších tehdy známých disciplín, od fyziky k chemii, od astronomie k mineralogii, od botaniky k zoologii. Z tohoto důvodu jej papež Pius XII. prohlásil za patrona přírodovědců a dal mu také titul *Doctor Universalis* právě pro šíři jeho zájmů a jeho vědění. Vědecké metody používané svatým Albertem zajisté nebyly stejné jako ty, které byly vyvinuty v pozdějších stoletích. Jeho metoda spočívala v jednoduchém pozorování, v popisu a klasifikaci zkoumaných jevů, čímž otevřel cestu budoucímu bádání. Máme se od něho ještě mnohé učit. Svatý Albert ukazuje, že mezi vírou a přírodními vědami není rozpor, třebaže v dějinách došlo k několika nedorozuměním. Muž víry a modlitby, jakým byl sv. Albert, se může klidně věnovat studiu přírodních věd, rozvíjet poznání mikro i makrokosmu a objevovat zákony vlastní materii, poněvadž to všechno přispívá k výživě touhy a lásky k Bohu. Bible k nám mluví o stvoření jako o prvním jazyce, kterým nám Bůh, jenž je svrchovanou inteligencí – *Logem*, zjevuje něco o sobě. Kniha Moudrosti například praví, že přírodní úkazy, obdařené velikostí a krásou jsou jakýmsi uměleckými díly, jejichž prostřednictvím můžeme analogicky poznat Autora stvoření (srov. *Mdr* 13,5). Tímto klasickým středověkým i renesančním přirovnáním je možné podat svět přírody jako knihu, kterou napsal Bůh a kterou čteme na základě různých vědeckých přístupů (srov. Promluva k účastníkům plenárního zasedání Papežské akademie věd, 31. října 2008). Kolik jenom vědců rozvinulo ve šlépějích svatého Alberta Velikého svoje bádání, inspirovaná úžasem a vděčností před světem, jenž se v jejich očích jakožto vědců a věřících jevil a jeví jako dobré dílo moudrého a milujícího Stvořitele! Vědecké bádání se tak mění na hymnus chval. Dobře to pochopil Enrico Medi, velký astrofyzik naší doby, jehož beatifikační proces probíhá, když řekl: „Ó tajemné galaxie..., vidím vás, počítám, chápu, studuji a objevuji, pronikám vás a sbírám. Od vás přijímám světlo a osvojuji si vědu, беру podněty a moudrost, třpyt barev a z vás tvořím básně. Vás hvězdy беру do svých rukou a s chvěním v jednotě svého bytí pozvedám nad vás samotné a v modlitbě vás předkládám Stvořiteli, jemuž se můžete klanět jedině mým prostřednictvím“ (*Le opere. Inno alla creazione*). Svatý Albert Veliký nám připomíná, že mezi vědou a vírou existuje přátelství a že lidé vědy skrze své povolání ke studiu přírody mohou být prostoupeni autentickým a okouzlujícím nadšením svatosti. Mimořádná otevřenost jeho mysli se projevuje také v úspěšně provedeném kulturním počínu, totiž v přijetí a docenění Aristotelova myšlení. V době sv. Alberta se totiž zejména na poli etiky a metafyziky šířilo poznání četných děl tohoto velkého řeckého filosofa, který žil ve 4.století před Kristem. Projevovala se mocí rozumu, vysvětlovala jasně a pronikavě smysl a strukturu reality, její srozumitelnost, hodnotu a cíl lidských skutků.

Svatý Albert otevřel cestu k úplné recepci Aristotelovy filosofie středověkou filosofií a teologií; recepci, kterou potom definitivně propracoval sv. Tomáš. Tato recepce filosofie, jež byla vlastně pohanská, předkřesťanská, představovala opravdovou kulturní revoluci té doby. Mnozí křesťanští myslitelé se však přesto obávali Aristotelovy nekřesťanské filosofie, především proto, že byla v podání jejích arabských komentátorů interpretována způsobem, který ji přinejmenším v několika bodech ukazoval jako neslučitelnou s křesťanskou vírou. Kladlo se proto dilema: víra a rozum jsou v rozporu nebo nikoli? Právě zde spočívá jedna z velkých zásluh svatého Alberta. Studoval Aristotelova díla s vědeckou seriózností v přesvědčení, že všechno to, co je skutečně racionální, je slučitelné s vírou zjevenou v Písmu svatém. Jinými slovy, svatý Albert Veliký přispěl ke zrodu autonomní filosofie, která se od teologie liší a spojuje se s ní pouze v jednotě pravdy. Tak se ve 13.století zrodila jasná distinkce mezi těmito dvěma věděními, filosofií a teologií, které ve vzájemném dialogu harmonicky spolupracují na objevu autentického povolání člověka, toužícího po pravdě a blaženosti. Právě teologii definoval svatý Albert jako „afektivní vědu“, která ukazuje člověku jeho povolání k věčné radosti, radosti, jež prýští z plného přilnutí k pravdě. Svatý Albert Veliký byl schopen tyto pojmy jednoduše a srozumitelně předat. Autentický syn svatého Dominika rád kázal Božímu lidu, který byl uchvácen jeho slovem a životním příkladem. Drazí bratři a sestry, prosíme Pána, aby v církvi svaté nikdy nechyběli učení, zbožní a moudří teologové jako byl svatý Albert Veliký a pomáhali každému z nás osvojovat si „formuli svatosti“, kterou svým životem uskutečňoval: „Chtít všechno, co chci, pro slávu Boží, jako Bůh, který chce pro svou slávu všechno, co chce“, to znamená přizpůsobovat se vždycky vůli Boží, abychom chtěli a konali všechno jenom a vždy pro Jeho slávu, a tak pro naši spásu a spásu celého světa. *(Benedikt XVI.)*

16. LISTOPADU – SV. MARKÉTA SKOTSKÁ

Narodila se r. 1046 v Resce u Násad v Uhrách, na území dnešního Maďarska, jako vnučka anglického krále Edmunda, který byl v r. 1016 zavražděn a na trůně vystřídán dánským králem Knutem. Ten budoucího Markétčina otce Eduarda Athelinga v nedospělém věku poslal k Olafovi do Švédska a odtud i s bratrem byl odeslán do Uher, kde se obou ujal král Štěpán (pam. 16. 8.). Zde se oženil s princeznou Agátou, příbuznou uherského krále i císaře Jindřicha II., z jejichž svazku vzešla budoucí světice Markéta a její sourozenci Edgar a Kristina. Rodina byla povolána zpět do Anglie za vlády krále Eduarda "Vyznavače"(pam. 5. 1.) asi v roce

1057. Otec Markéty zde záhy zemřel. V lednu 1066 odešel na věčnost i král Eduard a v září, po vpádu Normanů, Agáta s Markétou a jejími sourozenci pocítili nutnost opustit

Anglii. Útočiště našli ve Skotsku u krále Malcolma III., kterému se vznešená, jemná a inteligentní Markéta zalíbila a v roce 1070 se s ní oženil. S tímto skotským králem měla Markéta šest synů a dvě dcery, které vychovávala ve víře a bázni Boží. S rodinou žila převážně v Edinburghu a Dunfermline. Svým ctnostným životem a křesťanskou moudrostí Markéta mírnila drsnou povahu svého o 14 let staršího manžela, tlumila jeho náruživost a zušlechťovala mravy. Stala se jeho moudrou rádkyní a pečovala o rozkvět křesťanství v zemi, včetně obnovení a budování kostelů i klášterů. Podporovala svolávání synod a účastnila se jejich jednání. S velkým úsilím bojovala proti pověrám a náboženské lhostejnosti mezi lidem. Vynikala štědrostí k chudým a zasazovala se o spravedlnost v zemi. Její příkladný život byl plný askeze a dobrých skutků. Pravidelně sytila 9 sirotků a 24 dospělých chudáků. Sama požívala jídla velmi skromně a málo spala, upřednostňující život modlitby a účast na prvních bohoslužbách dne. V roce 1093 byla od jara sužována bolestivým onemocněním, během kterého v bitvě u Alnwick zahynul její manžel Malcolm i první syn Eduard. Zprávu o jejich smrti přijala v duchu pokání za hříchy, 4 dny před koncem své pozemské pouti. Zemřela 16. listopadu na zámku Edinburghu a byla pohřbena v kostele Nejsvětější Trojice v Dunfermline. Za svatou byla prohlášena v r. 1250 papežem Inocencem IV. pro aklamaci lidu. V té době došlo také k vyzdvižení jejích ostatků, z nichž jedna část je v Edinburgu a další v Escorialu ve Španělsku.

17. LISTOPADU – SV. ALŽBĚTA UHERSKÁ

Evropa, obdařená bohatstvím katolické víry, dosáhla nových stupňů civilizace a kultury, vybudovaných na troskách pohanského Říma. Novému společenskému řádu se tak dostalo neslýchané vitality sociálních i osobních ctností, jimiž žila křesťanská rodina. Nikdy to nebylo tak zřejmé jako ve středověku, kdy v královských palácích Evropy vládli svatí panovníci. Tito mužové a ženy chápali svou svatost jako vrchol své vznešenosti. Katolické národy buď s Božím požehnáním prosperovaly anebo platily za nevěrnost vůči svým svatým povinnostem. Svědectvím působení síly Boží milosti, jsou maďarští válečníci, kteří patřili k nekrutějším a nejhůře podmanitelným, a přece právě z nich vzešli velcí svatí monarchové. Tato královská linie začala obrácením vůdce Maďarů, Gézy, v roce 975, jehož syn sv. Štěpán se stal maďarským králem a panoval v letech 1000-1038. Štěpán a jeho následníci usilovali o to, aby co nejvíce rozšířili vliv křesťanské víry i za hranice své země.

Právě v této rodině se skví sv. Alžběta Uherská jako jedna z nejzářivějších hvězd. V krátkém údobí svého čtyřicetiletého pozemského života dokázala obdivuhodně uskutečňovat Boží záměry, zpočátku jako princezna, později jako manželka, matka a vdova, která sama prožívala a neúnavně předávala nastupujícím generacím nevýslovnou

hodnotu odříkání a lásky ve službě Bohu. Otec sv. Alžběty, - Ondřej II., bohatý a mocný maďarský král, začal panovat v roce 1205. dějiny jej charakterizují jako „statečného, podnikavého, zbožného, velkorysého a optimistického vladaře, který se nikdy nestaral o zítřek“. Pro utužení svých politických svazků se oženil s německou komtesou Gertrudou z Andechs-Merana, pocházející v přímé linii z rodu Karla Velikého. Sestrou královny Gertrudy byla Hedvika, manželka slezského knížete, později prohlášena za svatou; její sestřenicí pak sv. Anežka Přemyslovna. Další sestrou Alžběty byla abatyše benediktinek a dva její bratři oblékali kardinálský purpur, jako „knížata Církve“.

Alžběta se narodila v polovině roku 1207 v královském paláci v Poszony, dnešní Bratislavě. První tři léta života strávila šťastně se sestrou Marií a bratrem Bélou, který jednoho dne nastoupil na otcův trůn jako král Béla IV. Už od nejútlejšího věku Alžběta milovala hudbu, tanec a hry na vesnicích. Její největší radostí však bylo dávat almužny, aby ulehčila utrpení chudých. Alžbětin zápal pro ctnost a modlitbu odpovídá dokonale jejímu jménu, které v hebrejštině znamená „klanějící se Bohu“ či „Bohu zasvěcená“. Ovšem ani v daleké budoucnosti se jí nerýsovalo, že by mohla následovat svou tetu z matčiny strany, benediktinskou abatyši. Podle dobových obyčejů jí otec krátce po narození určil životní dráhu, sledující politické záměry. Rozhodl, že se Alžběta stane durynskou kněžnou. Durynský lankrabě Hermann I. byl mecenášem umění a jedním z nejbohatších a nejvlivnějších evropských panovníků počátku XIII. století. Byl bratrancem Fridricha II., císaře Svaté říše římské. Jeho historický hrad Wartburg byl centrem velkoleposti a kultury. Ovšem i přes tuto slávu jeho království, byl mužem hádek: feudální knížata byla ve vzájemné válce a v konfliktu s královskými a císařskými představiteli. Přátelské vztahy a opora v cizích mocných národech bylo proto víc než důležité. Hermann při sbírání informací o možných výhodných spojencích nemrhal časem a hledal přitom vhodnou manželku pro svého mladého syna Ludwiga. K uskutečnění tohoto záměru došlo spíše nečekaně. Jednou odpoledne nahnal všem na hradě Wartburgu strach velký Kingslohr, vrchní „minnesingers“, či německých trubadúrů, když pronesl proroctví: „Vidím, jak se v Maďarsku skví zářivá hvězda“ – a dodal v transu – „její paprsky doléhají až k Wartburgu, a odtud se šíří do celého světa. Dále vězte, že tam se mému pánu, maďarského králi, narodila dcera jménem Alžběta. Ona bude dána za choť synu vašeho knížete, stane se světicí a její svatost naplní radostí celé křesťanství“. Lankrabě Hermann vzal Kingslohrova slova vážně a začal bedlivě zvídat mezi všemi, kdo přicházeli z Maďarska, aby zjistil, zda se oné noci princezna skutečně narodila. Potěšen vším, co o ní slyšel, začal plánovat zasnoubení Alžběty se svým synem. V blažené nevědomosti stran všech strategií, které se kolem ní odehrávaly, se Alžběta musela ve čtyřech letech znenadání zřici všech radostí nevinného dětství. Z dalekého Durynska totiž dorazil rytířský oddíl, aby si princeznu vzal a odvezl ji do nového domova. Podle tehdejších zvyků tam měla vyrůstat se svým budoucím manželem a jeho rodinou. Tady se jí mělo dostat výchovy a dvorních způsobů, aby se mohla stát dobrou manželkou budoucího panovníka. Durynští rytíři přijeli se dvěma doprovodnými vozy. Po třech dnech oslav a náboženských obřadů, opouštěli Maďarsko s třinácti vozy, naloženými Alžbětiným věnem a velkolepými dary pro durynský dvůr. Jak uvádějí starobylé kroniky: „*Spousta nádherných nádob ze zlata a stříbra; ty nejdražší drahokamy, prsteny, náhrdelníky, pásy poseté šperky; stříbrná koupelna, bez počtu šatů, polštářů a lněných povlečení purpurové barvy; věci takové ceny a krásy, jaké nikdo v durynské zemi nespatrił*“. Kromě těchto úžasných věcí, tu pro Alžbětu bylo i šest nádherných arabských koní, spolu se sluhy a

rytíři. Odjíždělo s ní i maďarské služebnictvo, stejně jako její osobní služebné, z nichž dvě jí zůstaly věrnými přítelkyněmi až do smrti. Právě jim vděčíme za mnoho životopisných informací o svaté Alžbětě. Ještě než vyrazili, král Ondřej vložil svou dceru „světlo svých očí a radost svého života“ do náručí hraběti Waltrovi de Varila se slovy: „Slib mi na víru křesťanského rytíře, že budeš vždy věrným přítelem mého děvčátka a že ji budeš chránit“. Varila přislíbil: „Budu ji chránit a povždy jí zachovám věnost“. Královna Gertruda dala své dceři spíše chladné sbohem, a jen řekla: „Chovej se jako princezna“. Až později se děvče dovědělo, že matka byla dva roky nato zavražděna skupinou povstalců. Cesta z rodného kraje do nového domova – durynského města Eisenach, trvala několik měsíců, protože královský konvoj byl všude vítán a oslavován. Konečně dorazili na hrad Wartburg, jenž se vypínal na vrcholu hory, obehnán více než stovkou mil hlubokých lesů. Mohutný věkovitý hrad sloužil jako pevnost pro okolní vesnice. Vnější zdi byly deset stop silné, vnitřní šest. V popisu čteme: *„Kamenné hradby s těžkými branami a strážní věže, padací most, nedostupné římsy, podzemní žalář, strmá a vysoká opevnění, temné a vlhké chodby, kuchyně, pekárny, světnice pro služebnictvo, zahrady a stáje...“*. Po svém příjezdu byla princezna uvítána lankrabětem Hermannem a jeho manželkou Sofií, která jí představila novou rodinu: jejího snoubence, jedenáctiletého Ludwiga, i další své děti: desetiletého Hermanna, čtyřletou Anežku, Hermanna Raspa a Konráda. K této rodině přibýlo ještě šest dětí durynských šlechticů, které měly Alžbětu provázet při hrách. Dvě z nich – Guda a Isentruda, se posléze stanou jejími nejbližšími po celý život. K oficiálnímu zasnoubení obou dětí došlo v hradní kapli, kde biskup požehnal Alžbětě a Ludwigovi. Byla to „láska na první pohled“, nakolik ji takto lze mezi dětmi nazvat. Vzájemně se oslovovali „bratře a sestro“. Bylo jim spolu krásně a když byli ještě malí, trávili spolu co nejvíce času. Jenže jako budoucí panovníci mocného království se museli ještě mnohému naučit. Pod dohledem Ludwigovy matky Sofie se Alžběta a její družky učily němčině, francouzštině, latině, dějinám království, hudbě, literatuře, vyšívání, stejně jako tkát len pečovat o tapiserie a garderobu. Prvořadou důležitostí zaujímalo důsledné cvičení se v tom, jak se stát „budoucí královnou Lankrabství“. Mezitím se Ludwig zase cvičil ve všem, co bylo předpokladem pro budoucího durynského panovníka. Podle rytířské tradice se už v sedmi letech stal „pážetem“. Učil se dokonalým způsobům posluhování šlechticům a dámám. Jako rytíř měl vlastní služebnictvo, zbroj a koně. Také on se učil latině, francouzštině, hudbě, matematice, jezdeckým schopnostem a válečnému umění. Říká se, že Ludwig byl neobyčejně fyzicky i intelektuálně zdatný. Byl dokonalým ztělesněním středověkého rytíře: *„vysoký, pěkně urostlý, pohledný, přitahoval každého, kdo se k němu přiblížil, byl výmluvný, chrabrý a nebojácný“*. Alžběta pak tyto jeho kvality povýšila do nadpřirozené roviny, když Ludwiga učila jednat z lásky k Bohu. To je jednou z příznačných vlastností světice, jakou se stala Alžběta. Nikdy, ani na okamžik, nechtěla nic, co by nebylo v souladu s Boží vůlí. Stále více si uvědomovala, že takovým je právě její svazek s Ludwigem. Tím, že jej milovala, plnila Boží vůli, milovala tedy Boha. To pak přenášelo jejich lásku do zcela jiné roviny – stala se jim cestou ke svatosti, kterou po nich z výsosti chce sám Bůh. Vskutku bylo vedením Boží prozřetelnosti, že Ludwig bral svou výchovu tak vážně. Musel totiž usednout na trůn už v mladistvém věku, protože otec v roce 1207 zemřel. Příčinou tragické smrti starého lankraběte byly jeho politické obtíže a spojenectví proti Církvi, jež vyústila v jeho exkomunikaci. Ve středověku se exkomunikace považovala za nejtěžší potrestání. Tento závažný trest se ukládal za účelem nápravy rouhače a jako obhajoba spravedlivého. Exkomunikace znamenala pro panovníka

vyloučení ze všech bohoslužeb, z veřejné modlitby a svátostí Církve, a pokud ve své zatvrzelosti setrval, byl nucen vzdát se svého úřadu a jeho poddaní byli zbaveni povinnosti být mu oddáni. Tato rána spolu se ztrátou syna Hermanna, jej připravily o rozum a po nějaký čas jej musel Ludwig zastupovat. Jednoho dne se pak lankrabě vydal na projížďku a už se nevrátil. Smrt tchána Alžbětu hluboce zasáhla. Vždyť jej kromě Ludwiga milovala víc než kohokoli jiného. Vroucně se modlila za spásu jeho duše. Alžběta i Ludwig společně ronili slzy nad modlitbou, kterou našli v Sofiině modlitební knížce: *„Ježíši, tobě svěřuji duši tvého služebníka Hermanna, který i přesto, že se poskrnil zločinem či hříchem, zůstává stále tvým tvorem, pro nějž byla prolita tvá svatá Krev a jenž na tebe vkládá své naděje. Chraň jej zlého nyní i navěky. Vymaň ho z moci a násilí jeho nepřátel. Uchraň ho tělesného strachu a nenadálé smrti. Tobě ho svěřuji s nadějí a vírou, že může být spasen.“* Po době smutku byl Ludwig už jako osmnáctiletý pasován na rytíře, čímž byla učiněna výjimka běžného věku jednadvaceti, a přijal jméno Ludvík IV, lankrabě durynský. Velkolepému a propracovanému ceremonálu předsedal biskup Naumberg. Dle feudálního obyčeje Ludwig zaplatil Fridrichu II. vazalský poplatek a sám přijal závazek od svých šlechtických poddaných. Znam svou čestností a vznešeností ducha, požíval mladý lankrabě respektu i u okolních panovníků. Jeho osobní kaplan jej popsal jako „veselého, odvážného, zbožného, čistého a jedinečného“. Alžběta byla šťastná, když slyšela Ludwigovo vyznání: „Má duše patří Bohu, můj život mému králi, mé srdce mojí paní Alžbětě, a má čest mně samotnému“. Z úcty k chudým poručil, aby se tradiční ceremonie omezila na hostinu. To pobouřilo dvůr, který mu měl za zlé, že se nechal ovlivnit Alžbětou.

Alžběta už od počátku pohrdala marnostmi dvorního života. Často jí vytýkali, že nemá cit pro tradiční detaily. Nebyla to však lhostejnost, co ji činila odlišnou, nýbrž spíše její hluboká spiritualita, která jí dávala patřit bezvýznamnost a nedůležitost marností světa. Jako princezna měla šatník plný nádherného šatstva, které však oblékala jen aby plnila povinnosti svého stavu a aby se líbila manželovi. I když se objevila ve skvostných šatech však její služebné věděly, že pod nimi nosí kající šat, aby jí nedovolily příliš přilnout k pozemským marnostem. Alžběta už ve dvanácti letech překvapila dvůr svým přehlížením okázalostí a slavností. O svátku Nanebevzetí Panny Marie se měla účastnit slavnostní mše svaté v nádherných šatech: „to znamenalo, že ona i ostatní princezny si měly obléct bohatě zdobené lněné a sametové šaty, dlouhé vyšívané řízy s kožešinovým přehozem, jakož i skvostné pláště, nesené pážaty, vyšívané perlami a drahokamy; jejich doprovod pak měly zdobit zlaté řetězy a šperky. Mladičké princezny si zřejmě nenasazovaly tradiční lněnou kapuci, nýbrž splývající závoje a korunky do plavých vlasů. Jakmile vstoupily do vyzdobeného kostela, poklekly nejprve před křížem, načež Alžběta, nepokračovala na čestné místo spolu s ostatními, ale sundala si korunu, položila ji pod kříž a se zahalenou tváří zůstala ležet na zemi před křížem“. Oči všech byly upřeny na budoucí manželku lankraběte. Když ji jeho matka napomenula, jak ukládal protokol, Alžběta odvětila: *„jak bych si já, ubohý tvor, mohla nadále brát korunu pozemské důstojnosti, když vidím mého Krále, Ježíše Krista, korunovaného trním?“* Z celého srdce toužila přijímat našeho Božského Pána ve svatém přijímání, ale musela počkat, až jí bude dvanáct, jak ukládala tradice. Jen Gudě, své nejdražší přítelkyni svěřila, že se jí Ježíš mnohokrát ukázal v Eucharistii a v chudobě. Když jednoho dne rozdělovala jídlo u hradní brány, spatřila mezi žebráky Ježíše. Dotkl se těch kolem a jejich tváře se proměnili v tu Jeho, a tak jej mohla spatřit v chudých, nemocných, postižených a nechtěných. Už nemohla dopustit, aby

ji její přirozený odpor vzdaloval chudým, anebo aby se nechala odvrátit jejich špínou nebo ošklivostí. S jistotou si byla vědoma, že náš Pán po ní žádá, aby se ujímala sklíčených. To vyvolalo pozdvižení na dvoře, kde byla ještě považována za cizinku a nazývali ji „malou maďarskou cikánkou“. Pokud by nedošlo k zasnoubení s Ludwigem, které celou záležitost prolomilo, byl by pro ni život na dvoře neúnosný. Alžbětina zbožnost byla doslova hmatatelná ve všem jejím konání. I za prahem kaple všude spatřovala Kristovu přítomnost. Čím více dospívala, tím více její chování pohoršovalo dvorní dámy, které mezi sebou reptaly, že je příliš svatá, příliš se modlí a měla by se stát spíše řeholnicí než manželkou knížete. Vtom dorazila zpráva, že události v Maďarsku se nevyvíjejí nikterak dobře. Její otec Ondřej, který přislíbil svou účast v Křížácké válce, uskutečnil naopak pokojnou výpravu přes Jericho a Rudé moře a po krátkém střetu ze Saracény se stáhl zpátky. Takové ponížení, spolu s neschopností vrátit peníze, které si na výpravu půjčil, bylo důvodem jeho pádu. V této situaci se maďarské spojenectví už Durynským nejevilo tak slibně, a proto začali přehodnocovat volbu Alžběty pro budoucího lankraběte. Věc se začala široce diskutovat a proto Ludwigova matka svolala bez jeho vědomí radu. To, co se Alžbětě nejvíce vyčítalo, byla její zbožnost a vstřícnost vůči chudým. Jak by jí mohly být svěřeny peníze pro dobro království? Alžběta se o zasedání rady dozvěděla a proto se hájila sama. Poté, co se mnoho hodin modlila, svěřila se Waltrovi de Varila, rytíři, kterého jí dal otec, že se bála konspirace, jež by ji oddělila od milovaného Ludwiga. Varila obešel dvorní radu a ptal se přímo Ludwiga, jaké má záměry s Alžbětiným osudem. Ludwig ukázal na jeden z nejvyšších vrcholů Durynska, a přísahal, že i kdyby se celá ta hora stala zlatem, za svou Alžbětu by ji nevyměnil. *„Je mi dražší než cokoli na zemi a žádnou jinou si za ženu nevezmu, jen ji“*. Jakmile vešlo Ludwigovo rozhodnutí ve známost, řeči ustaly a od té chvíle se i s Alžbětou jednalo vlídněji. Vynořily se však další zkoušky, které kladly manželství značné překážky. Tou největší byla Ludwigova falešná exkomunikace ze strany arcibiskupa, který se snažil zabrat jeho území. Ludwig odmítl postoupit svá práva nespravedlivým žádostem, shromáždil své oddíly a přinutil preláta, aby z něj i jeho otce sňal exkomunikaci.

Na jaře 1221 Alžběta a Ludwig konečně uzavřeli manželství. Bylo jí čtrnáct, zatímco jemu jedenadvacet. Svatby se účastnilo celé království, stejně jako vyslanci království maďarského, kteří přinesli dary z nevěstiny rodné země. Od nynějška byla Alžběta „durynskou lankraběnkou“ jakož i „Paní Wartburgu“. Po týdenním slavení se život vrátil do běžných kolejí a nový pár mohl svobodně vládnout hradu bez vměšování Ludwigovy matky, která se uchýlila k mnišskému životu do konventu cisterciáček sv. Kateřiny, který nechal zbudovat její manžel. Hrad Wartburg tak znovu ožil jako centrum činnosti a veselí. Pod novými lankraby prošel několika zásadními úpravami, včetně největšího sálu pro hostiny. Znovu se sem vrátili trubadúři a znovu nastaly šťastné časy, bez extravagancí předchozího království. Ludwig byl na svou ženu velmi pyšný na svou honosně oděnou ženu. Neměl však tušení o náboženských důvodech, které se skrývaly za jejím vzezřením.

„Není to z tělesného zalíbení či marnosti, že se tak zdobím“, svěřila se, „Bůh je mi svědkem, ale jen skrze křesťanskou lásku mohu odvrátit od mého bratra (mého manžela) všechny příležitosti rozmrzelosti či hříchu, pokud by se mu na mně něco nelíbilo, a on mne může milovat v Pánu. A Bůh, který požehnal našim životům na zemi, nás může spojit v nebi.“ A dále: *„V Bohu miluji svého manžela; kéž by nám On, jenž posvětil manželství, nám dal život věčný“*. Svatost této mladičké manželky nejlépe vystihl svatý František

Saleský, který o ní prohlásil: „Hrála si, tančila a účastnila se rekreačních shromáždění, bez obav, že by tím jakkoli utrpěla její zbožnost, která byla pevně zakotvena v její duši. Ta pak rostla mezi svátky a marnostmi, kterým byla pro svůj sociální stav vystavena. Velké plameny živí vítr, zatímco maličké plamínky hasnou, nejsou-li před ním chráněny.“ Nový sál pro hostiny poskytoval nové možnosti setkávání. Jedné noci vystoupil německý vypravěč příběhů v omšelém hábitu právě založeného řádu menších bratří. Sváteční shromáždění uchvátil svým vyprávěním o „malém chudém bohatém člověku“, který se jmenoval František a o jeho řádu. Alžběta byla velmi příjemně překvapena vším, co slyšela a zatoužila stát se jeho následovnicí a pomoci mu s obnovou Církve. Svou cestu našla v pomáhání chudým. Když nebyl Ludwig doma, odkládala své honosné šaty a oblékala se jako vesničanka v době smutku. Poté vycházela do vesnice, aby pomáhala poddaným a naslouchala jejich problémům. Viděla, jak žijí a poznávala, jak skutečně smýšlejí o svých panovnících; pochopila, jak nenávidí bohaté, kteří se jimi stali na jejich účet. Rolníci pracovali velmi tvrdě, museli platit tíživé daně a šlechta s nimi mnohdy velmi zle zacházela. Na těchto misích milosrdenství ji provázely služebné ... do osady malomocných však chodila sama. Přinášela jídlo, oblečení, ale především něco mnohem důležitějšího – přinášela lásku a útěchu katolické nauky. Byla dokonalým ztělesněním křesťanské charity. Mnoho prostředků, které měla k dispozici, používala k placení dluhů, nákupu jídla a šatů, k péči o chudé a pohřbívání mrtvých. Její dobročinnost byla výzvou celému feudálnímu systému. Alžbětina činnost pochopitelně nezvyšovala její popularitu u dvora. Alžběta v sobě začala pociťovat velký rozpor a zdálo se jí, jakoby vedla dvojí život. I přesto, že den co den se spolu s Ludwigem účastnili mše svaté, byla tu i spousta světských záležitostí, které bylo třeba mít na zřeteli. Bála se, že její láska k manželovi bude zápolit s láskou k bohu. Jednoho dne pohlédla při mši svaté na Ludwiga ve chvíli požehnání a rozplakal se. Ludwig o příčině jejího pláče neměl tušení. Odešel z kaple, ale když se vrátil, našel ji v slzách. I jeho oči se však zalily slzami ve chvíli, kdy mu sdělila důvod svého zármutku. Hluboce se ho dotkla ryzost jejího nitra. Často se umrtvovala, když uprostřed noci vstávala, aby se po straně postele modlila. Když se Ludwig natáhl, nahmatal její chladné dlaně, sepnuté na příkrývce. Schoulil je do těch svých a šeptal jí: „Pošetří se, sestřičko“. Jednou ji potkal, jak běží po ulici a zástěru měla plnou chleba pro chudé. Když se jí zeptal, co to nese, upustila zástěru ... a místo chleba se objevily nádherné, svěží růže... Jednou, po celodenním podělování chudých, se přihodilo, že k Ludwigovi přišli znenadání maďarští šlechtici, aby jménem krále Ondřeje zjistili, jak se daří dceři a pozvali manžele do Maďarska. Alžběta právě odložila své honosné šaty a měla na sobě jen drsnou lněnou halenu. Neunikl jí Ludwigův ustaraný výraz, ale uklidnila ho slovy: „*Nikdy jsem se nepyšnila tím, do čeho se oblékám. Ale promluvíím o tom s Bohem, takže se může stát, že si mého oblečení nevšimnou*“. Jen co vstoupila do velkého sálu, hleděli na ní Maďaři s velkým zalíbením, neboť „její šaty zářily jako rosa z perel!“ Později na Ludwigův dotaz odvětila s úsměvem: „*Když Bůh chce, dokáže i takové věci*“. Ludwig s Alžbětou pozvání do Maďarska přijali. Bydleli v Pozsony, na hradě, kde se narodila. Otec, jehož už pak nikdy nespatriila, ji zahrnul skvostnými dary. I přesto, že se šťastně vrátili, nemohla se Alžběta zbavit myšlenky, že peníze, které na cestu použili, pocházeli z daní, odváděných chudými království. Byla zdrcena poznáním, že panovníci myslí víc na moc, pohodlí a peníze, než na své poddané. Toužila po prostém životě a snažila se přesvědčit Ludwiga, aby s těmito přáními souhlasil. On však jí vlídně vysvětlil, že jejich povinností je vládnout a že jejich poddaní by je nerespektovali, pokud by žili skromněji.

V té době dospěli do Německa menší bratři, přicházející s výzvou všem křesťanům k prokazování lásky vůči chudým. Alžběta a Ludwig je pozvali na svůj hrad a snažili se jim všemožně pomoci. Alžběta nechala pro bratry postavit kapli a svatý František jí z vděčnosti poslal svůj sešlý plášť, aby jí poděkoval. Pro Alžbětu se stal jedním z nejvzácnějších pokladů. Jeden z bratrů se na její prosby stal jejím duchovním vůdcem. Pod jeho vedením se stále více přibližovala našemu Pánu, jehož utrpení jí bylo předmětem prvořadé úcty a zdrojem síly. Manžel byl právě na cestách, když 28. března 1222 se Alžbětě narodil první syn. Ludwig po obdržení zprávy jásal. Po otci mu dali jméno Hermann. Jen co to bylo možné, přinesla jej matka do kaple svaté Kateřiny, aby ho představila Bohu. Nesla ho ve stříbrné kolébce, kterou si před deseti lety přivezla do Durynska. Trápila ji starost, že by tento její syn mohl být poután k této zemi natolik, že by zapomněl na Boha. Zpovědník ji však uklidnil: *„Tvou povinností je nyní starat se o syna ... Bůh má radost, když každý praktikuje ctnost podle svého životního stavu. Ty jsi vévodkyní, manželkou a matkou. Je velmi těžké, nikoli však nemožné, praktikovat chudobu i přesto, že jsi bohatou panovnicí. Můžeš ale praktikovat jiné ctnosti jako trpělivost, pokoru a dobrotu, jak nyní činíš. Může být Boží vůlí, abys zůstala tak, jak jsi. Tvou největší obětí by mohlo být zřeknutí se své vůle“*. Tuto radu poslechla a stala se tak věrnou učednicí svatého Františka. Mezi její nejoblíbenější skutky lásky patřila starost o malomocné. Její švagrová Anežka jednou potkala Ludwiga, který se právě vracel domů a sdělila mu, že Alžběta šla až příliš daleko se svou dobrotou. Jen co překročili práh domu, ukázala mu, že jeho lůžko byl darováno malomocnému. Ve chvíli, kdy pohlédli na muže, znetvořené rysy se před jejich zraky proměnily v tvář Krista. Nato Ludwig vlídně pravil: *„Alžběto, sestro drahá, vždyť to byl Kristus, kterého jsi omývala, sytila a o něhož ses starala. Oba nyní učiníme vše pro to, abychom mu sloužili v jeho trpících chudých“*. A vybudovali nemocnici pro malomocné. Ludwig si stále více uvědomoval, že nemá co do činění s běžnou ženou, a její zázraky jej mnohdy naplňovaly bázní. Napsal papeži, a žádal o duchovního vůdce, a chtěl aby byl poslán otec Konrád. Ale ještě než přijel, narodilo se jim další dítě, - dívka, které dali po Ludwigově matce jméno Sofie. Na rozdíl od františkánů, nový zpovědník poznal, že je přísný. S Ludwigovým svolením a za jeho přítomnosti Alžběta otci Konrádovi slíbila, že jej bude poslouchat ve všem, kromě toho, co se týká manželských povinností. Složila také slib, že pokud ovdoví, bude zachovávat stálou čistotu. Konrád po Alžbětině smrti přiznal, že ve chvíli, kdy tento slib vyslovila, mu Bůh dal spatřit zářivý jas její duše v celé její kráse. Modlil se, aby byl schopen vést tuto duši, svěřenou jeho pastýřské péči. V zimě 1225 se Ludwigova sestra Anežka provdala a opustila Wartburg. Tím byla Alžběta vysvobozena z dlouhého příkoří přítomnosti švagrové. Čekala však další zkouška. Ta zima totiž byla jednou z nejhorších v evropských dějinách vzhledem k záplavám, bídě, moru a neštovicím. Ludwig byl mimo domov ve službách císaře. Devatenáctiletá Alžběta se tedy musela postarat o hrady, vesnice i poddané. Jen co zima pominula, rolníci obléhali hrad Wartburg kvůli obilí. Správci jim však zahradili cestu. Když o tom Alžběta slyšela, rozplakala se a osobně se vydala do vesnic, aby rozdávala jídla co jen mohla. Správcové ji sice poslechli, ale trvali na tom, že nesmí vydat rezervní zásoby obilí. Zoufalá královna prodala své rodinné šperky, aby koupila jídlo a když došlo, nařídila, aby se sýpky otevřely. *„Budeme-li štedří, hlady neumřeme. Musíme věřit“*, říkala. Rytíři a dvorní dámy se však postavili proti Alžbětě a spojili se se správci a fojtstvem, takže počínání královny bylo zastaveno. Tato se modlila a fojtství otevřelo své brány. Alžběta tak denně dostávala 900 bochníků chleba, byly

otevřeny kuchyně s polévkami a vytvořen hospic pro děti a mládež. Krutá zima konečně polevila. Ale přišla epidemie neštovic. Na ulicích leželi mrtví. Alžběta brala své děti do soukromé kaple a tam se modlili: „*Pane Bože, svěřuji Ti sebe samu, své děti i celou moji rodinu. Drž nade mnou svou ochranou ruku, když konám tvou vůli a dej mi sílu, abych to dokázala*“. Pak vyšla, aby pečovala o nemocné a pohřbívala mrtvé. Ve venkovských oblastech jí pomáhaly ženy a jejich služebnictvo, takže Alžběta mohla postavit malou nemocnici u cesty v podhradí. V Německu šlo o první nemocnici postavenou laiky. Nastalo léto a díky horku se zápach nemocí a smrti stával na ulicích nesnesitelným. Ani to však Alžbětě nedokázalo zabránit v jejím díle lásky, v němž neustala dokud nákaza nepominula. Nástup podzimu, nová sklizeň a návrat Ludwiga to vše bylo příslibem lepší zimy. Avšak jen co se přiblížil k městu, už ho maršál a fojt informovali o rozdaném obilí a zpravili ho o ztrátách. Poté, co vyslechl všechny jejich reklamace, se zeptal: „Jak se daří mé ženě? To je vše, co mě zajímá; ostatní není důležité. Nechte, ať rozdá chudým, co chce; dokud budu mít její lásku, jsem šťastný“. Potom s nimi odešel do sýpek. Jakmile je otevřeli, shledali, že byly zázračně plné až po okraj. A co na to Alžběta? Její výklad zněl: „*Dala jsem Bohu, co mu patří a On uchoval, co je vaše a mé*“. To o čem Ludwig se svou ženou po návratu nemluvil byla katastrofální politická situace císaře. Fridrichovi tehdy hrozilo, že bude exkomunikován, protože nesplnil daný slib, že povede křížácké tažení jakmile bude zvolen císařem. Ludwigovou povinností proto nyní bylo neodkladně sledovat císaře a odít se křížáckým křížem. Nechtěl o tom mluvit s manželkou, kterou miloval, ale když na to náhodou přišla, pochybovala o úspěchu a téměř padla do mdlob. Ludwig ji utěšoval, a vzpomínal, e když byli mladí mluvili o tom, že se stanou křížáky a že tradicí durynských panovníků bylo bránit Svatou zemi. Jeho hrdinská manželka však odvětila: „*nebudu tě zdržovat. Je to Boží vůle. Zcela jsem se mu darovala a teď musím darovat i tebe*“. Ještě před odjezdem Ludwig shromáždil rytíře a poddané, kteří zůstali a nařídil jim, aby se postarali o ženy a děti. „*Naše země je v míru*“, konstatoval, „*Nyní opouštím své pokojné království, moji milovanou manželku, mé malé děti, vše, co je mi drahé, a odjíždím jako Kristův poutník. Vroucně vás prosím, abyste se za mne den co den modlili, abych se, je-li to vůle Boží, vrátil zdravý do svého království*“. Otec Konrád byl pověřen správou kostelů a klášterů v království. Ludwig povolal také svou matku, aby pomohla jeho rodině, zvláště pak Alžbětě, která čekala třetí dítě. Veškerou správu pak předal svému bratru Jindřichovi. O vigílii svátku sv. Jana Křtitele, 23. června 1227, nastala chvíle loučení. Ludwig políbil svou matku, požehnal dětem, ale Alžběta se od něj nedokázala odtrhnout. Spolu s ním cválala na koni až na hranice Durynska, kde ji Ludwig řekl, že se musí vrátit, protože se musí ujmout velení pluků, které se tam shromáždily. Bylo to velmi bolestné loučení; ukázal jí prsten a řekl, ať věří jen té zprávě, kterou bude provázet tento prsten. „*Ať Bůh, co jest na nebi, ti žehná, má sestřičko. Ať žehná dítěti, co porodíš. S jeho pomocí dokážeš rozvíjet to, na čem jsem se dohodli. Vzpomínej na náš šťastný život, na naši svatou lásku a nikdy na mě nezapomeň ve svých modlitbách*“. Její oči ho provázely až do chvíle, než zapadl za obzor. Po návratu se tyto oči proměnily v ozdoby bolesti. Trávila dny v očekávání narození dítěte, modlila se, činila pokání a starala se o chudé a nemocné. Mezitím, po dlouhé a strastné cestě přes Alpy, se Ludwig a jeho oddíly setkali s císařem v italském Brindisi. Pluky byly decimovány horečkou, ale přesto postupovaly k Otrantu. Tady Ludwig zemřel a zde přijal svátost nemocných a viatikum. Když umíral, dal svůj prsten rytířskému důvěrníkovi, aby jej předal jeho manželce a oznámil jí úmrtí. Zemřel 11. září 1227 ve věku sedmadvaceti let. Jeho posledním přáním bylo, aby byl pohřben

v Durynsku. Po namáhavé cestě dorazili rytíři k Alžbětě se smutnou zprávou u Ludwigově smrti právě v době, kdy porodila třetí dítě – děvčátko, jemuž dala jméno Gertruda. Dlouho se zdráhali jí zvěst oznámit. Když ji konečně uslyšela, zvolala: „*To ne! Je mrtev! Mrtev! Můj drahý manžel je mrtev! Nyní pro mě umřel celý svět i všechny jeho radosti.*“ Zhroutila se a museli ji odnést na lůžko. Osm dní v samotě plakala. Celý hrad oplakával ztrátu milovaného panovníka, ale její bolest byla nesrovnatelná. Nakonec Alžběta překonala díky modlitbám bolest a nechala si zavolat rytíře, aby jí vyprávěl podrobnosti o posledních okamžicích jejího drahého manžela.

Ještě než v roce 1227 opadl těžký sníh, ujal se plné moci nad královstvím Alžbětin švagr, jakožto dědic, a oficiálně se prohlásil lankrabětem, přičemž lidu oznámil, že k tomu byl donucen, protože královna není kompetentní a je velkou marnotratnicí. Neřekl jim však, že vybral všechny fondy Alžběty i jejich dětí. Šlechta jej pochopitelně podpořila a začala proti ní tvrdě vystupovat, protože Ludwig byl mrtev a neměl ji kdo bránit. Nakonec byla Alžběta z Wartburgu vyhnána a ponechána na pospas ulicím vesnice. Nezastala se jí ani duše. Lidem z vesnice bylo zakázáno, aby jí poskytli přístřeší, přestože mnohým z nich pomáhala. První noc strávila na statku, kde jí uvolnili místo vepři, kteří byli vyhnáni ven. Zůstali s ní věrné služebné, zatímco o tři děti se postarali Ludwigovi přátelé. Po několik měsíců musela snášet toto kruté zacházení, vydělávala si šitím, tkaním a pomocí všude, kde ji přijali. Přítrž této situaci učinilo až naléhání Alžbětina strýce z matčiny strany, opata Kitzingena a jeho bratra, bamberského biskupa, kteří pro ni a její děti poslali a ujali se jich v klášteře. Po náležité pomoci a pobytu v klášteře, jenž se pro malou Sofii stal celoživotním domovem, strýc povolal Alžbětu na hrad Pottenstein, ve francouzských horách. Tento mocný prelát totiž doufal, že provdá svou jednadvacetiletou neteř za císaře Fridricha, který před časem ovdověl. Neměl totiž tušení o předchozím Alžbětině slibu. Když Alžběta vyslechla jeho záměry, uchýlila se k modlitbě a své krásné svatební šaty nechala na oltáři panny Marie v nedalekém klášteře jako záruku rozhodnutí, že dostojí svému slibu. Jejím modlitbám se vzápětí dostalo odpovědi, protože byla neodkladně povolána do Durynska, aby pohřbila ostatky svého manžela. Černá rakev, pokrytá křížem, byla otevřena a ona pohlédla na bílé kosti svého drahého Ludwiga. Hned jak se vzchopila, pronesla hlasitě tuto modlitbu: „*Pane, děkuji Ti, žeš mne potěšil tak dlouho očekávaným pohledem na kosti mého muže. Víš, že ačkoli jsem ho hluboce milovala, nermoutím se nad obětí, kterou Ti můj muž přinesl, a kterou jsem Ti přinesla i já. Dala bych celý svět, jen abych ho zase měla, spolu sním bych prosila o chléb, ale беру si Tě za svědka, že ho proti Tvé vůli nebudu volat k životu, i kdybych tak mohla učinit za cenu pouhého jednoho klobouku. Nyní jej odevzdávám tvému milosrdenství. Ať se na nás naplní Tvá vůle*“. Alžběta, která byla ještě královnou, oslovila poddané a věrné rytíře, kteří přinesli domů tělo jejího manžela. Poděkovala jim za věrnost a zpravila je o tom, jak dopadla po smrti svého pána. Oni se postarali o obranu jejich práv i nároků dětí a přinutili Jindřicha, aby Alžbětě vrátil postavení, které jí po právu náleží. Ona však odmítla vrátit se na Wartburg a uchýlila se na rodinný hrad Marbourg-Hess, s odpovídající rentou a tím, co zůstalo z jejího věna, což už bulko zanedbatelné. Otec Konrád, její duchovní vůdce, o tomto období napsal: „*Po smrti svého manžela Alžběta tíhla k co nejvyšší dokonalosti a ptala se mne, co dělat, aby to bylo co nejzáslužnější, zda žít jako eremita, či v klášteře nebo nějakým jiným způsobem. Její mysl byla upřena k přání prosit od domu k domu a se slzami mě prosila, abych jí to dovolil*“. Konrád jí však nařídil, aby vzala vše, co má a použila to pro chudé. Bylo jí dovolena připojit se k třetímu řádu sv. Františka, čímž se stala první ženou, která

tento krok učinila. Krátce nato ji následovaly i dvě její věrné přítelkyně. V té době byl Třetí řád svatého Františka znám jako „Kající bratři a sestry“ a byl mnohem přísnější než dnes. Jeho členové oblékali drsné šaty, recitovali kanonické hodinky, po většinu roku se postili a čtyři dny v týdnu nejedli maso. Alžběta se tomuto životu pokání dokonale přizpůsobila a o velkém pátku se zavázala slibem, že se všeho zříká. Pokud jde o její děti, tak Hermann odešel na hrad Kreuzberg, aby tam byl vychován jako budoucí lankrabě, a dvě dívky byly poslány do kláštera. Nepřekvapuje, že král Ondřej poslal pro dceru, aby se vrátila do Maďarska, kde mohla žít v pohodlí. Odpověděla takto: „*Řekněte mému otci, že jsem šťastnější tady, než na mém hradě. Požádejte ho, ať se za mě modlí a dvůr ať požádá, aby učinil totéž. Mému dobrému otci řekni, že se za něj stále modlím*“. Otec se však pokusil ji přimět k návratu ještě jedenkrát. Tentokrát k ní poslal důvěrného rytíře Waltera z Varila, který se snažil ji přivést domů. Jako poslední úkon odříkání jí otec Konrád nařídil, aby poslal domů obě věrné služebné a nahradil je drsnou a nevychovanou vesničankou a hluchou stařenou. V listopadu 1231 nadešla otci Konrádovi hodina smrti. Jeho největší starostí byla péče o Alžbětinu duši. Ujistila jej těmito slovy: „*Drahý otče, nebudu potřebovat ochranu. Nejsi ty, kdo umíráš, nýbrž já*“. Čtyři dny nato byla Alžběta stížena horečkou. Když se zpráva o její těžké nemoci roznesla, přicházely velké zástupy, aby ji spatřily. Dvanáct dní neustával proud návštěvníků. Nakonec Alžběta požádala, aby zavřely brány, aby sama s Bohem připravila svou duši. Otec Konrád vyslechl její zpověď a podal jí viatikum. Sbohem jí přišli dát i Guda, Isentruda, i další přátelé. A ona jim věnovala to nejdražší, co měla – plášť svatého Františka. Když se blížila půlnoc její štěstí a radost vzrůstaly. Tehdy řekla: „*V tuto hodinu přivedla Panna Maria na svět Spasitele. Mluvme o Bohu, o malém Ježíškovi, vždyť je půlnoc, hodina, kdy se Ježíš narodil a byl položen do jesliček, a tak vzešla nová hvězda, jakou nikdo předtím nespatriil: v tuto hodinu přišel spasit svět; spasí i mne v tuto hodinu, kdy vyšel ze smrti a zachránil uvězněné duše; z tohoto ubohého světa osvobodí i tu mou*“. Po krátké odmlce zašeptala: „*Bud' se mnou, Maria! Nadešla chvíle, kdy Bůh povolává svého přítele na svatební hostinu. Ženich hledá svou nevěstu ... Tiše! ... Tiše!*“ To se odehrálo v noci 19. listopadu 1232; nebylo jí ještě ani čtyřiaadvacet let. Starobylý rukopis uvádí, že její dcera, čtyřletá Gertruda, v dalekém Marbourg řikala: „*Slyším jak v Marbourg zvoní umíráček: v tuto chvíli zemřela drahá paní, moje dobrá maminka*“. Alžběta byla podle svého přání pohřbena v kapli nemocnice, kterou založila. Krátce nato napsal otec Konrád podrobné pojednání o životě Alžběty, jejich ctnostech a zázracích, vzhledem k právnímu zkoumání Církve o její svatosti. Ani smrt nezastavila Alžbětinu lásku k potřebným. Zázraky, které během svého života skrývala se staly zřejmými všem, kdo ji prosili za přímluvu, především těm, kdo se modlili u jejího hrobu. Do Říma bylo odesláno 130 zpráv o zázracích na její přímluvu. Nebyli uzdravováni jen nemocní a zázračně vyřešena i spousta těžkostí, ale jsou zdokumentovány i zázraky vzkříšení na přímluvu svaté Alžběty Uherské. Ty dokazují ohromující sílu její přímluvy a její soucit s rodiči, kteří trpí smrtí svých dětí. V pěti doložených případech to byly právě děti, které byly vráceny životu díky modlitbám rodičů k této úchvatné světici a slibu konat dobro k její počtě. O letnicích roku 1235, pouhé čtyři roky po smrti, byla Alžběta kanonizována papežem Řehořem IX. za přítomnosti Ludwigovy matky a dvou bratří, svých drahých přátel Gudy a Isentrudy, Waltera z Varila, i svých dětí: čtrnáctiletého Hermanna, dvanáctileté Sofie a osmileté Gertrudy. Přenesení jejich ostatků v roce 1236 byl přítomen i císař Fridrich, který na její hrob položil korunu se slovy: „*Protože jsem tě nemohl korunovat jako císařovnu v tomto světě, korunuji tě alespoň nyní jako nesmrtelnou*

královnu Božího království“. Život svaté Alžběty Uherské je příkladem dokonalého naplňování Boží vůle a věrnosti vlastnímu životnímu postavení. Byla obklopena bohatými, a přece se nikdy nenechala odvést od lásky k chudým. Hluboce milovala muže, který jí lásku opětoval, a přece nikdy ve svém srdci neodsunula Boha na druhé místo. Měla všechno, nic jí nescházelo; to, co dostala, rozdala. Nikdy nezahořkla, když se k ní štěstí obracelo zády. Vskutku křesťansky přijala bolest nad smrtí manžela a se stejnou průzračností přijala i tu svou. Její dějiny nejsou legendou, nýbrž vkládají se do našich rukou jako příklad k následování. Ať už žiješ na zámku či v bytě, svatá Alžběta Uherská tě vybízí k následování jejich kroků k Božímu trůnu, v neúnavném plnění jeho vůle.

21. LISTOPADU – ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ

Když dosáhla věku dvou let, Jáchym řekl Anně: „Zaveďme ji do chrámu, abychom dostáli danému slibu, aby se proti nám Pán neobrátil a naše oběť nezůstala odmítnuta“. Anna odpověděla: „Počkejme do tří let, aby se pak dívka nesháněla po otci a matce“. Jáchym odpověděl: „Počkáme“. Když pak dívence byly tři roky, Jáchym pravil: „Zavolejte bezúhonné židovské dívky: každá ať si vezme hořící pochodeň a drží ji rozžatou, aby se dívenka neobrátila zpět a její srdce nebylo přitahováno ničím kromě Pánova chrámu“. Tak také učinily, dokud nevystoupily do Pánova chrámu. Maria spěšně stoupala po patnácti chrámových schodech, aniž by se ohlížela, aniž – jak to žádalo dětství – by si vzpomněla na rodiče. Proto si oba užaslí rodiče pospíšili, a děvčátko hledali, až ho našli v chrámě. I chrámoví kněží tím byli překvapeni. Její tvář zářila jako sníh. Přivítal ji velekněz,

políbil ji a požehnal slovy: „Pán oslavil tvé jméno po všechna pokolení. Na tobě Pán v poslední den zjeví synům Izraele svou spásu. Posadil ji na třetí stupeň oltáře a Pán Bůh ji oděl svou milostí. I zatančila a celý dům Izraele si ji oblíbil. *(freska v kapli sv. Anny v Pustiměři)*

25. LISTOPADU – SV. KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ

Je slavná pro mučednickou smrt, kterou podstoupila v Alexandrii v Egyptě. Podle legend pravděpodobně kolem r. 310. O konci jejího života se traduje mnoho verzí legendárního podání a je obtížné odlišit nejen původní vyprávění, ale i symboliku od skutečnosti.

Ve snaze o větší sílu příkladu a slávu mučednice přibývalo od těch, kteří předávali její příběh dál, plno doplňujících detailů, včetně rozhovoru s císařem. To však neoslabilo význam jejího vzoru a je stále připomínána jako jedna z postav 14 svatých pomocníků, oblíbená zejména v lidové zbožnosti. Kateřina je symbolem čistého, nezkaženého mládí. Vynikala dary ducha, znalostí pohanské filosofie, křesťanské nauky a zvláště odvahou a statečností. Pocházela ze vznešeného rodu, byla prý dcerou krále Kosta, měla vzdělání a přitahovala pozornost svou krásou. Její rodiče zemřeli a tak v paláci žila jen se služebnictvem. Na křest ji připravil poustevník, který jí dal poznat Kristovu nauku a lásku. Před poznáním Krista odmítala prý nápadníky z pýchy a později pak chtěla žít pro Ježíše. V legendě se hovoří o nočním zjevení

Panny Marie s dítětem Ježíšem, který se k ní sklonil a navlékl jí na prst zlatý prsten na znamení, že se stává jeho nevěstou. Po probuzení prý Kateřina spatřila na ruce zářící prsten, klekla a božskému Snoubenci slíbila zachování panenské čistoty. V době, kdy císař Max... (Maximinus Daja – synovec Galeriov /v Egyptě mezi 305-310/ či Maximian nebo jeho syn Maxentius – *v legendách se objevují jména tří císařů, častěji Maximian jež byl v Africe od r. 298 a nanejvýš do r. 303, kdy se z jara vrátil do Říma – důvod uvedení s.inc.*) pobýval v Egyptě a v Alexandrii pořádal okázalé slavnosti na počest bohům, při kterých všichni pozvaní měli obětovat modlám, předstoupila před něj asi 18letá Kateřina údajně se slovy: „Císaři, pokud bys chtěl, mohl bys poznat, že vaši bohové jsou jen preludem a pošetilostí. Rozum říká, že jen jedna bytost může být nejvyšší...“ A vytkla mu jeho zaujatost proti křesťanům, které se snaží likvidovat. Císaře od potrestání opovážlivé dívky zdržovala její krása. Byl unesen jejím půvabem, překvapen odvahou a výřečností. Snad ho také napadlo, že oslabí víru křesťanů, když ji veřejně usvědčí z omylů. Povolal proto 50 filozofů, považovaných za mistry řečnictví a ti měli změnit její přesvědčení. Výsledek byl ten, že Kateřininými slovy byli poraženi a někteří se stali křesťany. Císař je prý poslal na hranici, kde měli skončit v plamenech a Kateřinu dal zbít pruty a uvěznit. Legenda zmiňuje návštěvu Krista s anděly ve vězení. Jednou ji měla navštívit i císařovna, kterou Kateřina přivedla k rozhodnutí pro křest. Jako další obrácený je uváděn vojevůdce Porfyrius, kterého následovali někteří z vojáků. Císař po návratu z nějaké cesty nařídil, aby byla připravena čtyři kola z hřeby k pozvolnému drcení Kateřinina těla až do jejího konce. Po spuštění mučicího stroje povolily provazy připoutané mučednice a kola se rozpadla. Legenda říká, že je zničil anděl a císař pak nařídil dívce setnout hlavu. V jedné legendě je napsáno, že místo krve vytékalo z jejího těla mléko a andělé je následně přenesli do míst, kde se Mojžíš poprvé setkal s Bohem. Zmínka o mléce ukazuje na symbolické vyjadřování. Bývalo viděno jako potrava duše i znamení nesmrtelnosti. V legendách vyjadřovala proměna krve v mléko důkaz neviny a svědectví čistoty popraveného. Přenesení těla mučednice na Sinaj od andělů a skutečné uchovávání ostatků

v klášteře sv. Kateřiny na úpatí hory Sinaj některé životopisy vysvětlují s poznámkou, že anděly byli také nazýváni basiliánští mniši. Opevněný klášter byl vybudován asi kolem r. 530 císařem Justiniánem I. k ochraně před nájezdy Beduínů a do jeho mramorové kaple byly uloženy ostatky sv. Kateřiny (uchovávána je hlava a levá ruka). Údajně sinajský mnich Simeon část ostatků mučednice přenesl do Rouenu ve Francii, odkud čtyři částky získal Karel IV. pro svatovítský chrám. Jako vděčný ctitel sv. Kateřiny, jíž přičítal pomoc v bitvě u Modeny, zbudoval na Karlštejně kapli sv. Kateřiny. Dále jí zasvěcený chrám v Praze s klášteřem augustiniánské řehole a je mu připisována staročeská legenda o této mučednici, ve 250 verších. Ve výkladu atributů a významu ctěné sv. Kateřiny je na prvním místě připomínáno rozlomené kolo, v němž můžeme vidět i symbol pro zmaření životních plánů. V té souvislosti byla světice také označena za léčitelku ztroskotaných životních plánů. Anselm Grün napsal, že nám ono „*kolo plánů rozlámá sám anděl Boží, abychom nezůstali otroky svých projektů, nýbrž abychom stále znovu plnili to, co od nás Bůh dnes žádá a co nám dnes slouží ke spáse*“. To je podstata významu naší úcty ke světcům – zvládnutí života s dosažením cíle podle Božího plánu. Ať nám k tomu pomáhá i vztah ke sv. Kateřině. Skrze různé zlomy máme růst ke kráse a být formováni, abychom se stali takovými jaké nás chce mít Bůh. Význam sv. Kateřiny jako patronky studentů a pedagogů je v pomoci řešení problémů spojených s učením. S její pomocí má jít o vymanění se ze všeho, co náš život vnitřně utiskuje a ztěžuje. Často jde o vliv vnitřních zranění nebo neosvobození se z ducha zla. Čistota a ryzost přispívají k poznání pravd potřebných pro život i k dosažení spásy. Pravá krása a bohatství jsou v tom, co si Kateřina odnesla na věčnost.

30. LISTOPADU – SV. ONDŘEJ

První charakteristika, která na Ondřeji upoutává pozornost, je jméno: není hebrejské, jak by se dalo očekávat, ale řecké, což je nepřehlédnutelným znakem jisté kulturní otevřenosti jeho rodiny. Nacházíme se v Galileji, kde řecký jazyk a kultura jsou do značné míry zastoupeny. V seznamech Dvanácti zaujímá Ondřej druhé místo, jako u Matouše (10,1-4) a Lukáše (6,13-16), nebo čtvrté místo jako u Marka (3,13-18) a ve Skutcích apoštolů (1,13-14). Každopádně se v prvních křesťanských komunitách jistě těšil velké vážnosti. Z evangelií jasně vyplývá pokrevní vztah mezi Petrem a Ondřejem, stejně jako společné povolání, s nímž se na ně Ježíš obrátil. Čteme tu: „Když se Ježíš

ubíral podél Galilejského moře uviděl dva bratry, Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře, byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí“ (Mt 4,18-19; Mk 1,16-17). Ze čtvrtého evangelia vyplývá další významná zvláštnost: Ondřej byl nejprve učedníkem Jana Křtitele; to nám dokazuje, že byl mužem, který hledal, který sdílel naději Izraele, který chtěl co nejbližší poznat slovo Pána, skutečnost přítomného Pána. Byl skutečně mužem víry a naděje; a od Jana Křtitele jednoho dne slyšel, jak prohlašuje Ježíše za „beránka Božího“ (Jan 1,36); povstal tedy a spolu s dalším nejmenovaným učedníkem následoval Ježíše, Toho, jehož Jan nazval „beránkem Božím“. Evangelista říká: „viděli, kde bydlí a ten den zůstali u něho“ (Jan 1,37-39). Ondřej se tedy těšil vzácným okamžikům Ježíšovy blízkosti. Vyprávění pokračuje významnou poznámkou: „Jeden z těch dvou učedníků, který slyšel Janova slova a šel za ním byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten jako první našel svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše – to přeloženo znamená Kristus – a přivedl ho k Ježíšovi“ (Jan 1,40-43), čímž okamžitě projevil nevšedního apoštolského ducha. Ondřej byl tedy prvním z apoštolů, který byl povolán následovat Ježíše. Právě proto jej byzantská liturgie uctívá titulem *Protóklitos*, jenž doslova znamená „první povoláný“. Je také jisté, že vzhledem k bratrskému vztahu Petra a Ondřeje se Církev v Římě a Konstantinopoli vnímají zvláštním způsobem jako sesterské Církev. Můj předchůdce Pavel VI., aby tento vztah zdůraznil, vrátil v roce 1964 vzácnou relikvii svatého Ondřeje - až do této doby uchovávanou ve vatikánské bazilice -, pravoslavnému biskupu-metropolitovi města Patrasu v Řecku, kde byl podle tradice apoštol ukřižován. Evangelijní tradice zvláště připomínají jméno Ondřeje při jiných třech příležitostech, které nám dávají poznat tohoto muže trochu více. Prvním je rozmnožení chlebů v Galileji. V tomto úryvku se právě Ondřej zmínil Ježíšovi o přítomnosti chlapce, který měl sebou pět ječných chlebů a dvě ryby: trochu málo – jak podotkl – pro všechny lidi, kteří se na tom místě sešli (srv. Jan 6,8-9). V tomto případě zasluhuje důraz Ondřejův realizmus: vzpomněl chlapce, - proto se ptá: „Ale co je to pro tolik lidí?“ (*tamtéž*) - a uvědomil si také nedostatečnost jeho skrovných zásob. Nicméně Ježíš se dokázal postarat, aby bylo dostatek pro celé množství lidí, co si ho přišli poslechnout. - Druhá příležitost se naskytla v Jeruzalémě. Při odchodu z města jeden učedník zmínil Ježíšovi úchvatný pohled na mohutné hradby, které obléhaly chrám. Mistrova odpověď byla překvapivá: řekl, že z těch hradeb nezůstane kámen na kameni. Tehdy se ho Ondřej společně s Petrem, Jakubem a Janem zeptali: „Řekni nám, kdy se to stane a jaké bude znamení, že se to všechno už naplňuje?“ (Mk 13,1-4). V odpovědi na tuto otázku Ježíš pronesl důležitou řeč o zničení Jeruzaléma a o konci světa, přičemž vybídl své učedníky, aby prozíravě četli znamení časů a vždy zůstali bdělí. Z té události můžeme vyvodit, že se nesmíme obávat klást Ježíšovi otázky, ale zároveň musíme být ochotni přijmout učení, které nám nabízí, i když jsou překvapivá a obtížná. V evangeliích je nakonec zaznamenána třetí Ondřejova iniciativa. Dějištěm je opět Jeruzalém, krátce před utrpením. K slavení Paschy – vypráví Jan - přišli do svatého města i někteří Řekové, pravděpodobně proselyté nebo bohabojní věřící, aby se o svátku Paschy klaněli Bohu Izraele. Ondřej a Filip, dva apoštolové s řeckými jmény, dělají této malé skupině Řeků tlumočníky a prostředníky u Ježíše. Pánova odpověď na jejich prosbu se jeví – jako tomu bývá často v Janově evangeliu – záhadná, avšak právě proto vystupuje její bohatý význam. Ježíš říká dvěma učedníkům a skrze ně, řeckému světu: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrnó nezapadne do země a neodumře, zůstane samo, odumře-li však, přinese hojný užitek. (12,23-24). Co

v této souvislosti ta slova znamenají? Ježíš chce říci: Ano, k setkání mezi mnou a Řeky dojde, nebude to ale prostý rozhovor mezi mnou a několika osobami, které žene především zvědavost. Mou smrtí, která se dá přirovnat k pšeničnému zrnku, co padá do země, nadejde hodina mého oslavení. Z mé smrti na kříži vzejde velká plodnost: „odumřelé pšeničné zrnko“ – symbol mého ukřižování – se ve vzkříšení stane chléb života pro svět; bude světlem pro národy a kultury. Ano, k setkání s řeckou duší, s řeckým světem, dojde v oné hloubce, na níž ukazuje pšeničné zrnko, které do sebe nasává síly země i nebe a stává se chlebem. Jinými slovy, Ježíš prorocky mluví o Církvi Řeků, Církvi pohanů, Církvi světa jako plodu své Paschy. Starobylé tradice spatřují v Ondřejovi, který toto slovo tlumočil Řekům, nejen tlumočníka několika Řeků v právě zmíněném setkání s Ježíšem, nýbrž považují ho za apoštola Řeků ve létech, která následovala po Letnicích. Uvědomují nás, že ve zbývajícím životě byl hlasatelem a tlumočnickem Ježíše pro řecký svět. Petr, jeho bratr, dospěl z Jeruzaléma přes Antiochii do Říma, aby tam konal své všeobecné poslání. Ondřej byl naopak apoštolem řeckého světa: tak se v životě i ve smrti jeví jako opravdoví bratři - bratrství, které se symbolicky vyjadřuje ve zvláštním vztahu stolce římského a cařihradského, vskutku sesterských církví. Pozdější tradice, jak jsem se zmínil, vypráví o Ondřejově smrti v Patrasu, kde i on podstoupil trest ukřižování. V tom svrchovaném okamžiku však, podobným způsobem jako bratr Petr, žádal, aby byl přibit na kříž odlišný od toho Ježíšova. V jeho případě jde o kříž ve tvaru písmene X, kdy je totiž příčně břevno skloněno, proto je nazýván „kříž sv. Ondřeje“. Krátce před svým ukřižováním - podle starobylého vyprávění (z počátku 6. století), nadepsaného: „Ondřejovo utrpení - měl apoštol říci: „Bud' pozdraven, ó kříži, slavnostně uvedený Kristovým tělem a ozdobený jeho údy, jako vzácnými perlami. Dříve než na tebe Pán vystoupil, naháněl jsi pozemský strach. Nyní však, obdařen nebeskou láskou, jsi přijímán jako dar. Věřící vědí kolik je v tobě radosti, kolik máš připraveno darů. S jistotou tedy a naplněn radostí přicházím k tobě, abys i mne přijal jásajícího jako učedníka toho, který byl na tebe pověšen ... Ó blažený Kříži, který jsi přijal vznešenost a krásu Pánových údů!... Uchop mě a nes mě daleko od lidí a odevzdej mě mému Mistru, aby mě skrze tebe přijal ten, který mě skrze tebe vykoupil. Bud' pozdraven ó Kříži, vskutku bud' pozdraven!“ Jak patrné, je tu velmi hluboká křesťanská spiritualita, která vidí v kříži nejen nástroj mučení, ale spíše nesrovnatelný prostředek plného připodobnění se Vykupiteli, pšeničnému Zrnu, padlému do země. Odtud se musíme naučit velmi důležité lekci: naše kříže nabývají hodnotu, jsou-li chápány a přijímány jako podíl na kříži Kristově, padne-li na ně odlesk jeho světla. Jen tímto Křížem jsou i naše utrpení zušlechtěna a nabývají svůj pravý smysl. Apoštol Ondřej, nás tedy učí ochotně následovat Ježíše (srv. *Mt* 4,20; *Mk* 1,18), mluvit o Ném s nadšením všem, s nimiž se setkáme, a především pěstovat s Ním opravdu důvěrný vztah, s vědomím, že pouze v Ném můžeme najít poslední smysl svého života i své smrti. (Benedikt XVI.)

/foto: Eucharistie u hrobu sv. Ondřeje v katedrále v Amalfi, Anni Paulini *peregrinatio*, 1. července 2009/

Lidská tvář Karla IV.

Svou vnější podobu dal Karel znázornit mnohokrát jak štětcem malířů, tak dlátem kameníků. Máme i jeho paměti. Je to vůbec první případ, kdy říšskoněmecký císař píše

vlastní životopis. Zachycuje v něm sice převážně svá mladá léta, ale diktuje jej pozdě, takže se v něm zrcadlí i jeho duševní vyzrálost. Stejně se zachovalo i několik jeho vlastnoručních zápisů. Zkušený grafolog by z nich jistě vyčetl mnoho o jeho přirozených povahových sklonech stejně dobře, jako se podařilo podle písma analyzovat i povahové prvky svatého Tomáše Akvinského a svatého Ignáce z Loyoly. První dojem, který Karel po sobě zanechal ještě jako šestnáctiletý mladík v severní Itálii vystihly stručně k roku 1332 takzvané Pistojské anály stručně takto: »Král Jan tehdy dospěl až do Lombardská a vstoupil do Parmy. A přivedl sebou synka, který se jmenoval Karel a byl krásný, moudrý a rozvážný.« Další charakteristika mladého prince, kterou podtrhují různé kroniky je jeho odvaha v oněch letech naplněných boji. Zbraslavský opat Petr Žitavský, který svou kroniku psal právě v oněch letech, kdy Karel ještě ani zdaleka nebyl českým králem, takto zaznamenává dojmy českých bojovníků, kteří s ním byli v Itálii: »Mnoho vypravují lidé o velké odvaze toho mladíka, protože sám nikterak nechtěl být vzdálen bitev, nýbrž chtěl být přítomen. Byl tam mezi bitevními šiky opásán rytířským pásem a bojoval ne s duchem chlapeckým, nýbrž mužným. Byl

sražen ze dvou koní a trochu poraněn na rameni: sám zvítězil, opanoval pole, pobil část nepřátel a část jich utekla.« To bylo v slavné bitvě u San Felice, v níž téměř proti vši naději porazil šiky veronského pána a jeho spojence. K podobné situaci došlo i při bitvě u Kresčaku v roce 1346, v níž přišel o život Karlův otec Jan Lucemburský, a jak zaznamenává Beneš Krabice, čeští šlechtici, vyvedli jeho syna, zvoleného krále pana Karla, který tam udatně bojoval a byl již zraněn nepřátelskými střelami, přes jeho odpor a proti jeho vůli z boje, »aby neztratili oba panovníky v týž den« - »a dovedli ho na bezpečné místo.« Měl se Karel stát, následuje ve stopách svého otce, dobrodružným rytířem, nebo skutečným panovníkem? Bitva u Kreščaku byla po boku otcově jeho poslední skutečnou bitvou. Už před třinácti lety podivný sen zcela změnil směr celého jeho života. Bylo to v noci před svátkem Nanebevzetí, 15. srpna 1333, kdy v malém italském městečku přenocoval. To už se vracel z města Lukky na sever. Sám ve vlastním životopise se zmiňuje, že d'ábel se oň pokoušel, ale teprve v onom městě že s pomocí špatného příkladu otcova a jeho družiny nad d'áblem zvítězil. Anděl mu ve snu pak ukázal smrt dauphina Guiga VIII. z Vienne, který byl skutečně za několik dní smrtelně zraněn v boji a zemřel, jako trest za prostopášný život. Ve snu viděl Karel vážné napomenutí Boží, jemuž se bezpodmínečně podrobil a na něj ještě po letech vděčně vzpomínal. Kronikář Beneš

Krabice tuto událost komentuje takto: »Bůh, který ho určil, aby byl vladařem světa, ho v tomto vidění napomenul, aby se podřídil jeho příkázáním a vůli podle slov žalmisty: »Ostříhá Hospodin všech, kdo ho milují, a cesty hříšníků rozptyluje. Proto potom Karel miloval a bál se Boha ze všech svých sil a zasloužil si, aby byl povznesen k výsosti císařské.« Tato otřesná zkušenost nikdy v Karlově mysli nevybledla. Stále se mu vracela jako vážné varování a ve vzpomínce nabýval tento jev stále hlubšího smyslu. Neváhal se s ním svěřit i papeži Benediktu XII. po letech během své návštěvy Avignonu. Šlo jen o náhodný sen? Jak zbytečná je to otázka pro naši dobu. Karel IV. však jej považoval za pokyn Boží. A snad také kvůli němu se z něho namísto dobrodružného rytíře stal moudrý Otec vlasti.

Léta Páně 1378 v pondělí v předvečer svátého Ondřeje (29. listopadu) večer v třetí hodině po západu slunce zemřel císař Karel v svém vlastním městě a byl tam pochován. Byl balzamován a vystaven v sále Hradu celých jedenáct dní a každý den za něho zpívali ve všech farních kostelích a ve všech klášterích a celých jedenáct dní se za něho ozývaly zpěvy v Pražském kostele na Hradě. Potom dvanáctého dne odpoledne v sobotu před svátou Lucií nesli ho na krásných márách, jež byly dlouhé jedenáct loket, vysoké pět loket a široké čtyři lokte, korouhevni páni až k mostu přes Vltavu; tam ho vzalo třicet konšelů z radnice Starého a Nového Města pražského a nesli ho přes most až ke sv. Klimentu. Potom ho převzalo třicet jiných měšťanů a nesli jej pěšky až k radnici Novoměstské; odtud ho neslo třicet měšťanů ke Slovanskému klášteru na Novém městě pražském. Odtud ho neslo třicet jiných měšťanů k purkrabskému domu na Vyšehradě a všichni, kdož ho nesli, byli společně oblečeni v černé šaty... Vedle toho měl král České země (Václav IV.) svých vlastních sto čtrnáct svíc a každý nosič byl oděn černým... K tomu vězte, že mrtvý císař ležel na márách na zlatém suknu a na zlatých polštářích v celé své velebnosti a u jeho hlavy ležely tři koruny: na pravé straně první koruna milánská, nad hlavou koruna Svaté římské říše a na levé koruna české říše a po levé straně jablko s křížem a holý meč při něm a na pravé straně leželo říšské žezlo. Měl na ruku bílé rukavice a plno prstenů a byl oděn v zlaté purpurové nohavice a purpurový plášť a na hlavě měl korunu svého majestátu. Dvanáct rytířů neslo nad ním a nad márami zlatá nebesa. Potom jela císařovna (Alžběta), královna (Johana) a markraběnka (Anežka) s četným průvodem ženským na dvaceti černě potažených vozech a za nimi měšťanky na dvaceti šesti vozech. A potom uložili císaře v celé jeho velebnosti do krásné cínové rakve s jeho zlatou korunou, zlatým jablkem a zlatým žezlem, obnaženým mečem a s jeho celým zlatým rouchem. A k němu položili válečnou korouhev říše a jeho jezdecký štít, na němž byla hlava orla obrácena k zemi, a na to taft. A císařovna šla k ofěře ve svém zlatém rouchu, s korunou, ve své největší císařské slávě a měla obětovati přede všemi pány na oltáři korunu; neučinila to pro svůj žal, nýbrž dala dobrovolně korunu královně (Johaně). Tak velká dobrodinií vykonal na tomto světě, že jeho památka potrvá na věky věků. A proto na jeho paměť jest vepsán takovýto epitaf:

Léta tisícího třístého sedmdesátého osmého, dne 29. listopadu.

Hle, já Karel Čtvrtý, kdys postrach celého světa, císař, jenž porážku neznal, leč smrti pouze byl zdolán, v tomto zde hrobě jsem skryt. Ó Bože, kéž ke hvězdám vstoupí duch můj, za to teď prosím, kéž všichni modlí se za mne, ti, jež jsem opustil v smrti a v životě dařil svou přízní. A tak nechť jeho duše odpočívá v svátém pokoji!

Tzv. Augšburská kronika

„Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtípy“

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Katolík, protestant, muslim a žid spolu večerí a diskutují. Katolík: „Mám takové jmění, že se chystám koupit Komerční banku!“ Protestant: „Já jsem tak bohatý, že si koupím automobilku Volkswagen!“ Muslim: „Já jsem tak bohatý, že hodlám koupit Microsoft!“ Žid si jen zamíchá kafe, pomalu se napije, pak se na všechny podívá a povídá: „Pánové, ale já nic z toho neprodávám!“

II.

Franta Brousek se vydá s manželkou do divadla. Před nimi si kupují lístky jiní manželé: „Tristan a Izolda. Prosím dva lístky.“ Za chvíli je na řadě pan Brousek a povídá: „Franta a Věra. Taky si vezmeme dva!“

III.

Nejvyšší jeruzalémský rabín přijede na návštěvu Vatikánu. Vše si prohlédne, ale nechápe proč uprostřed chrámu stojí telefonní budka. Zeptá se tedy: „Svatý otče, k čemu je ta telefonní budka?“ „To je spojení k Pánu Bohu.“ - „A mohl bych si zavolat?“ „Ale zajisté.“ Rabín vejde do budky vytočí číslo a takových deset minut hovoří s Bohem. Po skončení hovoru vyjde z budky a ptá se: „Co zaplatím?“ „500 dolarů.“ „Cože?! 500 dolarů za deset minut?“ „No ono to jde přes satelit a to stojí hrozné peníze,“ odpovídá Svatý otec. Rabín nekomentuje, vytáhne pět set dolarů a zaplatí. Po nějakém čase vyrazí papež do Jeruzaléma, všechno si prohlédne a všimne si, že v největší synagoze stojí také telefonní budka. „To je spojení s Hospodinem?“, ptá se. „Jistě, Svatý otče.“ „A mohl bych si zavolat?“ „Zajisté, Svatý otče.“ Papež vejde do budky a asi deset minut hovoří s Bohem. Po skončení hovoru vyjde a ptá se: „Co zaplatím?“ - „10 centů, Svatý otče.“ „Cože?! Jenom deset centů, když u nás to stojí takové peníze?“ - „To víte, místní hovor.“

IV.

„Žena: „Dnes jsem byla u dvou doktorů. Jeden mi doporučil moře a druhý dlouhé procházky. Co na to říkáš?“ Muž pohotově: „Jdi k moři pěšky...“

V.

Mladá katolická rodina tráví spokojeně spolu nedělní odpoledne, když tu najednou zadrnčí zvonek u dveří. Muž otevře a za dveřmi - smrtka. Padne na kolena se slzami v očích a začne bédovat: „Mě si neber, já jsem ještě mladý, nic jsem si neužil, jsem se ženou teprve dva roky. První dítě se zrovna narodilo a čekáme druhé. Máme rozestavěný barák, na auto jsme si půjčili u banky. Mě si přece nemůžeš vzít, ...!“ Smrtka se na něj s pohrdáním podívá a řekne temným hlasem: „Jdi mi z cesty, srabe, jdu si pro křečka.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 10. - 17. listopadu 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 10. listopadu	32. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. LEV VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Annu a Břetislava PETŘÍČKOVY, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Jana a Jiřího ADAMCOVY, rodiče z obou stran a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za + rodiče MALOVY, děti, vnuky a duše v očistci
		SVÁTOST KŘTU: TOBIAS MICHAL KUDLIČKA	
		TOPOLANY 17.00	za živou a zemřelou rodinu KUDLIČKOVU a ŠTĚPÁNKOVU
PONDĚLÍ 11. listopadu	SV. MARTIN TOURSKÝ, BISKUP	PUSTIMĚŘ 17.00	na poděkování za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu JANSKOU a VOLDŘICHOVU
ÚTERÝ 12. listopadu	SV. JOSAFAT, BISKUP A MUČEDNÍK	PODIVICE 8.00	za rodiny ve farnosti Podivice a duše v očistci
STŘEDA 13. listopadu	SV. ANEŽKA ČESKÁ, PANNA	DRYSICE 17.00	za + P. Františka BENÍČKA, S. M. Augustinu, rodiče, dva bratry, živou a + rodinu
ČTVRTEK 14. listopadu	ČTVRTEK 32. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + rodinu HUBAČKOVU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
PÁTEK 15. listopadu	SV. ALBERT VELIKÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Marii KOUDELKOVOU, manžela, rodiče a sourozence
SOBOTA 16. listopadu	SV. MARKÉTA SKOTSKÁ SV. GERTRUDA, PANNA		
NEDĚLE 17. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH SV. ALŽBĚTA UHERSKÁ, ŘEHOLNICE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Zdeňka HALAMKU, manželku, dceru, vnuka Petra, švagru, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KNAPOVOU, manžela, dceru, zetě, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00: za + rodinu DOSTÁLOVU, KRATOCHVÍLOVU, ZAČALOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za + Františka PANÁKA, manželku, zetě a celou + rodinu

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 17. - 24. listopadu 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 17. listopadu	33. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN CHUDÝCH SV. ALŽBĚTA UHERSKÁ, ŘEHOLNICE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Zdeňka HALAMKU, manželku, dceru, vnuka Petra, švagra, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KNAPOVOU, manžela, dceru, zetě, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00: za + rodinu DOSTÁLOVU, KRATOCHVÍLOVU, ZAČALOVU a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za + Františka PANÁKA, manželku, zetě a celou + rodinu
PONDĚLÍ 18. listopadu	POSVĚCENÍ ŘÍMSKÝCH BAZILIK SVATÝCH APOŠTOLŮ PETRA A PAVLA,	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Vojtěcha JANSKÉHO, rodiče, manželku, snachu s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 19. listopadu	ÚTERÝ 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za + Otakara DRAGONA a celou + rodinu
STŘEDA 20. listopadu	STŘEDA 33. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za + rodinu SALAJKOVU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
ČTVRTEK 21. listopadu	ZASVĚCENÍ PANNY MARIE V JERUZALÉMĚ	RYCHTÁŘOV 9.00: za + Miloslava a Zdeňku VLČKOVY, s prosbou o Boží požehnání pro celou živou rodinu ČECHOVU, MĚŘÍNSKOU a ROZSYPALOVU	
PÁTEK 22. listopadu	SV. CECÍLIE, PANNA A MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Pavla BAXU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 23. listopadu	SV. KLEMENT I., PAPEŽ A MUČEDNÍK		
NEDĚLE 24. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + MUDr. Evu KOLLÁROVOU, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
		TOPOLANY 17.00: na poděkování Pánu Bohu za dar života s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu PŘIKRYLOVU	

POŘAD BOHOSLUŽEB: 24. listopadu - 1. prosince 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 24. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + MUDr. Evu KOLLÁROVOU, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Ladislava ADAMCE, manželku, syna a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
		TOPOLANY 17.00: na poděkování Pánu Bohu za dar života s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu PŘIKRYLOVU	
PONDĚLÍ 25. listopadu	SV. KATEŘINA ALEXANDRIJSKÁ, PANNA A MUČEDNICE	PUSTIMĚŘ 17.00	za +Josefa a Annu MAHDALOVY, rodiče, dceru, dva zetě, vnuka, a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 26. listopadu	ÚTERÝ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za farnosti Podivice, Pustiměř, Drysice a Topolany
STŘEDA 27. listopadu	STŘEDA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za živou a zemřelou rodinu KUDRMANNOVU
ČTVRTEK 28. listopadu	ČTVRTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu CHARVÁTOVU, ŠUSTKOVU MAHDALOVU a VELECKOU
PÁTEK 29. listopadu	PÁTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za živou a zemřelou rodinu NAVLÁČILOVU a BENÍČKOVU
SOBOTA 30. listopadu	SVÁTEK - SV. ONDŘEJ, APOŠTOL	PODIVICE 8.00	za + Karla IV. (+1378) a Boží požehnání pro náš národ
NEDĚLE 1. prosince	1. NEDĚLE ADVENTNÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Magdu MEČKOVSKOU a Boží požehnání pro rodiny
	ŽEHNÁNÍ ADVENTNÍCH VĚNCŮ	DRYSICE 9.30	za + Josefa a Marii MICHÁLKOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00	za + Bohuslava PUČANA, manželku, vnučku, s prosbou o ochranu Panny Marie pro živou rodinu
	ZAČÁTEK NOVÉHO LITURGICKÉHO ROKU (C)	TOPOLANY 17.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice

INTENCE MŠÍ SVATÝCH NA I. POLOLETÍ 2025 (1.1.-30.6.2025)

ZAPISUJI 2. - 15. PROSINCE 2024 PO MŠI SVATÉ VE VŠEDNÍ DNY

(PUSTIMĚŘ, PODIVICE - v sakristii; DRYSICE – na faře; TOPOLANY – od neděle 1.12. v sakristii).